TAN
Milliyet bu adı alıyor

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu Mahmut SOYDAN

TAN
Milliyetin yeni adıdır

FIATI 5 KURUŞTUR. | 10 uncu sene No. 3252 ÇARŞAMBA 27 ŞUBAT 1935 | Tel: { Müdür: 24310. Yazı işleri müdürü: 24319 İdare ve Matbaa: 24310

Tramvay şirketinin davası hakkındaki kararını dün tefhim eden Şûrayı Devlet mahkemesi

Devlet Şûrası kararını verdi

Şûra, Tramvay Şirketinin Bayındırlık Bakanlığı aleyhindeki davasını reddetti

Tramvay şirketinde birikmiş olan 2 000 000 lira geri alınacak

ANKARA, 26 A.A — 21 - 24 temmuz 926 tarihli mukavelelerle karşılaştırılan vecibelerden yeni hatlar inşasına ait olan kısmı şirket tarafından yapılmadığından dolayı bu mukavelelerin feshedildiği ve yine bu mukavelelere tevfikan bu yükseltilmiş tarife mucibince tramvay ücreti olarak bu suretle halktan alınmış olan iki milyon küsur liranın geri verilmesi için Bayındırlık Bakanlığınca 1 ağustos 1934 de şirkete tebliğ edilmiş olan kararın, sahiyet, şekil ve esas noktalarından kanuna muhalif olduğu iddiasile iptali için İstanbul Tramvay şirketi tarafından Şûrayı devlet nezdinde ikame olunan davanın hakkında Şûrayı Devlet heyeti umumiyesince verilen karar, bugün saat 15 te tebliğ edilmiştir.

Kararın metni şudur:

Bayındırlık Bakanı Bay Ali Çetinkaya

Türk ulusu adına imtiyazlı şirket ve âmme hizmeti

Hüküm veren Şûrayı devlet daavi daireleri genel heyeti tarafından geçeği düşünüldü:

Yardımlı ve yardımsız, menafi garantisini muhtevi veya bu garantiden ari olarak bir âmme hizmetinin, masrafı kendisi tarafından yapılmak ve kendisine, bu hizmette münferit alanlardan muayyen bir tarife dairesinde bir ücret istifası hak ve mezuniyeti verilmek suretile bir ferde veya bir şirkete uzun bir devre için gördürülmesi ve anın bu hizmetle mükellef tutulması esasına müstenit bulunan mukavelelere (âmme hizmeti imtiyazı mukaveleleri) denir. Bu nevi mukaveleler, taraflara idare hukukundan müştak mükellefiyetler tarhetmek itibarile idarî mukaveleleler mecmuasına dahil olmakla beraber bunlar, âkidlerini âmme hizmetini yürütmek, daimî ve muntazam bir halde işletmek gayesini temin için âmme kudreti haklarile de teçhiz ettiklerinden diğer idarî mukavelelerden bir fark arzederler. İşte bu ayrılık icabıdır ki, imtiyaz mukaveleleri hakkında bütün memleketlerde hukuku adiye rejiminden müstakil ve âmme hukukundan münbais hususî bir hukuk sistemi intibak ettirilmiş ve bunlardan mütevellit her türlü ihtilâflar, idarî kaza sahasma vazolunmuştur. Adli kazanın yanı başında bir de idarî kazanın müesses olduğu yerlerde bugün istisna -

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Zlatef'in nutku Bulgarları çok Sevindirdi

Gazeteler, Türkiye ile de ebedî dost olduklarını yazıyorlar

SOFYA, 26. A.A. — Bulgar ajansı bildiriyor : Bütün gazeteler dün Basvekil General Zlatef tarafından söylenilmiş olan nutuk hakkında heyecanlı mütalealar serdetmekde ve bu nutku — tarihî nutuk — diye tavsif eylemektedirler.

Bay Zlatef

Bütün gazeteler kabinede son yapılan tebeddülün esbabını Başvekilin dürüst ve açık surette tetkik etmesini takdire şayan görmekde ve yeni kabinenin programını, Bulgar efkârı umumiyesini endişeye düşüren bazı korkulara nihayet veren bir mahiyette telâkki eylemektedirler.

Gazeteler, devletin üç rüknü olan Kral, millet ve ordu arasında fikir itibarile müşareket ve icraat itibarile vahdet hasıl olmasından dolayı fevkalâde sevinç izhar etmektedirler.

Outro gazetesi, Başvekil Bay Zlatef in süküne kavuşmuş bir hava içinde sahayı temizlemiş olduğunu ve Kralın, milletin ,ordunun ve münevver sınıfın, mukaddes bir vahdet içinde, Bulgaristanın istikbalini temin edecek olan yeni devleti teşkil edeceklerini yazmaktadır.

Nutkun harici siyasete taallûk eden kısmından bahseden Slovo gazetesi Türk gazetelerinin yazılarının Türk zimamdalarının takib etmekde oldukları siyasete zıd olduğunu yazmakda ve ebedî bir dostluk misakının Türkiyeyi Bulgaristana bağlamakda olduğunu hatırlatmaktadır. Bu gazete diyor ki :

Bu misak, boş bir formül değildir. Biz, Türkler ile iyi dostluk ve iyi komşuluk münasebetleri idame etmeyi samimî surette istiyoruz.

Slovo gazetesi yazılarının sonunda Türkiye ile Bulgaristan arasında çizilmiş siyasî yolu karartmamaları için Türk matbuatına hitab ve müracaatta bulunmaktadır.

Beşinci kurultay cuma günü saat 14te açılıyor

Toplantıyı en yaşlı aza olduğu için B. Abdülhak Hamid açacaktır

ANKARA, 26 (A.A.) — Beşinci Büyük Millet Meclisi bir mart cuma günü saat on dörtte açılacaktır. Açılma gün ve saati Meclisni Umumî Kâtipliği neşredeceği bir davetname ile ilân edecektir. Meclisin bu toplantısı en yaşlı aza olduğu için Bay Abdülhak Hâmit tarafından bir nutukla açılacaktır. tahlifi yapıldıktan sonra başkan seçimi yapılacak ve bunu riyaset divanı seçimi takip edecektir.

Riyaset divanı teşekkül ettikten sonra Cumhurreisliği seçimi yapılacaktır. Seçim neticelenince celse tatil edilecek ve ikinci celsede Cumhurreisi Meclise gelerek millet vekilleri huzurunda yemin edecek ve o günkü toplantıya nihayet verilecektir.

Cuma günü öğleden evvel Fırka gurubunun bir toplantı yapması kuvvetle muhtemeldir. Meclis reis vekilliklerinden birine bayan mebuslardan birinin seçilmesine ihtimal verlimektedir.

Yeni saylavların mazbataları tamamen gelmiştir. İtiraz yoktur. Yalnız Kastamonudan seçilen ve orada mektep müdürü bulunan müstakil saylav hakkında bir itiraz vardır. Bu itiraz mazbataları tetkik encümeninde görüşülecektir.

Habeşistanda vaziyet

Bir taraftan sevkiyat, bir taraftan müzakere...

Habeş hükûmeti bitaraf mıntaka için verdiği notaya cevab bekliyor

ROMA, 26 (A.A) — Havas ajansı muhabirinden:

İtalya ile Habeşistan arasında daha hiç bir itilâf akdedilmemiştir. İtalyan hükûmetinin, İtalyan ve Habeş karakolları arasında 6 kilometre derinliğinde bitaraf bir mıntaka tesisini teklif ettiği malûmdur. Habeşistan, bu teklifi prensip itibarile kabul etmiş ve buna mukabil, bitaraf mıntakada su kuyuları bulunmasından dolayı, bedevî kabilelerin, bu mıntakadan serbestçe geçmelerini şart koymuştu. İtalya, bu şartı kabul etmişti.

Habeş imparatoru Haile Selasiye'nin en son resimlerinden biri

Ayni zamanda Habeş hükûmeti, bitaraf mıntakayı tahdit edecek olan heyete, bir Belçikalı ve bir Isveçli zabitin iştirak etmelerini istiyordu. İtalya bu teklifi reddetmişti.

Ecnebi memleketlerden gelen bazı haberlere göre, Habeşistanın bu son şarttan vazgeçtiği rivayet edilmektedir. Maamafih, Romada bu hususta

(Devamı 7 nci sayıfada)

Aydın Demiryolunun Satın alınması

Şirket murahhası Lonraya gidiyor

Aydın demiryollarının hükûmetçe satın alınması hakkında hükûmetle müzakereye girişmiş olan şirket murahhası Bay Adeane dün sabah Ankaradan İstanbula gelmiştir. Bu akşamki ekspresle Londraya gidecektir.

Nafia bakanlığı ile şirket arasında şimdiye kadar cereyan eden müzakerede pürüzlü bütün noktalar halledilmiş yalnız bazı malî meseleler hakkında şirket murahhasının, hissedarlarla görüşmesi lâzım gelmiştir.

Bay Adeane şirket hissedarlarile görüştükten sonra müzakereye devam için tekrar Ankaraya dönecektir.

Kat'i mukavelenin o zaman imza edilmesi ümit edilmektedir. Aydın hattı evvelce de yazdığımız veçhile, 12 milyon Türk lirasına satın alınacaktır. Ve bu para şirkete kırk senede ödenecektir. Bir istikraz mahiyetinde olan bu muamele için hükûmet şirkete senede yüzde yedi buçuk faiz verecektir.

Verilen habere göre, senevî taksitler etrafında henüz itilâf hasıl olmamıştır. Bu meselenin de yakında halledilmesi ümit edilmektedir.

Bay Adeane dün Ankara ile bir müddet telefonla görüşmüştür .

Yurda çok seyyah Getirmek için

Yabancı seyyah acenteları müracaata başladılar

ANKARA, 26. Milliyet — Yurda fazla seyyah getirtmek ve ülkemizi bir turizm merkezi yapmak amaciyle Türk Ofisde bakanlık murahhaslarından bir komisyonun toplanarak durumu tetkik edeceğini bildirmiştim. Öğrendiğime gö-

(Devamı 7 inci sahifede)

Avrupa barut fıçısı gibi

Con Simon mühim Avrupa merkezlerini dolaşacak

Paris ve Berlinden sonra, Varşova ve Moskovay da gideceği bildiriliyor

LONDRA, 26 A.A — Resmen, dahili vaziyetle işsizlik meselesinin müzakeresine tahsis edilen dünkü kabine toplantısında, Sir Con Simon'un Moskovaya seyahat ihtimali mütalea edilmiştir. Sovyetlerin daveti, kabinenin kabul kararından sonra mevzuu bahsedilecektir.

Siyasal mahafil, bu baptaki kararın çok geciktirilmiyeceğini temin ediyorlar. Sir Con Simon, Avam kamarasındaki ihtiyatlı ifadesine rağmen, Bay Eden ile birlikte Berlinden sonra Moskovaya ve ihtimalki Varşovaya da gidecektir.

Berlinde elde edilecek neticelerin ehemmiyetine göre, İngiliz nazırlarının Berlinden tekrar öteki memleketlere gitmeleri ihtimali de vardır.

Bay Eden ve Bay Con Simon

Umumî mahiyette karşılıklı bir müzaheret anlaşması olmasa bile, şarkî Avrupa devletleri arasında mevcut ve emniyet icabatına uygun diplomatik uhudun teyit ve takviyesi derpiş o-

(Devamı 7 inci sahifede)

İstanbulun plânını Ergüç yapacak

Jüri heyeti kararını verdi

İstanbulun müstakbel plânını yapacak mimar hakkında karar verecek olan jüri heyeti, dün toplanmıştır.

Jüri heyetinin dünkü toplanması çok hararetli olmuş, azadan üç profesör noktai nazarlarını izah etmişlerdir.

Prof, Agache

Dünkü toplantıda kat'i karar verilmiş, birinci olarak Ergüçün plânı, ikinci olarak Agaşın, üçüncü olarak ta Lâmberin plânı kabul edilmiştir.

Bu mütehassıslara muayyen miktarda ikramiye verilecektir. Bu vaziyete göre İstanbulun plânı Ergüçe yaptırılacaktır.

İkramiye olarak Ergüçe 10, Agaşa da beş bin lira mükâfat verilmesi uygun görülmektedir.

Yeni yapılacak (750) bin lira istikrazdan (110) bin lirası İstanbulun plân işleri için sarfedilecektir. Profesör Ergüç şehrimize davet edilecektir .

Burada bir müddet daha tetkikatta bulunacak, bundan sonra, plânını yapmağa başlıyacaktır.

Profesörün önümüzdeki yazdan itibaren plânı yapmağa başlaması muhtemeldir. Plânın 3 yılda yapılabileceği anlaşılmaktadır.

Memlekette Sağlık işleri

Sağlık bakanının Sıhhat Şûrası hakkında beyanatı

ANKARA, 26. (Milliyet) — Sağlık ve soysal Bakanı Bay Refik Soydam yüksek sıhhat şûrası hakkında şu beyanatta bulunmuştur :

Umumî hıfzıssıhha kanunu mucibince teşekkül eden yüksek sıhhat şûrası, Şubat 1935 toplantısını yapmak üzere dün saat 15 de vekâlette içtima etmiştir. Yüksek sıhhat şûrasi memlekette bilgileri ile tanınmış dokuz zattan mürekkeptir. Ayrıca vekâlet müsteşarı hıfzısıhha ve içtimai muavenet umum müdürleri de kanunen tabii azasındandırlar.

Bu defaki içtimada müzakere olunacak işler arasında evvelâ radyoloji ve radyom elektroterapi müesseseleri hakkında bir kanun lâyihası vardır. Bu gibi müesseseler şimdiye kadar kanunî

(Devamı 7 inci sahifede)

Yüksek Sıhhat Şûrası Sıhhiye Bakanı Bay Refik'in Başkanlığı altında Ankarada toplandı. Resmimiz bu toplantıyı göstermektedir.

Inkilâb kürsüsünde

Galibler mütareke şartlarını nasıl tatbik ettiler

Eski maarif bakanı Bay Hikmet dün İnkılâp enstitüsündeki derslerine devam etmiştir.

Bay Hikmetin dünkü dersini yazıyoruz:

«— Osmanlı ricali, imparatorluğun taksim edileceğini çok iyi biliyorlardı. Bilhassa Rus inkilâbının son günlerinde Rus gazeteleri gizli muahedeleri kâmilen yazmışlardı. Bunu türkçe gazetelerde iktibas etmişlerdi.

Bay Hikmet

Osmanlı padişahı ve adamları vazifelerini anlamış ve yapmış olsalardı milli mücadele daha evvel başarılabilirdi.

Fakat Osmanlı ricali düşmana ve padişaha yaranmak maksadı ile bir şey yapmadılar.

O zaman yalnız Yıldırım orduları kumandanı Mustafa Kemalin sesi yükseldi. Fakat o anda muvaffak olamamıştı.

(Devamı 6 ıncı sahifede).

Felemenk bandıralı Statendam vapurile şehrimize gelmiş olan 350 Amerikan seyyahı dün gece ayni vapurla Akdenize gitmişlerdir. Seyyahlar dün şehrimizde gezintiler yapmışlar, camileri, müzeleri ve Topkapı sarayını gezmişlerdir.

TARİHİ TEFRİKA: 53

Her hakkı mahfuzdur. Yazan: Son Yemen valisi Mahmut NEDİM

İtalyanlar Yemendeki Idrisîlere yardım ediyorlardı

Harbiye nazırı Yemendeki kumandanlığa şifre ile İmam Yahyaya silâh ve cephanenin idareli verilmesini bildiriyordu

— Tşekkür ederim, dedim.

Ancak biliyordum ki bu, bir kuru sözden, hattâ bu İtalyan mebusu o anda samimî ise bile, tutamıyacağı, yapamıyacağı bir sözü verişinden, ibaretti.

Yanımıza gelen diğer İtalyan mebuslar da söze katıldılar. Onlar da bu işe mütehayyir görünüyorlardı. Biraz sonra Seyid Idris bahsi açıldı. Daha doğrusu bunu ben kasden açtım.

"Yemende sükûn ve huzuru bir türlü tesis edemiyorsunuz. Neden bu acziniz? biz bile bütün bir samimiyetle sizin orada muvaffak olmanızı istiyoruz.,, diyenlerin, ayni Yemende bize mütemadiyen müşkülât çıkardıklarını bilmiyor görünmek için, hiç olmazsa onların susmaları, bu bahsi açmamaları lâzımdı.

Trablusgarb harbinde başımıza be â ettikleri, para, silâh, mühimmat ve bin bir vaidle aleyhimize ayaklandırdıkları Seyid Idris hâlâ uslanmış değildi.

— O. dediler, zaten ayaklanmıştı, İtalya, Osmanlı hükûmetine ilânıharb edince hali isyanda bulunan bu adamdan istifade etmek istedi. Fakat bu harb imtidadınca devam etmiş, sulhün akdile nihayete ermiştir. Bugün Idris ile hiçbir alâka ve münasebetimiz olmadığını açıkça söyleyebiliriz.

— Bunu, inanarak, samimiyetle söyleyebilir misiniz?

— Elbette.

— O halde, dedim, siz, çok rica ederim, varacağınız yerlerde, Bahriahmer vaziyetini, müstemlekelerinizin ahvalini ve karşınızda komşunuzla olan münasebatını çok etraflı, çok ciddî bir surette tetkik ediniz.

— Zaten onu yapmağa gidiyoruz.

— Faydalı bir seyahat olacak bu. Çünkü görüyorum ki (Roma)dan bu tarafları görebilmek mümkün olamıyormuş.

İtalyan mebuslardan biri biraz asabileşerek;

— İtalyanın Idrisiye hâlâ muavenet ettiği,ve Idrisinin Osmanlı hükûmetine karşı harekette bulunduğundan emin misiniz, bu hususta elinde vesaik, delâil var mı? dedi.

— Idrisinin bize karşı hâlâ ayakta olduğunu bilmiyen yoktur. Bu adamın ne silâh fabrikaları ne de darbhaneleri var. Bir ihtimal kalıyor: Idrisiye Fransız veya İngilizlerin yardım etmesi. Bunu böyle olmadığını da biz elimizdeki delâil ve vesaike istinaden iddia ediyoruz.

Bir arkadaş;

— Evet, bütün bu meseleleri iyice tahkik ve tetkik etmeliyiz... diyerek bahsi kapadı.

Şuracıkta söyleyeyim ki Seyid Idris o zaman bilhassa İtalyanlardan gördüğü muavenet ile daima bizi iz'ac etmiş, başımıza gaileler açmıştır. Hattâ kendisi padişahın affına mazhar olduğu halde bile, sözde bize karşı silâh istimal etmez görünmek için, bizimle teşriki mesai etmiş olan İmam Yahyaya karşı harbetmiştir.

Bu hususta 329 nisanında harbiye nezaretinden Yemen kuvayi umumiye kumandanlığına gelen şifreli telgrafı okumak bile — ileride avdet edeceğimiz bu bahse şuracıkta fasıla verirken — faydasız değildir.

Erkânıharbiyeden: numara 8

" Lüzum olmadığı halde İmam Yahyanın eslâha, cephane metalibatı tevali etmekte olduğundan bunun tayini miktarı hakkında on dördüncü kolordu kumandanlığının iş'arı üzerine bu babta başkumandanlık vekâletine sebkeden iş'ara cevaben cephanece muavenet etmekliğimiz Idris aleyhine müttehiden harekâtı askeriye icrası için akdolunan mukavele iktizasından olub Idris meselesinin hitamına kadar mer'î olduğu ve Idris ile henüz itilâf edildiğinden *ve İmamın Idris ile müsadematı kesilmediğinden* cephanece muavenetin kat'ı mugayiri ahid olacağı ancak imamın bu fırsattan bilistifade fazla cephane koparmak istediği istidlâl edildiğinden her talebe karşı hale ve cephane mevcuduna göre tayin ve sureti münasebede idarei umur hususatının delâletile kuvayi umumiye arasında takarrür ettirilmesi dermeyan edilmiş ve şu sureti hareket münasib görülmüş olduğundan icrayı icabı...

2 Nisan 329

Harbiye Nazırı

Mahmud ŞEVKET

Görülüyor ki biz, 329 senesinde bile Idris ile artık bir mesele kalmadı dediğimiz zamanlar bile, ona karşı kendisini müdafaa edebilmesi için İmam Yahyaya cephane vermek mecburiyetinde kalıyorduk.

Peki, Seyid Idris cephanesini, silâhını ve parayı nereden buluyordu? Bunları İtalyadan aldığını ileride vesaikle isbat edeleğim.

Yemene vardığım zaman, San'a da Mehmed Ali paşa ile görüştüm. Fakat bütün hüsnü niyetine rağmen paşanın muvaffak olamıyacağını da anladım. Çünkü Mehmed Ali paşanın maiyetine bazı ittihatçı zabitler verilmişti. Bunlar Istanbuldan, merkezi umumiden aldıkları kuvvet ve salâhiyetle paşayı saymayorlar, istedikleri gibi hareket ediyorlar. Böylece Yemende bir değil, birçok baş hüküm sürüyor, ve bunlar arasındaki anlaşamamazlık, nihayet başsızlığı doğuruyordu. Bir anarşi vardı. Ve bu, Yemen için bir felâket olabilirdi. Mehmed Ali paşaya bu endişemi samimiyetle söyledim:

— Ne yapayım, dedi, başıma musallat ettikleri bazı zevat beni saymayorlar, dinlemiyorlar keyfi mayeşa, hareket etmek istiyorlar, mâni olmağa kalkışsam büsbütün fena olacak. Ses çıkarmıyorum, bu da iyi değil, fakat çaresizlik içinde kaldım. Fırkacılığın asker arasına sokulması işte bu neticeyi verir, fakat kime derd anlatabilirsin?

Paşanın bu vaziyeti çok fena idi. Bizim orada bu işe bir çare bulabilmemiz imkânsızdı. Istanbula avdet edince icabına bakmak lâzım geliyordu.

(Bitmedi)

Giritte yıkılan Köy çok

Zelzele tahribatı zannedildiğinden fazladır

ATINA, 26 (Milliyet) — Girit umum valisinden iç bakanlığa gelen resmî telgraflar dün sabahleyin bütün Girit adasını sarsan şiddetli zelzeler hakkında tafsilât vermektedir.

Sarsıntılardan en ziyade zarara uğrıyan Iraklion şehri ve civarıdır. Şehirdeki büyük binaların pek çoğu ile beraber şehrin müzesi de hemen hemen harap olmuş bir hale gelmiş ve müzedeki asarı atikadan yılanların ilâhı düşüp parçalanmıştır.

Iraklion'un civarındaki hasarat da ha büyüktür. Hemen bütün köylerin bir çok evleri yıkılmış, on ölü ile bir çik yaralı bulunmuştur. Ahali paniğe tutularak kırlara koşmuştur. Köylerdeki hasarat pek fazladır. İnsanca telefat ta ehemmiyetlidir.

Iraklion'un dahilindeki büyük binalardan iki kilise de ehemmiyetli hasara uğramıştır. Retimnos vilâyetinde Rusika, Ecodora, Kamariati yarı yarıya yıkılmış ve Milopotamo köyü büsbütün harap olmuştur. Lasitivu vilâyetinde Furni köyünün de hasarı büyüktür. Köyün kilisesi ve evleri oturulmaz bir hale gelmiştir.

Hanya vilâyetinin Platanya, Suda köylerinde evlerinde oturulmaz bir hal almıştır. Diğer köylerde de hayli zararlar olmuştur.

Hanya şehrinde bütün eski evler çökmüşler ve yahut yıkılacak bir hale gelmişlerdir. Bu eski evlerde umumiyetle mübadil muhacirler iskân edilmişti.

Adanın muhtelif kasabalarındaki hapishanelerde zelzele esnasında pek feci sahneler olmuştur. Tefessüh eden bir cesedin kokusundan bir gardiyan ölmüştür.

Hükûmet zelzeleden müteessir olanlara ilk yardım olarak 500 bin drahmi ile bir çok çadır gondermiştir.

ATINA, 26 (A.A.) — Dün Girit adasını sarsan zelzele neticesinde 10 kişi ölmüş, 50 kişi de yaralanmıştır.

HARİCİ HABERLER

Avusturyanın istiklâli bir kez daha pekleştirildi

Londrada Habsburg meselesi, Avusturya ordusunun artırılması görüşülmedi

LONDRA, 26. A.A. — Avusturya Cümhuriyetinin her hususta istiklâli temamile teyid olunmuştur. İngiltere ile Avusturya arasındaki mükâlemeler, Paris mükâlemelerinin mevzuu bahsettiği ayni meselelere temas etmiş ve hemen ayni neticelere de müncer olmuştur. Avusturya nazırlarının, Sir John Simon ve hariciye nezareti daimî müsteşarı Sir Robert Van Sittart ile vukubulan uzun mükâlemeleri esnasında dahili işlerine ademi müdâhele andlaşması mühim bir mevki tutmuştur.

Ezcümle, bu andlaşmaya imza koymuş, koymamış herhangi bir devletin uluslar kurumu vasıtasile müdahele talebi sevkettiği takdirde Avusturyanın herhalde reyine müracaat olunacağı tasrih olunmuştur.

İstihbari mahiyette telâkki edilen bu mükâlameler, çok mühimdir. Zira, Berlin'e azimeti arifesinde, Sir John Simon'un, Avusturyanın vaziyetine iyice vakıf bulunmasını temin edecektir. Filhakika, Tuna andlaşması, Berlin müzakerelerinin başlıca mevzularından biri olacaktır.

Tazrihen beyan edildiğine göre, gerek Habsburg hanedanının iadesi ve gerek Avusturya askerî kredileri veyahud ki kuvvetlerinin artırılması ihtimali katiyen mevzuu bahsedilmemiştir.

Başvekil Şuşnig ile İngiliz maliye nazırı Nevil Çamberlayn arasında geçen, dünkü mülâkat esnasında da, Başvekilin, Avusturya demiryolları techizatının modern bir şekle ifrağ edilebilmesi için, bazı malzeme satın alınmak üzere Avusturya'ya kredi açılıb açılamıyacağını öğrenmek istediği tahmin edilmektedir.

Almanlar: "Bir plebisit yapılsın, görürüz „ diyorlar

PARİS, 26. A. A. — Bay Berger Valdeneggin beyanatı hakkında mutalealarda bulunan Alman istihbarat bürosu, bu beyanatın Avusturya hükûmetinin bir plebisit yapılmasından korkmakda olduğunu göstermekde bulunduğunu beyan etmektedir.

Avusturyadaki nasyonal sosyalist mahafil, bir plebisit yapıldığı takdirde kendilerinin ekseriyeti kazanacakları fikrinde bulunmakdadırlar.

Işsizler Şuşniğe karşı bir nümayiş daha yaptılar

LONDRA, 26.A.A. — Dün akşam üzeri işsizler, Avam kamarasının önünde nümayiş yapmışlardır.

Polis kendilerini dağıttığından, Avusturya Başvekili Şuşnig'in Londrada bulunmasını protesto etmek istiyen işsizler, misafirlerin oturdukları Vesten otelinin önünde bağırıb çağırmışlardır.

Tarta avdet meselesi yok

LONDRA, 26.A.A. — Avusturya Hariciye Bakanı B. Berger Valdenegg, Reuter ajansının bir mümessiline verdiği mülâkatta, Macar-Yugoslav ihtilâfının katiyen halli lüzumunu, mevzuubahis Tuna misakının akdine bir başlangıç olarak kaydetmiştir.

Berger Valdenegg, Habsburg hanedanının tahta avdeti meselesine Mussolini ve Goemboes'in muhalefet ettiklerini ve Avusturyanın bu iki devlet adamile münasebetlerinin gayet dostane olduğunu ve bu vaziyette tahta avdet meselesinin düşünülemiyeceğini ilâve etmiştir.

Başvekilin sözleri

LONDRA, 26.A.A. — B. Şuşnig, gazetecileri kabul ederek Londrada gördüğü hüsnükabulden dolayi minnetarlılını söyledikten sonra, şu beyanatta bulunmuştur:

" Avusturyanın gayesi, dahilde ve hariçte barışın muhafazasıdır. Müşkülâta rağmen, Avusturyayı yeni baştan tanzim edeceğiz. Bu da katiyen diktatörlüğe doğru gitmek demek değildir. Dünyaya iktisaden bağlı olan Avusturyanın,iktisaden yaşayabileceğine hiç şüphe yoktur. Barışın muhafazası için, ayni zamanda Avrupanın göbeğinde mutlaka bir Avusturya devletinin mevcudiyeti lüzumuna kani olanlar ,ayni zamanda bizim politikamızın asıl hedefinin kendi mevcudiyetimizi muhafaza etmek olduğunu da anlamalıdırlar.

Hitler bir kere Daha söyliyor

On beş sene evvelki gibi Evet'imiz daima Evet, Hayır'ımız daima Hayır

MUNIH, 26 (A.A.) — Nasyonal Sosyalist fırkasının bundan on beş sene evvel teşkilinin hatırasını tesid için yapılan muazzam bir nümayişte bir nutuk söylemiş olan Bay Hitler ezcümle şöyle demiştir:

O zaman bize kendimizi halka arzetmek cesaretini bahşeden kuvvet, Almanyaya ve Alman milletinin ezeli meziyetlerine olan itimadımız olmuştur. Bizim hareketimiz, karşısında bütün fırkaları rakip olarak bulmuş ve fakat imanı ve iradesi sayesinde muvaffak olmuştur.

Enerjimiz iki sene hükûmet etmekle tükenmiş ve yıpranmış değildir.

Bizim vazifemiz hakikî millet camiası fikrini her gün daha ziyade kuvvetlendirmektir. Gençliğimiz, Almanyanın hukuk müsavatının kâfilidir. Bundan on beş sene evvel olduğu gibi bugün de tekrar ediyorum ki, bizim ilk sulh mevzuu bahis olduğu zaman bir - evet - kelimesi ve Almanyanın şerefini tanımaktan imtina olunduğu zaman da bir - hayır - kelimesi, bizim - evet - imiz daima - evet - ve - hayır - mız da daima - hayır - olarak kalacaktır.

Biz serbest ve müstakil bir milletin şerefile kabili telif olan her türlü teşriki mesaide bulunmaya âmadeyiz. Fakat bizim haklarımızın başka milletlerin haklarının ölçüldüğünden gayri bir surette ölçülmesini bir şerefsizlik addederiz.

Hiç bir milletin hürriyetini tahdit etmek istemiyoruz. Fakat Alman milletinin hürriyetini elinden almak istiyenlere şunu tekrar ediyoruz ki, onlar bu gayretlerine ancak cebrü şiddetle erişebilirler. Biz ise cebrü şiddete karşı kendimizi müdafaa edeceğiz.

Ne ben ne de bizim millî hareketimizden mülhem olan müstakbel hükûmetler Almanyanın şerefinden ve hukuk müsavatından feragatini tazammun edecek bir vesikanın altına Alman milletinin imzasını koymıyacağız.

Maamafih, bütün dünya kani olmalıdır ki, bir taahhüdü imza ettik mi onu tutarız. Şerefe münafi olan veya iktidarlarımızın fevkinde bulunan hiç bir taahhüdü imzalamayız. Yalnız bir şeyi bir kere imzaladık mı onu körü körüne ve sadıkane yerine getiririz.

İngiliz erkânı harbiye reisi seyahate çıkıyor

LONDRA, 26 (A.A.) — Harbiye nezaretinden bildirildiğine göre, imparatorluk erkânı harbiye reisi Sir Arçibold Mongomeri Messinglerd, bu cuma günü Mısır, Filistin ve Sudanda teftiş seyahatine çıkacaktır.

Milyonlarca dolar

Amerika Japonyaya karşı cephesini yeniden kuvvetlendiriyor

VAŞINGTON, 26 (A.A.) — Mebusan meclisi deniz encümeni, bahriye nezaretinin, üssübahrileri ve bilhassa Panama kanalı mıntakalarile garp sahillerini takviyede devam etmesini tasvip eylemiştir.

38.000.000 dolar tahmin olunan masraf karşılığından 15.000.000 u, Havai adalarından Pearl Harbour denizaltı gemisi ve tayyare üslerine, 10,000,000 u da bir havuz inşasına tahsis edilecektir.

Silâh kontrolu

Cenevrede Amerikan, İngiliz ve Sovyet görüşmesi

CENEVRE, 26 (A.A.) — Silâh ve mühimmat imal ve ticareti hakkındaki müzakereler esnasında, Bay Hudg Vilson, mühim beyanatta bulunarak Amerikan plânını müdafaa etmiş, sıkı fakat iz'aç etmiyecek bir kontrolün tatbikini istemiştir.

İngiliz heyeti murahhasası, silâhları bırakma meclisinin heyeti umumiyesi hakkında umumî bir mukavele akdedilmedikçe, yerine bir kontrol tesisine imkân olmıyacağı yolundaki noktai nazarında musırdır.

İçtima başlarken, Sovyet murahhası Vetzof, devletlerin, harbedenlere hiç bir suretle silâh alım satımında bulunmamalarına ve tecavüze uğramış olanlardan maada hiç bir memlekete, kendi ülkelerinden transit olarak silâh geçirilmesine izin vermemelerine dair bir teklifte bulunmuştur.

Venizelos'a Suikast davası

Venizelosun muhafızını hangi kurşun öldürdü?

ATINA, 26 (Milliyet) — Venizelos suikasti muhakemesine dün de devam edilmiştir. Venizelosun şahsî muhafızlarından olup hâdise gecesi ayni otomobilde bulunan Korfoyunaki şahit olarak dinlenmiştir.

Suçluların vekilleri önce öldürülen Venizelosun diğer muhafızı Markakinin bu şahidin attığı kurşunlardan öldüğünü iddia etmişler ise de mahkeme bu iddiayı reddeylemiştir.

Bu şahide suçlulardan eski emniyet umumiye müdürü bir sual sormuştur. Bunun üzerine suçluların vekilleri ile davacının vekilleri arasında şiddetli bir münakaşa cereyan eylemiş bunun üzerine mahkemede davacı vekillerinden iki avukatın birer ay müddetle avukatlıktan menine karar verilmiş ise de, diğer avukatların hepsinin birden çekileceklerini söylemeleri üzerine bu ceza kararı bin drahmiye tebdil edilmiştir.

Bundan sonra muhakemenin devamı bugüne talik edilmiştir.

SON DAKİKA

Türk - Fransız ticaret anlaşması hakkında Dışişler Bakanlığının tebliği

ANKARA, 26 (A.A.) — Hariciye Vekâletinden tebliğ edilmiştir: Matbuatta Türk - Fransız ticaret anlaşmasının tarafımızdan fesholuncuğu hakkında münteşir haberler üzerine keyfiyetin tavzihine lüzum görüldü:

Mezkûr anlaşmanın ikinci madde si mucibince iki taraf 15 günlük bir ihbar müddetile muayyen maddeler üzerinden birbirlerine bahseyledikleri tarife tenzillerini kaldırmak hakkını haiz bulunmaktadırlar. Fransızlara Hariciye Vekâletinden ahiren bir tebliğ ifa edilmiştir. Bu tebliğde 106 ab, 107 ab, 378 c, 378 d, 380 b, 381, 390 a, 390 b, tarife numaralarına dahil mallara ait Gümrük resimleri tenzillerinin yukarıda bahse mevzu ahdi hakka istinad en kaldırıldığını mutazammındır.

Eşya piyangosunda kazananlar

ANKARA, 26 (Telefonla) — Çocuk Esirgeme Kurumu Ulusal Ekonomik Kurumunun ortaklama yapmış olduğu yerli malı eşya piyangosunun çekilmesine dün ve bugün devam edilmiştir. Şimdiye kadar çıkan numaralar içerisinde (50) liraya kadar olanları bildiriyorum:

1000 lira: 97732, 500 lira 27411, yüz lira kazananlar: 51,565, 80266, 36760, 38,601, 112099, elliser lira kazananlar: 72759, 19679, 61932, 141364, 17764, 12265, 79418, 146680, 85141, 12298.

Dünkü ve bugünkü keşidelerde (5) bin ve (2500) liralık büyük ikramiyeler çıkmamıştır.

Bütçenin ne kadar olacağı anlaşıldı

ANKARA, 26 (Telefonla) — Maliye Bakanı ve Bakanlık erkânı 1935 bütçesi üzerinde bugün geç vakte kadar çalışmışlardır. Bütçenin ne kadar olacağı yarın belli olacaktır. Geçen sene bütçesine nazaran bu seneki bütçenin 7 ilâ 12 milyon lira arasında bir fazlalık arzedeceği tahmin edilmektedir.

SumerBank binası

ANKARA, 26 (Telefonla? — Yerinde Sumer Bank merkez binası yapılacak olan Hükûmet merkezinin meşhur Taş hanının yıktırılmasına başlanılmıştır.

Çubuk barajı

ANKARA, 26 (Teelfonla) — Bugün öğleden sonra Meclis Başkanı Kâzım Ozalp, Başbakan Ismet İnönü ve Bayındırlık Bakanı Bay Ali Çetinkaya Çubuk barajı inşaatına giderek yapılan işleri gözden geçirmişlerdir.

Maliyede bir tayin

ANKARA, 26 (Telefonla) — Maliye Bakanlığı Takip ve Teftiş müdür muavinliğine mezkûr müdürlük şefler inden Bay Rüştü tayin edilmiştir.

Damga resmi

ANKARA, 26 (Telefonla) — Maliye Bakanlığı tüccar eşyasına ait navlun mukavelelerinin binde bir nisbetinde damga resmine tâbi olduğunu valiliklere bildirmiştir.

Tramvay Şirketi Mümessilleri

ANKARA, 26 (Telefonla) — Bayındırlık Bakanı Bay Ali Çetinkaya Tramvay şirketi mümessillerini dün ve bugün kabul etmiş ve kendilerile görüşmüştür.

Yugoslavya - Bulgaristan

SOFYA, 26 (A.A.) — Bulgar - Yugoslav komisyonu bugünkü toplantısında nihaî protokolun metnini kabul etmiştir. Yarın imza edilecek ve konferans kapanacaktır.

Prens dö Gal

PARIS, 26 (A.A.) — Prens dö Gal, 13 te Münihten buraya gelmiştir.

Fasta işsizlerin nümayişi

ORAN, 26 (A.A.) — Aralarında bir çok ta yerliler bulunan işsizler, Mostaganem belediye dairesinin önünde nümayiş yapmışlardır.

Bunlar, daireyi muhafaza eden silâhlı kıtaatın üzerine taşlar ve şişeler atarak tecavüz ve dükkân camekânlarını yağma etmişlerdir.

Geç vakit sükûn iade olunmuştur.

1940 olimpiyadı

TOKYO, 26.A.A. — Tokyo şehir meclisi 1940 senesinde yapılacak uluslar arası 12 inci olimpiyadın Tokyoda yapıldığı takdirde ecnebî atletlerinin seyahat masrafları karşılığı olarak bir milyon yen krediyi daha şimdiden kabul etmiştir.

Yunanistan iki torpito ısmarlayor

ATINA, 26 (Milliyet) — Yüksek deniz işleri meclisi dün Deniz Bakanı Haci Kiryatosun başkanlığında toplanarak iki torpito muhribinin Ingiliz Fairfild teszgâhına ismarlanmasına karar vermiştir.

Pangolosun taklib muhakemesi

ATINA, 26 (Milliyet) — Dört defa tebliğten sonra dün Pire ağır ceza mahkemesinde (1930) da Pangalosun hükûmeti taklip teşebbüsü davasına bakılacaktı.

Suçlu olarak itham olunanlardan otuz kadar zabit avukatlarile mahkemeye gelmişler ise de, hastalık sebebile general Pangalosun mahkemeye gelememesi üzerine dava gene talik edilmiştir.

Ağaçları söken fırtına

BERLİN, 26.A.A. — Vurtemberg ile Bavyeranın bir kısmında çok şiddetli bir fırtına mühim hasarlara sebebiyet vermiştir. Ağaçlar kökünden çıkmıştır, bir çok telgraf ve telefon telleri kırılmıştır.

Pariste Türk Tedkik merkezi

Dün Sorbonda Türkiye hakkında konfranslar verildi

PARIS, 26 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Paris üniversitesinde yeni ihdas edilen Türk tetkik merkezinin hazırladığı konferanslar dün Sorbonda verilmeye başlanmıştır.

Konferansların açma celsesi, Paris büyük elçimiz Bay Suadın, Atatürk ile Türk inkilâbını ve Türkiyede kültür sahasında varılan neticeleri anlatan bir nutku ile yapılmıştır.

Bay Suad nutkunu bitirirken Türkiye ile Fransa arasında mevcut olan manevî dostluğu tebarüz ettirmiştir.

Universite rektörü Bay Charletery Bay Suada cevap veren nutkunda, ulusal kalkınmamız ile ekonomi ve kültür sahasında yaptığımız hamleleri izah etmiş, tarihî Türk - Fransız dostluğunun ihyası lüzumundan hararetli bir lisanla bahseylemiştir.

Bay Charletery İstanbulda ve Pariste açılan enstitülerin, Türk - Fransız milletleri arasındaki dostluğu kültür bağlarile pekiştiren yeni bir devre açtığını söylemiş, geçen yıl İstanbulda yaptığı seyahatte gördüğü iyi kabulü şükranla kaydetmiştir.

Her iki nutuk ta konferans salonunu dolduran binlerce dinleyici tarafından şiddetli alkışlarla karşılanmıştır.

Bundan sonra dilci Bay Deny Türk dili hakkında bir konferans vermiş ve Gabrielle Yellik de tertip edilen konferansların programını izah etmiştir.

Hava vaziyeti

ANKARA, 26 (A.A.) — 26 - 1 - 1935 de Türkiyede hava vaziyeti:

Ziraat Vekâleti meteoroloji enstitüsünden alınan malûmata göre, son 24 saat içinde yurdun doğu Anadolusu Karadeniz kıyılarile Sıvas çevresinde maada yerleri tamamile yağışlı geçmiştir.

En çok yağış 32 milimetre olarak Mersinde ölçülmüştür. Diğer yerlerde yağış 1 - 30 milimetre arasında değişiktir. Gece sühunetleri Trakya, Ege ve orta Anadoluda düne nazaran 2 - 4 derece daha düşmüştür. Bunun karşılık doğu Anadolusunda gece sühunetleri 7 - 10 derece daha yüksekmiştir.

En düşük sühunetler sıfırın altında Karsta 19, Erzurumda 5 derecedir. En yüksek sühunet de 19 derece olarak Dörtyol ve Rizede kaydedilmiştir.

Bugün Ankarada öğleden sonra 14 te hava sühuneti sıfırın üstünde 6 derece kadar yükselmiştir.

Grip salgını Olan yerler

ANKARA, 26 (A.A.) — Sıhhat ve Içtimaî Muavenet Vekâletinden bildirilmiştir:

Gribin yurt dahilinde takip edilmesine nazaran son hafta durumu budur:

Grip, Afyon, Antalya, Aydın, Balıkesir, Burdur, Bursa, Çanakkale, Diyarbekir, Isparta, Istanbul, İzmir, Kastamonu, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Seyhan, Siirt, Sıvas ve Eskişehir, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Içel, Muş, Trabzon, ve Urfa vilâyetlerinde tek tük vakalar halindedir.

Hastalık Amasya, Aydın, Diyarbekir, İzmir ve Istanbulda hastalarının nisbetle az olmak üzere bu yerler ve kulak ihtilâtları yapmaktadır. Başka yerlerde dikkate şayan bir şey görülmemiştir. Şimdiye kadar verilen talimata tevfikan yeni vakalar Aydın, Diyarbekir, Giresun, Manisa, Samsun ve Adanada hastalığın bildirilmesi mecburî kılınmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Gene terkos meselesi

İş aldı yürüdü. İstanbullular, kıvranmıya başladılar. Dün terkos idaresinin Sıraservilerdeki merkezine gittim. Müracaat mahalli mahşer gibi idi. Herkes şikâyetçi ve herkes hayran. Çünkü bir kaç gün evvel yazıdığım gibi terkos idaresi belediyeye bağlandıktan sonra ilk esaslı hareketi fazla su esmanı diye halktan, vaktinden evvel para almak oldu. Zaten resmî müesseselerin ticaret yapamamaları hakkındaki fikir işte hep böyle memurlar elinde ticarî rengini kaybeden teşebbüslerin zarar vermesindendir. Bu iş oldu olalı İstanbulların gözü terkos idaresine daha ziyade dikilmiştir. Biz Mösyö (Kastelno)nun idaresinde iken buradan halkın ve şehrin lehine hiç bir şey bekliyemezdik.

Sultan Hamit zamanında bir takım tazyiklerle halkın aleyhine olarak tâ 1889 tarihinde yapılmış olan bir mukavele ile İstanbula musallat olan bu şirket senelerce bizi kasıp kavurmuştu. Musluklar hava üflerken bizden para almıştı. Yangın borularını boş bırakıp İstanbulun kavrulmasına sebep olmuştu. Nihayet belediyeye geçeceğini işidince sevinmiştik. Ne de olsa bir ulusal yere bağlanıyor; halkın zararına olan kayıtlar kalkar dedik... Lâkin hâlâ eski tas eski tarak. Üstelik eski şirket fazlanın parasını sene sonunda alırken şimdi her üç ayda bir fazla paralar alınacakmış.

Artık - nereye bağlı olursa olsun - bu idarenin halk zararına olan fakat mukaveleye bağlanmış bulunan aykırı imtiyazlarını sayıp dökmek lâzımdır.

1 — Elektrik, gaz gibi emekle elde edilen şeyler sarfedildikten sonra saatte ne miktar yazılı ise onun parası veriliyor. Terkos suyu Terkos gölünden geldiği halde biz bunun parasını:

A) Üç aylık peşin veriyoruz.

B) Asgarî bir miktarın parasını - ister o miktar sarfedilsin ister edilmesin - vermiye mecbur oluyoruz.

2 — Kadıköy su şirketi için metre mikâbı başına 14 buçuk kuruş konulduğu halde İstanbulda terkos suyu 15 kuruştur. Neden bu yirmi para fark?. Iş tersine olmalı. Çünkü İstanbulda abone miktarı daha çok. Umumî masraf metre mikâbı başına daha azdır.

3 — 45 senedenberi fazla su miktarı sene sonunda alınırken: İdare şimdi:

"Efendim! Ben size ne kadar su verirsem onun parasını alacağım.,, diyor. Mademki; böyledir, neden müşteriler asgarî miktarın parasını vermiye mecbur tutuluyor? Yalnız bir taraflı bir mukavele bugünkü halk düşüncelerine taban tabana zıddır. Biz de ne kadar su alırsak onun parasını verelim. Asgarî miktar ortadan kalksın.

Sultan Hamit zamanında yapılmış olan bu mukavele bile berbatlığına rağmen yine böyle üç ayda bir fazla su parası alınmasına cevaz vermiyor. Işte size bu fazla su parasına ait olan maddeyi yazıyorum:

"Dördüncü madde — Şayet sarfolunan su abone senedinde muayyen miktarı yevmisi bilhesap (bir seneye tahet eden mecmu miktarı tecavüz ederse) beher metre mikâbı fazlasının bedelini tarifedeki fiyat üzerinden derhal ödemeye abone mecbur olacaktır.,,

Görüyorsunuz ya! Mukavele apaçık. Bir abone bir senelik suyunu tamamen sarfetmeden ondan fazla su parası istenemez. Halbuki İstanbul belediyesine bağlı terkos suyu idaresi bu mukaveleyi ve halkın hakkını tanımıyarak senelik miktarı dörde yani üç aylık taksitlere ayırıyor ve her taksitte eğer yıllık miktarın bir çeyreğinden fazla sar fiyat olmuşsa onun parasını istiyor.

Işte, herkesin gözü önünde mukavelesine riayet etmiyen imtiyazlı bir müessese. Bu parayı halk vermezse suyunu kesiyorlar. Böyle insanı susuz bırakmakla tehdit eden bir idarenin arzusu önünde bizi koruyacak ve mukavele hükümlerine hürmet ettirecek kimdir?. Arıyorum.

B. FELEK

Sivil tayyarecilik

Aldığımız malûmata göre, hükûmet Ankarada bir sivil tayyarecilik mektebi açmağa karar vermiştir.

Bu hususta hazırlıklar yapılmaktadır. Söylendiğine göre, bu mektebin müdürlüğüne tayyareci Bay Vecihi tayin edilecektir. Mektep tam teşkilâtlı olacak, bir kaç şubeyi ihtiva edecektir.

EKONOMİ

Yumurtacılar Şirket isteyor

Böyle bir teşekkül ihracatı daha kolaylaştıracak

Şehrimizdeki yumurta tacirleri, Türkofise müracaat ederek ihracatçılar arasında bir şirket kurulmasını teklif etmişlerdir.

Türkofis bu meseleyi tetkik etmektedir. Bu şekilde bir teşekkül meydana getirilmesi, yumurta ihracatımızı daha kolaylaştıracak ve inkişafını temin edecektir.

Diğer taraftan, yumurtaların sandıklanması işinde çalıştırılan işçilerin bir birlik altında toplanmaları da düşünülmektedir.

Yükleme ve boşaltma tarifeleri

Liman ve rıhtım umum müdürlüğü teşkilâtının yükleme ve boşltma ücretleri tarifesi yarın Deniz Ticaret müdürlüğünde toplanacak bir komisyon tarafından tetkik edilecektir.

Ispanya için verilen klering

Ispanya için verilen klering tahsisatı İstanbul gümrükleri başmüdürlüğüne bildirilmiştir. Tevziata bugünden itibaren başlanacaktır.

Yeni kontenjan

Marttan itibaren tatbik edilecek olan yeni kontenjan kararnamesi gümrüklere tebliğ edilmiştir.

Trabzonda fındık satışı

Trabzondan bildirildiğine göre, iki günde borsada 74,200 kilo kabuklu tombul fındık 22,5 dan, 20080 kilo iç fındık 47 kuruştan satılmıştır. Mevcut stok çok az kalmıştır.

SIHHİEDE:

Anneler çocuklarını getirmiyorlar

Difteri aşısı tatbikatında zorluk görülüyor

Difteri aşısı tatbiki devam etmektedir. Şehrin muayyen mıntakalarında tesis edilen aşı istasyonlarında 2 — 8 yaş arasındaki çocuklar aşılanmaktadır.

Sıhhiye heyetleri de mektepleri dolaşmakta ve 8 — 12 yaş arasındaki çocukları aşılamaktadırlar.

Sıhhiye müdürü Bay Ali Rıza, dün demiştir ki:

— Tesis ettiğimiz aşı istasyonları maalesef çok iş yapmamaktadırlar. Anneler, babalar çocuklarını aşılatmak üzere getirmiyorlar. Bir günde, bazı istasyonlar, ancak bir, iki çocuk aşılıyorlar. Halbuki mesele mühimdir. Bütün çocukların aşılanması lâzımdır. Annelere, babalara çocuklarını aşılatmalarını tavsiye ederim.,,

Kok satışları

Pahalı satmak için yeni kulplar bulunuyor

Kok satışları etrafında yeni yeni bazı şikâyetler yapılmaktadır. Kok satan müessese lerden bir kısmının muayyen satış fiyatından ayrı olarak ağır nakliye ücreti aldıkları ve bu suretle fiyatları yine eskisi gibi yükselttikleri iddia edilmektedir.

Diğer taraftan, perakende satış yapan bazı mağazalar ellerindeki koku pahalı aldıklarını, narha göre sattıkalrı takdirde zarar göreceklerini alâkadarlara bildirmişlerdir. Bu iki nokta tetkik edilmektedir.

KOPSA

(Iş Bankasından alınan cetveldir)

26 ŞUBAT 935

AKŞAM FIYATLARI

İSTİKRAZLAR		TAHVİLAT	
İstikrazı dahili	96,50		
1933 Ergani	97	Rıhtım	10.75
Kuponsuz	30,10	An. mümessil	53,25
„ II	28,50	An. tahvili I, II	47,80
„ III	29	An. tahvili III	

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Reji kuponsuz	2,25
„ „ Hamiline	10,15	Telefon	14,10
„ „ Müessis	97	Terkos	19,80
Türkiye Cumhuriyet Bankası	63	Çimento	13,55
		İttihat dey.	10.50
Tramvay	30,25	Şark dey.	0,95
Anadolu hisse	25,70	Balya	1,55
Şir. Hayriye	16	Şark m. ecza	4.65

ÇEK FIYATLARI

Fransız F.	12,04	Prağ	18,99
Londra	612	Belgrat	35,11
Milâno	9,37,54	Moskova	10,86,50
Nüyor	79,80	Berlin	1,97,96
Cenevre	2,45,36	Madrit	5,80,78
Atina	84,61,75	Budapeşte	4,43
Brüksel	3,39,88	Varşova	4,20,37
Amsterdam	1,17,54	Bükreş	79,00,50
Sofya	67,27,25	Viyana	4,25,45

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	20 İ. İsviçre	815
1 Dolar	125	1 Pezeta	18
1 Kur. Çek	98	1 Mark	43
1 Şile Av.	23.50	1 Zloti	22
1 İsterlin	615	20 Ley	17
20 Liret	213	20 Dinar	55
20 Leva	23	1 Çernoviç	—,—
20 F. Belçika	115	Altın	9.32
20 Drahmi	24	Mecidiye	41
1 Florin	83	Banknot	240

MAARİFTE

Kültür bakanlığında değişiklikler

Bay Macit yüksek tedrisat müdürü oldu

Kültür bakanlığı teftiş heyeti reisi Bay Avni, yeni tayin edildiği Almanya talebe müfettişliği vazifesine başlamak üzere, dün akşam şehrimizden hareket etmiştir.

Vekâlet, orta tedrisat umumî müdürlüğüne de vekâleten, umumi müfettişlerden Bay Refik tayin edilmiştir.

Bay Refikin bir müddet sonra asaleten tayini beklenmektedir.

Ankara Atatürk enstitüsü müdür vekili Bay Macit te, yüksek tedrisat umumî müdürlüğüne tayin edilmiştir. Bu tayinler tasdiki âliye iktiran etmiştir. Kültür Bakanlığında, yakında daha bir kısım değişmeler beklenmektedir.

Hepsi Gurabahanesinde toplanacak

Önümüzdeki ders yılı başında Bakırköyündeki akliye hastanesinde, tıp talebesinin tatbikat göreceği akliye kliniklerinin Gureba hastanesine nakli düşünülmektedir.

Fakülte talebelerinin istifade ettikleri, diğer hastane kliniklerinin de Gurebada toplanması uygun görülmektedir. Bu hususta tetkikat yapılmaktadır.

Talebe, her gün uzak semtlere giderek vakit kaybetmektedir. Fakülte Haydarpaşada olduğu zamanki gibi, talebeye ait klinikler Gurebada toplanmış olacaktır.

Tıb fakültesi Revüsü

Tıp fakültesi, yakında "Tıp fakültesi revüsü,, ismile bir mecmua neşrine başlıyacaktır.

Mecmuaya ait talimatname hazırlanmıştır. Mecmua üç kişiden mürekkep profesörler heyeti tarafından idare edilecektir.

* Tıp fakültesine alınan yeni âletler — Tıp fakültesi için Avrupadan alınan âletler gümrükten çıkarılmış ve yerlerine konulmağa başlanmıştır. Yakında, bir kısım âlet daha gelecektir.

* Bay Suat Tahsinin doktorası — Bay Suat Tahsin, dün Hukuk fakültesinde, jüri heyeti huzurunda (Türkiye cumhuriyeti) mevzulu doktora tezini müdafaa etmiştir. Jüri heyeti doktorluk ünvanının verilip verilmemesi için, bugünlerde bir karar verecektir.

CEMİYETLERDE

Millî Talebe Birliği gecesi

Millî Türk Talebe Birliği 17 martta bir Birlik gecesi tertip edecektir. Bu gece için güzel bir program hazırlanmaktadır. Birlik gecesine bütün fakülteler ve yüksek mektepler talebe cemiyetleri davet edilecektir.

Birlik, önümüzdeki hafta sonunda bir broşür neşredecektir. Birlik bundan sonra, bu broşürleri muntazam bir şekilde, muayyen vakitlerde neşredecektir. Broşürde birliğe ait makaleler bulunacaktır. Bundan başka, Birlik, kapanan Birlik gazetesini tekrar çıkarmak üzere hazırlanmaktadır

Bay Mahmud Esadın konferansı

Tıp fakültesi Talebe cemiyetinin tertip ettiği konferanslardan birini, eski adliye bakanı Bay Mahmut Esat üzerine almıştır. Bay Mahmut Esat önümüzdeki hafta içinde, İstanbul Halkevi salonunda konferansını verecektir.

VILAYETTE

Yeni nüfus Sayımı hazırlıkları

Vilâyete yeni bir izahname geldi

Bu yıl sonunda yapılacak genel nüfus yazımı için vilâyete yeni bir izahname gelmiştir. Bunda, bir takım yerlerde yapılan tecrübe nüfus yazımlarında elde edilen neticelerde bazı yanlışlıklar görüldüğü ve bunlarm kaldırılmaları usulleri sayılmaktadır. Ayni zamanda genel nüfus yazımma hazırlık olmak üzere alınması gerekli olan numerotaj işlerine büyük emek verilmesi, her işin yerli yerinde yapılması bildirilmiştir. Vilâyet, bu izahnameyi belediyeye ve kaymakamlıklara bildirilmiştir.

Genel nüfus yazımı hazırlıklarında iş verilen bütün memurlar, bu işlerde büyük dikkatle çalışacaklardır. Bu işleri amirleri kontrol etmek mecburiyetindedirler.

* Aylık cumartesiye — Mart aylığı cumartesi günü verilecektir. Ucretli memurlar şubat aylığını yarın alacaklardır.

* Yasak edilen piyesler — Matbuat Genel Müdürlüğünce ulusal prensiplerimize uygun olmıyan bir takım piyes ve filmlerin yasak edildiğini yazmıştık. Bunlardan Namık Kemal'in (Vatan) ve (Kara belâ) piyesleri yasak edilmemiş, bu piyeslerin bazı yerlerinde gerekli görülen değişiklikler yapılmıştır.

* Maliye murakıpları, tahakkuk ve tahsil müdürleri dün toplanarak vergi işlerini görüşmüşlerdir. İstanbulda vergi alımının yolunda gittiği görülmüştür.

Ayasofya hafriyatı ilerliyor

Ayasofyadaki hafriyat ilerlemekte, ilerledikçe ehemmiyet kesbetmektedir. Hafriyat yerinde dün bulunan nakışlı taşların en büyüğü çıkarılmıştır.

Bu 16 ton ağırlığında bir parçadır ve kapının üst tarafının cephe kenarlarından biridir. Yenliğini muhafaza etmektedir. Pek sanatkârane olan işlemelerinde bir çizgi farkı kadar bile bozukluk yoktur.

Hafriyat mahallinde bulunan temeller de şayanı dikkat görülmüştür. Bu temellerin Ayasofyanın önünde bulunan patrikhane binasının temelleri olduğu tahmin edilmektedir. Tahminlere göre, buradaki patrikhane bir zaviye veya manastır şeklinde bulunuyor, bir galeri ile de Ayasofyaya bağlanıyormuş.

Yapılan hafriyatta zeminden itibaren 3 — 4 metre yükseklikte dolma olduğu görülmekte, bundan da Ayasofyanın avlusunun şimdiki vaziyetinden 3 — 4 metre daha şağıda olduğu istidlâl edilmektedir.

Bay Mamburi hafriyat yerinin krokisini yapmaktadır. Krokiyi bitirdikten sonra kendi tetkikatile bir eser neşretmesi de muhtemeldir.

Bir İngiliz lordu geldi

Ingiliz Lordlarından Abercornvay dün sabahki ekspresle gezmek için Istanbula gelmiş ve camileri ziyaret etmiştir. Oğleden sonra bir gezinti yapmıştır. Lord Abercornvay buradan Mısıra gidecektir.

Afyon müstakil saylav

Afyon müstakil saylavlığına seçilmiş olan Bay Berç Keresteci Türker dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Yeni bir Ermenice gazete

Ermeni gazetecilerinden Bay Mardiros Kocunyan Türkiye adlı bir günlük gazete neşrine başlamıştır. Muvaffakiyet dileriz.

MAHKEMELERDE

Belediyenin 27 bin Liralık mahkûmiyeti

Nakza uyulup uyulmıyacağı kararlaştırılacak

Umumî muharebe esnasında belediye Tünelbaşı caddesini genişletirken eski Rus sefarethanesinin bir kısmını da yıktırmış, arsasını yola kalbetmişti.

Mütarekeden sonra Rus konsolosluğu belediye aleyhine bir dava açmış ve istimlâk bedeli olarak belediyeden 27 bin lira tazminat istemişti. Muhakeme neticesinde de belediye 27 bin lirayı ödemeye mahkûm olmuştu.

Fakat temyiz mahkemesi bu kararı dava eden mümessillerin Rus hükûmeti namına davayı takibe salâhiyetleri olup olmadığı noktasından nakzetmiştir.

Dün mahkeme bu nakız kararını tetkik etmiş ve nakza uyulup uyulmaması hakkında karar verilmesini 4 marta bırakmıştır.

Belediye 38 bin lira istiyor

Istanbul belediyesi Büyükderede Çayırbaşında tuğla fabrikası sahipleri Demirciyanlar aleyhine 38 bin liralık bir tazminat davası açmıştır.

Belediyenin iddiasına göre, fabrika sahipleri kendi arazilerinden toprak çıkarırlarken Büyükdere mezarlığının istinad duvarlarını tahrip etmişler ve duvarların çökmesine, binnetice de mezarlığın yıkılmasına ve harap olmasına sebep olmuşlardır.

Belediye şimdi bunlardan istinad duvarlarını yaptırmak için 38 bin lira istemektedir. Davaya yakında dördüncü hukuk mahkemesinde bakılacaktır.

Belediye istimlâk parası istiyor

Bundan bir kaç sene evvel Tepebaşı caddesi genişletilmiş, Tepebaşı bahçesinin bir kısmı caddeye kalbedilmiştir.

Caddelerin genişletilmesi usulünde iki taraftan müsavi miktarda yer alınması ve emlâk veya arsa sahibinin arsasından dörtte biri için para istiyememesi nizamı vardır.

Bu usule göre, bir taraf diğer taraftan fazla yer verdiği, ve diğer taraf nizamen bedava verdiği yerden az verdiği veya hiç vermediği takdirde fazla veren tarafın parasını ödemeye mecburdur. Işte belediye bu mecburiyete istinat ederek Tepebaşı caddesinde istimlâk edilmiyen binaların sahipleri aleyhine bir bedeli istimlâk davası açmıştır.

Dava edilenler arasında başta Italya sefarethanesi olduğu halde Karamustafa zade Ahmet, kardeşi Mustafa Veresesi, Nesim Palaci, Sideridis, Krepen vardır.

Belediye bunların her birinden bin liradan bin beş yüz liraya kadar olmak üzere cem'an 15 bin lira bedeli istimlâk istemektedir. Dün davaya dördüncü hukuk mahkemesinde bakılmıştır.

Duruşma belediyeden takdiri krymet evrakı ile istikamet haritasının getirtilmesi için başka güne bırakılmıştır.

Türk - Yunan mahkemesinde davalar

Türk - Yunan muhtelit hakem mahkemesinin işlerini nisan sonuna kadar bitirmesi mukarrerdi.

Fakat mahkeme, işlerin çokluğundan o zamana kadar işlerini bitiremiyeceğinden faaliyetini haziran sonuna kadar uzatmağa karar vermiştir.

Atinadan dönmüş olan mahkeme başkanı Bay Boeg dün mahkemeye giderek bugün görülecek dava evrakını gözden geçirmiştir.

Eroin kullanan artist

Eroin kullanırken suç üzeri yakalanan sinema artistlerinden Ferdi Tayfur ihtisas mahkemesi müddeiumumiliğine teslim edilmişti. Kendisinin adli tıp tarafından yapılan müşahedelerde iptilâ derecesinde eroin kullandığı sabit olmuş ve hazırlanan rapor 8 inci ihtisas mahkemesine gönderilmiştir.

Tıp fakültesinin 106 ıncı yılı

Her yıl 12 mayısta kutlulanmakta olan Tıbbiyeliler bayramı, bu yıl 14 mart perşembe günü kutlulanacaktır. Çünkü 1827 yılında Tıp fakültesinin kuruluşu bu tarihe isabet etmektedir. Aradan 108 yıl geçmiş bulunmaktadır. Bu yıl 108 inci kuruluş yılı çok parlak merasimle tesit edilecektir.

1827 senesi 14 mart çarşamba günü, ikinci Mahmut zamanında, Tıp fakültesi Şehzadebaşında Vezneciler civarında, Tulumbacıbaşı konağında tesis edilmişti. O vakit Tıp fakültesine verilen isim, (Tıphanei âmire) idi.

Bu yıl 108 dönüm senesi kutlulanırken Üniversite konferans salonunda merasim yapılacak, nutuklar söylenecektir. Gece de Tokatliyanda bir balo verilecektir. Tıp Talebe cemiyeti, 108 yıllık faaliyet hakkında bir broşür hazırlamaktadır.

Küçük haberler

* Bir konferans — Tıp fakültesi doçentlerinden Bay Şevket, bu akşam halkevi salonunda, (çocukların iyi beslenmesi) mevzulu bir konferans verecektir.

* Bayan Nakiye gitti — Saylavlığa seçilen Bayan Nakiye dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Gümrüklerde

Fransız mallarına normal tarife tatbik ediliyor

Anlaşma feshedildiği için fransız malları tenzilâttan istifade etmiyecek

Türk - Fransız ticaret muahedesine bağlı muvakkat anlaşmanın feshi dolayısile, Fransız emtiasından mühim bir kısmının istifade ettiği tenzilâtlı tarife yarın sabahtan itibaren tatbik sahasından kaldırılmış olacaktır. Modüs, yeniden imzalanıncaya kadar mefsuh hükümler tatbik olunmıyacaktır. Bu karar, en fazla müsaadeye mazhar memleketlerden gelen ve gelecek emtiayı da alâkadar etmektedir.

Yapılan son tebligata göre, Fransız ve diğer âkit memleketler menşei emtiaya, feshedilen Fransız ahdi mukavelesi hükümleri şu şekilde tatbik edilecektir:

13 şubattan evvel âkit memleketlerden biri tarafından yola çıkarılan ve 27 şubat tarihine kadar gümrüğe gelen emtia ile (13 - 27) şubat arasında yola çıkarılan ve bu müddet içerisinde gümrüğe gelen emtia, ancak bugün akşama kadar gümrükten çıkarıldığı takdirde mefsuh modüs hükümlerinden istifade edeceklerdir. 13 şubattan önce yola çıkarılıp ta 27 şubattan evvel gümrüğe gelen ithalât eşyası da ayni şekilde bugün akşama kadar tenzilâttan istifade edebilecektir. Yarından itibaren, bu şekildeki emtia için normal gümrük tarifesi tatbik olunacaktır.

Gümrük ve İnhisarlar Bakanlığının alâkadarlara yaptığı son tebligatta, «bu formül, dékonsolide edildiği bildirilen tarife pozisyonlarına giren Fransız ve diğer âkit memleketler eşyasına tatbik edileceği gibi, daha evvel Fransız ahdî tarifesinden dékonsolide edilen tarife pozisyonalrına giren Fransız ve diğer memleketler muvaridatına da tatbik edilecektir.,, denilmektedir.

Dün, bir çok alâkadarlar Gümrük idaresine müracaat ederek yeniden izahat almışlar, bir kısım tacirler de tenzilâttan istifade için mallarını gümrükten çıkarmışlardır.

Tırpan

Polis.!

Gazetelerde reportage yapan arkadaşlar canlı ve merak.ı mevzular bulmak için kılı kırk yarıyorlar.

Sahne artistlerinin hususî hayatları, kaldırımda turşu satan mes'ud Çerkeşlinin macerası, kiralık evleri gezme bahanesile vakit geçiren çiftlerin hikâyesi, falan filân... Bunlar tatlı tatlı görünüyor. Fakat işin bir de biraz ağır başlı olmakla beraber gazetecilik noktasından (enteresan) görünen ciddî tarafları da vardır ki bunları da araştırmak pek faydasız değildir.

Acaba hiç kimse bir (polis)in ne işler gördüğünü merak etti mi? Belinde meçi ve tabancası ile gözümüze her yerde görünen bir polis ne yapar?

Avrupa kafasile düşünürseniz polisin işi gayet basittir. O kadar ki ona süslü bir heykel, canlı bir manken, işsiz bir adam demek bile kabildir. Çünkü Avrupanın çok yerinde polis vazifesini hattâ dudakları bile kıpırdamadan, el ve göz işareti ile yapar.

Bize gelince öyle iddia edilebilir ki (memur) adı altında ve devlet bütçesine bağlı olanlar arasında en ağır vazife polisindir.

Bizde polis ne iş yapar?

Bunu tersine çevirib, polis ne iş yapmaz! diye sorulursa daha kolay cevab vermek kabildir. Denilebilir ki polis, kendi asli zabıta vazifesinden başka bütün devlet dairelerinin belediyelerinin icra ve takib işini gören bir memurdur.

Belediye daireleri, tahsil şubeleri, sıhhiye idaresi, icra dairesi, adliye kalemleri, tapu daireleri, hattâ evkaf idareleri başları sıkılınca:

— Polis! derler.

Geçen gün belediyenin bir çöp ve ışık vergisine aid muameleli bir dosyayı geceyarısı bana bir polis memuru getirdi. Düşündüm. Bu iş belediyenin bana göndereceği bir mektubla, yapacağı bir telefonla halledilebilecek kadar ehemmiyetsiz bir şey. Fakat iş muameleye giriyor ve tebliğ için de polise gönderiliyor. Şehrin asayişine memur polis koşup kovalamakla geçen yorucu bir günün saatlerinde bunu tebliğ için bir dakika bulamıyor ve geceyarısı vazifesini yapıyor.

Kırtasiyecilikle mücadele edileceğine dair tatlı bir masal vardır. Bu masal galiba bu işle uğraşanları mest etmiş olacak ki işler hâlâ eski hamam eski tas gidiyor.

Fakat bu işi biraz da insaf ve merhametle gözden geçirmeliyiz. Her işte polisi araya katmak onun asıl vazifesini sakatlamak demektir. Sonra her işe polisi vasıta yapmak biraz da medenî terbiyemiz hakkında kendi kendimizden şüphe ettirecek bir hareket olur sanırım. Değerli Içbakanımız Bay Şükrü Kayanın bunu takdir edeceğinde kuşkumuz yoktur.

Burhan CAHİT

POLİSTE

Bu adamı Kim vurdu?

Kendi de kimin vurduğunu iyi bilmeyor

Dün gece saat 23 te Usküdarda Inadiye mahallesinde Lûtfi adında fazla sarhoş ve başından yaralı bir adam görülmüş ve ifadesi alınmıştır.

Verdiği cevaplarda evvelâ çöpçü Mustafa isminde birinin dostu Ayşenin evine gittiğini ve Mustafanın oraya gelerek kendisini bıçakladığını söylemiştir.

Polis kendisini Mustafa ile muvacehe etmiş, Lûtfi:

— Hayır, bu adam değildir, demiştir.

Tahkikata devam ediliyor.

* Kaçak eşya — Gümrük muhafaza memurları tarafından iki kaçakçılık hâdisesi meydana çıkarılmıştır.

1 — Pireden gelen Tevere vapuru yolcularından Matmazel Veranın üzerinde arama yapılmış, ipekli, yünlü bir çok kumaş bulunmuştur.

2 — Doyuran kazasının Asilhan köyünden çavuş Omerin evinde arama yapılmış, 150 kilo kaçak şarap bulunmuştur. Her ikisi hakkında da takibata başlanmıştır.

* Çekmeceyi karıştırıyordu — Tahtakalede oturan Mehmet Ali Tophanede benzinci Demirin dükkânına giderek çekmeceden para çalarken yakalanmıştır.

* Bir kamarot denize düştü — Dün sabah 9,30 seferini yapmak üzere Usküdardan kalkmakta olan 63 numaralı Şirketi Hayriye vapurunun kamarotu Ahmet oğlu Mehmet her nasılsa denize düşmüş, fakat derhal kurtarılmıştır.

* Bakır çalmış — Asmalımescitte oturan Sait isminde bir şahıs zehirlenme alâimi göstermiş ve tedavi edilmek için Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır. Saidin kalaysız bakır tencerede yemek yiyerek zehirlendiği anlaşılmıştır.

Öz dilimizle

Her şeyimizde apaçığız

İç ve dış sıyasada açık görüşlüyüz. Bütün yaptığımız işler, ortada duruyor. Gizli, kapaklı çalışmalara yer vermiyoruz. Başkalarının da bize karşı, gizliden gizli çalışmalarını, kale duvarı arkasına gizlenseler görüyor, seziyor, biliyoruz. Önümözde hiç kimse prende atamıyor. Iğnenin deliğinden bütün yeryüzünü görüyoruz. Yüze gülücü ile gerçekten dostu, kuyumuzu kazanla, koltuğumuza gireni, biribirinden kolayca ayırd edebiliyoruz.

Kendimiz açık yürekli, açık düşünceli olduğumuz için karşımızdakilerden de açık yürek, açık düşünce istiyoruz.

Açık olmayanlardan, çok haklı olarak kuşkulanıyoruz. Saman altından su yürütmeği sevmediğimiz için, birinin kaçamak yollardan yürüdüğünü görsek kendi yürüyüşümüzü, ona göre değiştiriyoruz. Demir gibi sağlam, tunç gibi vurulan yerden ses verir, altın gibi lekesiz varlığımıza, toz kondurmağa kalkışmak, güneşi, paçavra ile örtmeğe benzer.

İçi, dışı bir, özü sözüne uygun, yaptığının, yapacağının birbir hesabını veren bir ulus olduğumuz için, bize el uzatanla, bize karşı yan çizeni gözünden tanırız.

Herkes, bunu böyle bilmelidir.

Salâhaddin GÜNGÖR

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:

18: Fransızca ders. 18,30: Jimnastik. Bayan Azâde. 18,50: Beethoven üçüncü senfoni (Pastoral) plâk. 19,30: Haberler. 19,40: Bayan Halide - Monoloğ. 20: Marif bakanlığı namına konferans. Galatasaray lisei muallimlerinden Nureddin. 20,30 Balalayka dans orkestras. 21,20: Radyo orkestrası. 21,30: Son haberler. 22: Radyo caz ve tango orkestrası.

223 Khz. V A R Ş O V A, 1345 m.

17: Soliat konseri. 18: Keman konseri. 18, 25: Sözler. — Plâk. 18,50: Spor. 19: Sözler. 19,15. Orkestra konseri. 19,45: konferans. 20: Kuartet konseri. 20,20: Aktüalite. 20,30: Şarkılar. 20,45: Sözler. 21,30: İngiliz musikisi (senfonik). 21,45: Haberler 22: Chopinin eserlerinden konser. 22,30: Konferans. 22,45: Şarkılar. 23: Reklâmlar. —Dans.

175 Khz M O S K O V A, 1724 m.

17,30: Sözler 18,55: Kızılorduya konser. 19, 55: Ulusal operalarda sahneler. 22. Çekçe neşriyat. 23,05: İngilizce. 24,05: Almanca neşriyat.

545 Khz. B U D A P E Ş T E, 550 m.

18,30: Klârinet konseri. 19: İtalyanca ders. 19,30: Kuartet konseri. 20,40: Sözler. 21,10: Fenlândya ala musikisi. 22.10: Dış duyumları. 23,10: Haberler. 23,30: Caz orkestrası. 24: 20: Çingene musikisi.

Khz. S T O K H O L M, 42 6m.

18,45: Plâk. 19,45: Almanca ders. 20,30: Sözler. 21: Şarkılar. 21,30: Sözler. 23: Yeni dans musikisi.

686 Khz. B E L G R A D, 437m.

20: Reklâmlar. — Plâk. 20,15: Haberler. 20,3?: Ulusal neşriyat. 21: Jübliyanadan nakil, 23: Haberler. 23,15: Plâk.

904 Khz. H A M B U R G, 332 m.

19,30: Plâk. 19,45: Sözler. 19,55: Haberler. 20: Piyes. 20,30: Şen neşriyat. 21,15: Genç nesil neşriyatı. 22: Çiçekler ve aşk. 23: Haberler 23,25: Musikili istirahat. 24: Piyano - Keman sonatları.

950 Khz. B R E S L A U, 316 m.

20: Şarkılı konser. 20,40: Hafta haberleri. 21: Haberler. 21,15: Gençlere program. 22: Çiçekler ve aşk (orkestra ile.) 23: Son haberler. 23,25: Tiyatro haberleri. 23,40: Gece musikisi. 24,25: Org musikisi (Bach.)

904 Khz. H A M B U R G, 332 m.

19,30: Plâk. 19,45: Sözler. 19,55: Haberler. 20,: "Der Frende,, adlı skeç. 21: Haberler. 21,15: Ulusal neşriyat. 22: "Çiçekler ve aşk,, adlı orkestralı piyes. 23: Haberler. 23,25: Musikili program arası. 24: İki sonat.

B U K R E Ş:

13 — 15: Gündüz plâk neşriyatı 18: Radyo orkestrası, 19: Sözler, 19,15 Radyo orkestrası, 21: Plâk, 20,45 Konferans, 21: Sözler, 21,05: Piyano musikisi, 21,35: Romen şarkıları, 22: Konferans, 22,15: Radyo salon orkestrasının devamı.

Yarınki program

İSTANBUL:

17,30: İnkilâp dersleri Universiteden nakil İzmir saylâvı Esad Bozkurd. 18,30: Dans musikisi; plâk. 19,30 Haberler. 19,35: Gavin kardeşler şan. 20: Keman solo - Bayan Nazlı. 20,35: Stüdyo sigan orkestrası. 21,15: Son haberler. 21,30: Radyo orkestrası. 22: Radyo tango ve caz orkestrası.

KULAK MİSAFİRİ

Sinemalarda sigara yasağı!

Sinemada film seyrediyordum. Sağımda, birisi, gizlice kibriti yakıp, sigarasını tellendirdi. Fosur fasur içerken, birisi yaklaştı:

— Bayım, sigaranızı söndürünüz!..

— Peki!.. deyib söndürdü. Fakat biraz sonra, solumdaki seyirci; harekete geldi. Gibriti çakarak, avucu içinde tuttuğu sigarayı dumanını savura savura içmeğe başladı.

Çok geçmeden; ayni adam, sıraların arasında göründü:

k Bayım, sigaranızı söndürünüz!

Bu öteki gibi yumuşak başlılık etmedi;

— Neden söndüreyim ?

— Yasaktır Bayım...

Tam bu sırada beyaz perde üstünde iki delikanlı, bacak bacak üstüne atmış sigara fosurdatıyorlardı.

Seyirci elile bunları göstererek:

— Bize gelince yasak.. dedi, perdedekilerin sigarasını söndürtsenize...

Herif güldü:

— Onlar, oyun oynuyorlar, Bayım...

Seyirci kızdı:

— Onlar oyun oynuyorsa, ben de oyun seyrediyorum!

Kulakmisafiri

TEPEBAŞI ŞEHİR TİYATROSUNDA

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

27-2-935 çarşamba günü akşamından itibaren Tepebaşı Şehir Tiyatrosunda saat 20 de

MUFETTİŞ

5 perde komedi

Yazan N. Gogol

* *

Fransız Tiyatrosunda Bu akşam saat 20 de

DELİ DOLU

opereti oynayacaktır.

Son hafta

812

HİKAYE

Bir muhabbet kâfi

Zeki Macid için yaman çapkınlardandır derler ama, öyle söylendiği gibi uçarı çapkınlığı yoktur. Öyle daldan dala seksin, çiçekten çiçeğe uçsun, bunu yapmaz. Çapkınlığı da uslu akıllıdır.

İnsanın birkaç karısı olmasının aleyhindedir, ama birkaç metresi olmasına ses çıkarmaz. Kendine mahsus prensibler icad eder ve bu prensiblerine sadıktır. Bu sebebden birkaç karısı yoktur ama, birkaç metresi vardır.

Bir gün sorsanız:

— Canım topu topu iki kadınla konuşuyorum, der.

Geçen gün böyle söylediği zaman, yalan söylememişti. Hakikaten Zeki Macid o sıralarda iki kadınla konuşuyordu.

Bunlardan birinin adı Müberra idi. Güzel sesi olan bu kadın birgün Macidin kalbini çalmağa muvaffak olmuştu.

İkincisi de Leylâ.. Bu zavallı evvelâ birisine aldanıp gitmiş, âşıkının parasızlığını ve sonra da vefasızlığını görünce bir gün yoluna çıkan Zeki Macide bağlanmıştı.

Müberra ile Leylâ ortak olduklarını biliyorlar, fakat biribirlerine göz yumuyorlardı. Müberra kendi kendine benim kademim var, diye öğünür, Leylâ da Macidin kendisini ötekine tercih ettiğini zannederek ses çıkarmazdı.

Macide gelince, o da bu iki kadını hakikaten üstadane bir şekilde idare ediyordu. Her ikisini de her hususta müsavi tutuyor, her ikisinin hislerini, izzeti nefislerini okşamasını biliyordu. Birine bir manto yaptırsa, ötekine de hoşuna gidecek bir şey yaptırır, böylece geçinib giderlerdi.

Fakat işin içyüzü böyle değildi. Macidin daha güzel, daha ateşli olduğu ve güzel şarkı söylediği için Müberrada gönlü daha fazlaydı.

Metres hayatı deyib de geçmemeli. Evlilikten ne farkı var ki... Üstelik, emniyetsizliği ve rahatsızlığı... netekim günün birinde metreslerden biri hamile kaldı. Olur a, bunda büyük bir aksilik yok diyeceksiniz. Hamile kalan Müberra olsaydı, belki dediğiniz doğru olabilirdi. Fakat aksi gibi Leylâ hamile kalmıştı.

Macid:

— Keşke olsaydı, da Müberradan olsaydı, buna hattâ sevinirdim, diye düşünür, fakat iyi kalbli olduğu için Leylâya bir şey söylemez, hattâ onu her zamandan fazla sevip okşar, daha fazla şimartırdı.

İşte Leylâ böyle sevilib okşanarak, şimartılarak dokuz ayı geçirdi. Dokuz ay sonra da nur topu gibi bir oğlan doğurdu.

Birdenbire oğlan babası olan Macid şaşırdı. Öyle serseri, kendihavasına, hevesine hayat sürmeğe alışmış, ömründe bir gece şafak sökmeden gözlerini kapamamış olan Macid şimdi ne yapacaktı?

Bunu da düşünmesi çok sürmedi. Bir hafta sonra kararını verdi.

Oğlunun dünyaya geldiğinin sekizinci günü idi ki bana rastgeldi:

— Azizim, dedi, artık çocukluk, genclik derdi geçti. Kırka merdiven dayadık. Bu yaştan sonra da doğrusu böyle yaşamak her yiğitin kârı değildir. Artık eski hayatı sürmeğe tahammülüm kalmadı. Bundan sonra hayatımı tanzim edeceğim. Şimdi bir de çocuğum oldu. Onu yetiştirib büyütmek lâzım... İstikbalini de temin ettim. Şimdi kendi istikbalim kaldı. Bunu da temin etmeğe karar verdim.

— Nasıl temin edeceksin?

— Evleneceğim.

— Çok güzel, dedim, senin yegâne yapacağın şey Leylâ ile evlenmektir.

Gözlerini açtı:

— Amma da yaptın ha, dedi, çıldırdın mı yahu.. Leylâ şimdi anne oldu.. Oğlu var, bu muhabbet bir anneye kâfidir. Onu sever, okşar, büyütür, bir anne için bundan tatlı saadet olur mu? Halbuki ötede zavallı Müberra kimsesiz ve yalnız..

— Eh, öyleyse ne yapacaksın?

— Ne yapacağım, Müberra ile ile evleneceğim.

SEM

BÜTÜN ŞEHİR Bu akşam MELEK Sinemasının

Viyana musiki motifleri üzerine yapılmış olan filmlerin en mükemmeli

VİYANA... AŞK BELDESİ

Şerefine verilecek VİYANA GALASINA koşacaktır,

Oynıyanları:

MAGDA WOLFF LEO SLEZACK GEORG SCHNEİDER ALBACH - RETTY Viyanalı tenor ALEKSANDER

Ve VİYANA FİLARMONİK ORKESTRASİLE OPERA KORO HEYETİ

Musiki: JOHNN STRAUS

İzdihamdan sakınmak için yerlerinizi önceden temin ediniz. Telefon numarası: 40868

Programda: Paramount dünya haberleri

Öz Türkçe ile Bilmecemiz

Osmanlıca karşılıklarını yazdığımız kelimelerin öz türkçe mukabillerini yazarak şeklimizin boş hanelerine yerleştiriniz ve keserek "Milliyet Bilmece memurluğuna,, gönderiniz. Bilmecemizi doğru halledenler arasında kura çekiyor ve kazananlara hediyeler veriyoruz :

Müddet perşembe günü akşamına kadardır.

Yeni bilmecemiz

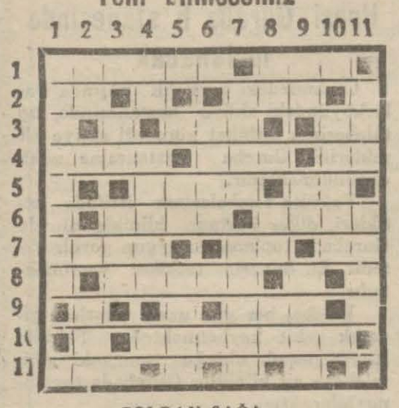

SOLDAN SAĞA :

1 -- Muktasit 6 Beo değil o değil 3.
2 — Beygir 2, Zann 3.
3 -- Amca 3, Nota 2.
4 — Veca 4, Arka 3, Ayı yuvası 2.
5 -- Bir renk, 4 yet 2,
6 -- Avize 4. Zahmet 4.
7 -- Şarkta bir dağımız 4, Beyaz 2. rahat edatı 2.
8 — Asi 5.
9 — Mastar edatı 3.
10 -- Fehmü idrak 7.
11 — Dalâlet 3.

YUKARDAN AŞAĞI :

1 -- Ehemmiyetini kaybetmek 8.
2 — Alaturka bir çalgı 2, eser 2, acele 3.
3 — Eser 2, meyan 3.
4 -- Dakik 2, tenha 5.
5 -- Beyaz 2, İhtiyar değil 4.
6 -- Zevce, nisa 4.
7 — Kuş yemi 4, yadetmek 5.
8 -- Nota 2. yama 2, Kamer 2.
9 — Ezmekten emir 2. Ezmekten emir 2.
10 — Istek, arzu 5.
11 — Nihayet 3, Ev parası 7.

Yarınki Perşembe günü matinelerden itibaren

İPEK sineması müdiriyeti, saygı değer müşterilerinin emirlerine:

LAUREL ve HARDY nin

kahkaha tufanına boğdukları

ÇÖL ARKADAŞLARI

filminde fazla gülmeden rahatsız olanların yardımına koşmak üzere

ÜÇ İMDAD OTOMOBİLİ, BİR KAÇ DOKTOR ve HASTA BAKICILARIN hazır bulunacağını ilân eyler.

Program da Paramount dünya haberleri

FANTOMAS

Esrar ve heyecan havası içinde cereyan eden ihtiraslı bir macera romanı

FANTOMAS'ın

Şahsiyetini hiçbir kimsa ifşa edememiştir.

Yarın akşamdan itibaren SARAY sinemasında

Bu şayanı hayret maceraları göreceksiniz. Oynıyanlar:

TANİA FEDOR JEAN GALLAND - BOURDELLE - WORMS - ANİELKA ELTER - GASTON MODOT

SATİE

Tenvirat ve muharrik kuvvet Tesisatını veresiye yapar.

1381

ILICA İSKELE PALAMUTLUK Demiryolu Türk Anonim Şirketi Ortaklarına Ilân

Ticaret yasasının 361 inci maddesile Iç nizamnamesinin 23 üncü maddesi hükümlerine tevfikan ILICA - İSKELE-PALAMUTLUK Demiryolu Türk Anonim Şirketinin ortakları genel kurumu aşağıdaki işleri görüşmek üzre Martın 27 inci çarşamba günü saat 15 de Şirketin Galata'da Merkez Rıhtım hanındaki merkezi idaresinde adi surette toplantıya çağırdır.

1 — Idare Meclisi raporu ile ,murakıp raporunun dinlenmesi,

2 — 1934 senesi hesaplarının gerçeklendirilmesi, mezkûr sene netayicine dair Idare meclisinin teklifi hakkında karar alınması ve idare meclisinin aklandırılması,

3 — Idare meclisine yapılan üye seçiminin gerçeklendirilmesi,

4 — Idare meclisinden çıkan üyelerin yerine diğerlerinin seçilmesi yahud tekrar kendilerinin seçilmesi,

5 — Idare Meclisi üyelerine verilecek ön hakkı mıkdarının kestirilmesi

6 — 1935 senesi için bir murakıp tayini ile verilecek ücretin biçilmesi,

En az onbeş ortaklık senedine malik olup işbu toplantıda bilâsale ve bilvekâle hazır bulunacaklar ticaret yasasının 371 inci maddesi mucibince sahip oldukları senetleri toplantı gününden en az bir hafta evel Istanbul'da Şirketin merkezine yatırılmaları lâzımdır.

Ortaklık senedi yatırıldığını gösterir müessesatı maliye tarafından verilmiş vesikalar ortaklık senedi gibi kabul olunur.

TİFOBİL

Dr. İhsan Sami

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır, Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kuruş.

90

Akıl ve sinir hastalıkları mütehassısı

Dr. FAHRİ CELÂL

Her gün saat 3 den sonra: Taksimde Stadyum kapısı karşısında Altın Ay apartımanı. Telefon 43450

1231

Istanbul 7 inci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayi mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen 131 kilo muhtelif kalınlıkta kösele ve 28 ayak 3 kart vidalı siyah deri ve saire 6-3-935 tarihine tesadüf eden çarşamba saat 12 den 14 de kadar Harbiyede Harbiye mektebini geçtikden sonra sağ tarafta köseleci dükkâni önünde birinci açık arttırma ile satılacağından taliplerin gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

(8560)

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin ÜNYON SIGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.

Telefon : 4.4888. 815

Millî tefrika: 115

Katran Kazanı

Müellifi: Kazım Şehap

Demesellerdi, ötesinde ,berisinde saman ve başak yığınları arasında çifte öküz koşulu düvenlerin birer kanobot gibi dolaştıkları bu köyde dinlenmek aklına gelmiyecekti. Halbuki o yaya gidiyordu ve jandarmaların ikide bir şahlanan kişneyen çok besili atları vardı.

Endamı çok güzel, yeşil gözlü, genç irisi bir köy kızı önüne bir toprak çanak bırakdığı zaman, kocaman bir hıyarı soymağa savaşan hancı; sordu:

— Hemşerim... — Nereden geliyorsun?..

— Çok uzaklardan...

— Nereye gidiyorsun?

— Çok uzaklara....

— "Yazıhan,,dan hiç geçtin mi?

— Ne imiş bu Yazıhan dediğin?

— Nah, şu ova... gördün mü?

— Eeey... ne olacak?

— Tam dört saat sürer... Güneş altında gideceeniz.. iki kuruş ver de sana birkaç hıyar aldırayım.. Yolda su yoktur, dilin bir karış uzar.

Bu sırada güzel kız, hayvanlardan birinin terkisindeki torbaya uzun bir acuru parçalayıb tıkmağa savaşıyordu. Hancının doğru söylediğini anladı;

— Peki... — diyecek oldu —

Fakat sonra birdenbire vazgeçti; ve elini ceketinin yan cebine telâşla daldırarak boğulur gibi;

— Hayır hayır... lüzumu yok...— dedi.

Hancı ısrar etti:

— Yazıhanın şakası yoktur çocuk... Billâh çatlarsın.

— Istemem dedim a.. hem söyle kıza bunu kaldırsın, ben ayran içmem.

— Ayol, az evvel çabuk bana ayran getirin diyen sen değil miydin?

— Evet ama, şimdi istemiyorum.

— Yoğurt!

— Onu da istemem... Hiç iştiham yok...

Hancı, "bu kadar naz âşık usandırır,, gibilerden ona hiddetli bir bakış attı. Sonra önünden ayran çanağını kapıb homurdana homurdana uzaklaştı.

O zaman, Nazmi ellerini telâşla ceblerine daldırdı. Ceketinin, pantalonunun her cebini belki nar yirmişer defa aradı. Sonra can sıkıntısiyle kalpağını kavrayıb yere vurdu. Sunturlu bir küfür savurdu.

Kangal hapishanesindeki uğursuz suratlı gençten aldığı mecidiyelerin yerinde yeller esiyordu. Işte bunun için ayranı geriye vermiş ve birdenbire fikrini değiştirib hıyar almaktan vazgeçmişti. Ne olmuştu bu mecidiyelere? Düşürmüş olamazdı. Bunların Hekimhan hapishanesine girdiği zaman cebinde olduğunu gayet iyi biliyordu. Geceyi yanında geçiren o yırtık pırtık elbiseli herifi hatırladı;

— Mutlaka... — dedi — mutlaka o hergele aşırmıştır.

Hiddetinden mosmor kesilmişti. Hani o herif, ki yüzünü bile görmemişti, şimdi burada olsaydı bu gencin gıcırdayan dişleri ve gerilerek kıvrılan parmaklarını uçlarındaki bu içleri kirli tırnaklarile didik didik ediverecekti.

Garsonlara avuç avuç para serpen, metresine banknotları deste ile veren, halıları çalınan bir ihtiyar kadının evinden, onurunun bir saniye zedelenmemesi için cebinde ne varsa bırakıb çıkan hani nerede idi o Nazmi? Nazmi, turaları silik on mecidiye için adam öldürmeği düşünebilecek derecede değişmişti.

Evet, Nazmi Şehab değişmişti. Iğildi, keçl derisi kalpağını yerden aldı, ve;

— Haydi efendi.. yetişir artık, çok dinlendik...

Diken jandarmaların önüne düşer gibi biran aklını başına toparlar gibi oldu. O zaman kendi kendinden içinin böyle bir gayz duyabilmesinden ürktü. Eğer bu sırada eline bir ayna geçirmiş olsaydı. dışının vahşetinden ve pisliğinden de ürkecek, ve... iğrenecekti.

Yazıhan...

Telgraf direğinin birini geçince, gözü önünde beliren bir başka direğe dikiliyordu. Sonra o da, ondan sonra gelen birinci, beşinci, on beşinci de arkada kalanlara katılıyordu, fakat gene gözü önünde ard arda beliren gelişi güzel budanmış ve kızgın güneş altında kala kala, kavrula kavrula kömüre dönmüş iğri büğrü direkler bitmiyor ve biteceğe de benzemiyordu, Yalnavakları her adımda ateş gibi yanan bir yolun tozlarına aşık kemiklerinin bir karış üstüne kadar batıyor, şurada burada, yakında uzakta güneşten tutuşmuş veya tutuşan kuru ova otlarının kâh sağından kâh solundan gelen dumanları gözlerini ve burnunun deliklerini yakıyordu.

Arkasından gelen jandarma atlarının sıcak solukları,kazanındaki tazyiki azaltan bir geminin ekzost ettiği sitim gibi ensesine vuruyor, ve o, sallana sallana, topallaya topallaya yürüyordu.

Bu cehennem ovasının yedinci katındaki en son yaşlıklar bile şu kızgın güneşe dayanamıyordu her halde.. ki her taraftan buğular çıkıyordu ve bu buğular bir sis gibi ufku gözlerden gizliyordu. Artık Nazmi tepesi bulutlu bir mor dağ görememeğe başlamıştı. Ve müthiş yalpalar vuran bir gemide, denize tutulmuş ve enginlere bakması menedilmiş bir yolcu gibi başının döndüğünü hissetti. Kafası kazan gibi olmuştu.

Bu sırada jandarmaların kahkahalarla gülüştüklerini duydu. Biri atının boynuna uzanarak onu durdutmuştu. Başını çevirdi:

— Ne var?

— Kalpağın düştü hemşerim. Teeee... bak nerede..

Bir avucunu kirden çalı demetine dönen saçlarında gezdirince durdu. Jandarmalar doğru söylemişlerdi. Kalpağı düşmüştü de farkına varamamıştı. Döndü on adım ötede duran kalpağını aldı. Fakat onu başına geçiremedi, daha doğrusu saçları üstünde bile tutamadı. Kafasında tabla taşımağa alışmamış acemi bir helvacı çırağı gibi burnunu havaya kaldırarak vücudunu kâh sağa kâh sola eğerek bir iki dakika kadar canbazlık ettiği halde gene bir muvazene veremedi. Ve kalpak gene yere düştü. O zaman onu elinde evirib çevirdi. Hayret! Kalpak ufalmış limon kabuğu gibi bir şey olmuştu.

Atının yem torbasından büyücek bir acur parçası çıkarıp katır kutur yemeğe başlayan bir jandarma;

— *Bitmedi* —

RADYO

Georg - Friedrich Haendel

Georg Friedrich Haendel İngiliz kralı Birinci Jorj ile bir sandal gezintisinde...

Adı unutulmayan musikişinasları halka hatırlatmak radyoların en büyük gayelerinden biridir. 23 şubat 1936 günü dünyaca tanınmış büyük Alman musikişinaslarından Haendel'in 250 nci doğum yılının dönümüne tesadüf ettiğinden bu haftaki radyo programları bu musiki dehasının eserlerile doludur.

Almanya'nın Halle şehrinde 1685 yılında doğan Haendel ömrünün sonunu İngilterede Kral birinci Jorj'un yanında geçirmiş ve 1759 senesinde Londrada ölmüştür. Bestekâr pek genç yaşta parlamıştır. Henüz 20 yaşını bitirmeden ilk operaları olan "Almira, reide de Castille" ile "Neron,, operalarını bestelemiş bulunuyordu.

Küçük Haendel 13 yaşında iken musikiye karşı gösterdiği kabiliyetten dolayı Berlin kiliselerinde şarkı söylemeğe ve eserler bestelemeye başlamıştı. Sonra Hamburg'a giderek opera orkestrasına girmişti. Orkestrada şarkıdan ziyade musiki çalma ve bestelemede daha fazla kabiliyeti olduğu anlaşıldığından kendini operaya vermişti. Bir müddet sonra bestekâr İtalyaya gitmiş, oradaki zamanın en yüksek musikişinaslarile temas etmişti. Kendisine burada orkestra şefliği idaresi de öğretilmişti. Buradan Haendel doğru Londraya gitmiş ve bestelerine yeni intibalarla devam etmiştir. Burada ilk hazırladığı opera (Rinaldo) idi. Bu yeni operasında Haendel pek muvaffak olduğundan İngilterede daimî olarak yerleşmişti.

Bundan sonra Haendel Londrada elliye yakın opera eseri vücuda getirdi. Eserleri yalnız bununla kalmayarak 23 oradorio, bir mes solonel, 200 den fazla kantat, muhtelif tarzda yüzlerce kompozisyonlar ve öldükten sonra da sağlığında işitilmiyen türlü, türlü musiki parçaları, Kilise için hazırladığı havalar bugün en makbul eserlerdendir.

İngiltere Kralı birinci Jorj Haendel'i yanından ayırmaz, tenezzüh ve sandal gezintilerinde hep refakatinde bulundururdu.

Resimimiz Haendel ile birinci Jorj'u sandalda gösteriyor.

Bestekârın eserleri her zaman bütün radyo istasyonlarında işitilmektedir.

Turgut BLEDA

Yeryüzündeki bütün telsiz istasyonları

Son yapılan resmî istatistiğe göre gerek muhabere ve gerek konserlere tahsis edilen gönderici istasyonları artmaktadır. Resmî Alman menbaından bildirilen rakkamlar şunlardır:

Hergün faaliyette bulunan bu postaların yekûnu 35638 dir. Bunlardan 27927 si vapur, tayyare ve limanlarda bunlarla muhabere eden telsizlerdir (karadakiler 7711 dir). 20933 ü yalnız deniz muharebelerine mahsustur. Tayyarelere 2139 telsiz monte edilmiş ve faaliyette bulunuyor. 6831 tanesi de program dairesinde işliyen vapurlara konulmuştur.

Konser veren radyoların yeryüzündeki miktarı 1448 dir.

Saar'ın Almanlara İadesi günü

Martın birinci cuma günü Saar Almanlara iade edilecektir. Almanyanın en çok sevindikleri bu şen güne ait radyo programları sonradan bildirildiği için ayrıca yazıyoruz. 1 martta bütün Alman istasyonlarında ayni program neşredilecektir. Şöyle ki: Her bir yerde verilecek bir konferans ve konser bütün merkezler tarafından müştereken nakledilecektir. Nerede nasıl bir program olduğunu aşağıya yazıyoruz:

7.30: (Hamburg) Günaydın, Saar kantatı. Koro ve orkestra konseri. 8.15: (Berlin) Sabah konseri. 10: (Frankfurt) Şarkılı radyo orkestrası. 12: (Stuttgart) Eğlenceli şarkılı konser. 14: (Breslau) Şarkılı hafif musiki. 16: (Münih) Schrammel musiki ve halk şarkıları. 17: (Leipzig) Senfonik seçme orkestra musikisi. 18: (Kolonya) Küçük orkestra ve şarkılı solist konseri. 19: (Königsberg) Bando mızıka. 20: (Stuttgart) Bir marta giden yol. 21: (Frankfurt) Saarbrück'ten sözler. 22: (Berlin) Büyük ve küçük radyo orkestraları tarafından akşam musikisi. 23 ten 2 ye kadar: (Deutschlandsender) Gece konseri, yaylı sazlar orkestrası ve Oskar Joost dans orkestrası.

Holandada dinleyicilerden ücret alınacak

Holanda radyo idaresi radyo dinleyicilerinden abone ücreti almamakta idi. Radyo dinleyicileri şimdiye kadar yarı mecburiyet tahtında radyo kulübüne âza olurlardı. Fakat bu zevk uzun sürmemiştir. Bundan sonra lâmbalı radyo amatörlerinden senelik üç Florin abone ücreti alınacaktır. Lâmbasız galenli makinalar kullananlar bu ücretten muaftır. Her radyo alan bir hafta içinde radyo idaresine senelik abone ücretini yatırmadığı takdirde kaçak muamelesi görür.

Isviçre Amerikaya program gönderiyor

Isviçre radyoları gece yarısından sonra Amerikada dinlenmek için program neşretmektedirler. İngiliz dilile ve seçme musikili bu program milletler cemiyeti kısa dalgalı postası vasıtasile "National Broadcasting Company" istasyonlarına verilmekte ve oradan tekrar neşredilerek herkese dinletilmektedir.

Radyonun Habibe Mollası

Geçen haftadan itibaren monolaglarını dinlediğimiz Bayan Halide (Habibe Molla) son monologunu söylerken..

İstanbul radyosunun dinleyicileri çok sevdikleri Habibe Mollalarına geçen çarşamba akşamından itibaren tekrar kavuşmuş bulunuyorlar. Bu mevsim stüdyoya ilk defa gelen Bayan Halide'yi orada gördük ve seyahati hakkında biraz bilgi almak istedik. Bizi her zamanki neşesile karşılayan kıymetli artist Anadolu turnesinden pek memnun kaldığını ve gittiği her yerde kendisine asıl adile hitap edilmiyerek daima radyodaki monologlarında kullandığı "Habibe Molla,, adile tanındığını ifade etmiştir.

Bayan Halide kendisinin az tanındığı birçok yerlerde daima bu isimle karşılanıp hüsnü kabul görmesinden İstanbul radyosuna çok müteşekkir olduğunu ve ötedenberi pek sevdiği radyoyu bu defa bir kat daha takdir ettiğini sevinçle anlatmıştır.

Bayan Halideye bir müddetten beri radyodaki monologlarına fasıla verdiğinden mikrofon kendisine yabancı gelip gelmiyeceğini sorduk. Sanatkâr mikrofonla arasında eskisine nazaran hiç bir fark olmadığını ve belki de mikrofonu çok göreceği geldiğinden bu defa daha büyük hevesle monoloğunu idare edeceği cevabını vermiştir.

Görülüyor ki radyo en sağlam ve emin bir propaganda ve reklâm vasıtasıdır.

Bununla Bayan Halidenin ulusumuzun her yerinde tanınmıyan ve yalnız radyoda kendisini tanıtmış bir artist olduğunu iddia etmiyoruz.

Fakat her tarafta Halideyi Habibe Molla diyerek karşılıyanların çokluğuna bakılırsa İstanbul dışındaki şehirlerde kendisini radyo ile takip edenlerin ne kadar çok olduğunu görmek radyonun yaptığı reklâmın tesirini açıkça gösterir. Çünkü radyo haricinde Bayan Halide hiç bir sahnede Habibe adını taşımamıştır.

Kıymetli artistin geçen çarşamba akşamı İstanbul stüdyosunda çektiğimiz ve radyoda verdiği son

Bayan Halide'nin ikinci bir resmi

monoloğa uygun rollerile görünen bir kaç resmini de dercediyoruz.

İngilizler Alman kısa dalgalarına mani olmak istiyorlar

Kısa dalgalar üzerinden neşriyat yaparak Afrika ve Hindistandan işitilen Alman kısa dalgalı istasyonlarının İngiliz dilile program göndermeleri ötedenberi İngilizleri memnun etmemektedir. Alman radyolarında ingilizce neşriyat yapılmasını İngilizler aleyhlerinde bir propaganda telâkki etmektedirler.

Radyo haberleri

İtalyan köylüsü ve radyo dersleri

1934 senesi başından beri İtalyan radyolarile köylü çocuklarına mektep programlarile ders tatbik edilmektedir. Bu derslerin köylü tarafından takip edilmesi için 3768 radyo makinesi dağıtılmıştır. Yüzde üç nisbetinde verilen aletlerden bir araya muntazaman toplanan köylü çocukları ders takip etmektedirler. Şimdiye kadar ders alan talebenin miktarı 900000 i bulmuştur.

İtalyada abone ücreti yükseldi

Sene başında İtalyan radyo idaresi (E. I. A. R.) radyo abone parasını arttırmıştır. Eskiden 70 liret kadar tutan abone parası 81 lirete çıkarılmıştır. İki taksitte vermek istiyenlerden 85 liret alınacaktır. Şimdiye kadar müteaddit taksitlerle ve posta gişelerinde ödenebilen abone ücretleri artık doğrudan doğruya radyo idaresine getirilmek mecburiyetindedir.

Viyana radyosunun 1934 istatistiği

Geçen bir sene zarfında Viyana radyosu 4584 saatlik neşriyatta bulunmuştur. Gece ve gündüzün dahil olduğu bu faaliyet esnasında yapılan programı aşağıya yazıyoruz:

Neşriyatın yüzde 2,8 ini tutan kilise ve oda musikisi 128,5 saattir. Opera ve senfonik konserler 348 saat ve yüzde 7,6 sını tutuyor. Operalardan sahneler, klâsik konserler ve karışık musikili saatler 347 saat ve yüzde 7,6 sını teşkil etmektedir. Operetler, eğlenceli ve hafif musiki ve çocuk saatleri yüzde 18 ini ve 853,5 saati işgal etmiştir. Halk musikisi 123 saat ve neşriyatın yüzde 2,7 sini almıştır. Dans, musikisi 164 saat devam etmekle yüzde 3,6 sını tutmuştur. Plâk 614 saat ve yüzde 13,5 unu işgal etmiştir. Tiyatrolar, skeçler ve edebî diğer neşriyat 368 saat ve neşriyatın yüzde sekizini işgal etmiştir.

Teknik konferanslar 361 saat ve yüzde 8 yer almıştır. Ders ve konferanslar 503 saat ve yüzde 10,9 unda yer almıştır.

Haberler tam 446 saat işgal ederek neşriyatın 9,7 sini alıkoymuştur. Aktüalite ile spor reportajları 163 saatlik program işgal ederek yüzde 3,6 sını tutmuştur. Programlar arasındaki istirahatler 168 saatlik bir zaman işgal ederek programın yüzde 3,7 sini zaptetmiştir.

HAFTALIK PROGRAM

3 Mart Pazar

İSTANBUL :

17,30 inkilâp dersleri, üniversiteden nakil, Sinop saylavı Bay Yusuf Kemal. 18,30: Jimnastik, baylar için, Bayan Azade. 19: Muhtelif musiki eserleri plâk ile. 19,20: Haberler. 19,40: Müsteşrayen kitar, Zekeriya ve arkadaşları. 20,10: Ziraat bakanlığı namına konferans. 20,30: Bayan Nimet Vahit, şan piyano ile. 21: Macar ve Süzan Bingöl şarkıları, plâk ile. 21,20: Son haberler. 21,30: Radyo orkestrası. 22: Radyo caz ve tango orkestraları.

223 Khz. V A R Ş O V A, 1345 m.

17,20: Orkestra konseri. 17,40: Sözler. 18: Dans. 19: Hafif musiki. — Sözler. 20,10: Plâk. 20,15: Şen neşriyat. 21,30: Dans plâkları. — Haberler. 22,30: Senfonik Avrupa konseri. (Bach ile Brükinerin eserlerinden.) 23: Reklâmlar. 23,15: Orkestra konseri. 24: Sözler. 24,05: Dans musikisi.

175 Khz. M O S K O V A, 1724 m.

11,15: Bizetnin "Cemile,, operasının adaptasyonu. 15: Isveçce neşriyat. 16,15: Çocuk programı: 17,30: Parti neşriyat. 18,30: Kızılordu için konser. 19,30: Karışık konser ve dans. Almanca neşriyat. 23: İngilizce. 24,05:

832 Khz. M O S K O V A, (Stalin) 361 m.

17: Anabol Aleksandrovdan kraat. 18,20: Moskova operasından nakil. 22: Dans musiki

686 Khz. B E L G R A D, 437 m.

18,30: Dans musikisi. 20,10: Sözler. 20,15: Reklâmlar. 20,30: Ulusal neşriyat. 21: Şundan, bundan. 22,30: Reportaj. 23: Kahvehane konserleri. 24,05: Dans plâkları.

Khz. P R A G, 470 m.

17: Brüno radyo orkestrası. 18,30: Sözler. 18,35: Plâk. 18,55: Almanca neşriyat. 20: Haberler. 20,05: Populer şarkılar. 20,30: Reportaj. 21: Jeremias radyo orkestrası. 21,30: Sözler. 21,55: Askeri konser. — Sözler. 23,20: Plâk. 23,30: Orkestra konuseri.

1040 Khz. R E N N E S, 288 m.

19: Tiyatro. 20: Plâk. 20,30: Haberler. 21,45: Yeniden şarkıları. 22,15: Tavsiyeler. 23: Doksan tavsiyeleri. 23,30: Tiyatro bahisleri ve hafif musiki. 24,30: Haberler. — Cazband.

Khz. L E I P Z I G, 382 m.

18,50: Radyo bilmecesi. 19,50: Spor. 20: Sözler. — karışık neşriyat. 22,30: Karnaval musikisi. 23: Haberler. ve spor. 23,30: Hafif musiki.

545 Khz. B U D A P E Ş T E, 550 m.

16,30: I. Bekefti akşamı. 20: Köylü orkestrası. 20,35: Sözler. 21,10: Spor. 21,20: Çingene orkestrası. 22,20: Haberler. 22,40: "Keman ışıldıncı,, adlı musikili bir revü. 24,15: Dans orkestrası. 1,05: Son haberler.

BUDAPEŞTE, (Kısa dalga) 19,52 m.

18: Haberler. 15,20: Nandol Rekayın idaresinde opera orkestrası.

950 Khz. B R E S L A U, 316 m.

19: Aktüalite. 19,30: Beethoven zamanına aid piyano bestelerinden. 20: Polonya hakkında konferans. 20,20: Tarih. 23: Haberler. 23,30: Ski sporu. 23,30: Dans.

4 Mart Pazartesi

İSTANBUL :

18: Fransızca ders. 18,30: Dans musikisi ve muhtelif parçalar. 19,30: Haberler. 19,40: Keman solo - Bayan Kâzım. 20: Strobel ve Ali ve arkadaşları. Iki piyano ve vokal Kuvurtet. 20,30: Senfoni numara 6 Bethoven. 21,15: Son haberler. 21,30: Bayan Bedriye Tüzün, radyo caz ve tango orkestraları.

223 Khz. V A R Ş O V A, 1345 m.

16,45: Orkestra konseri. — Ders vesaire. 17,45: Plâk. 18: Çocuk neşriyatı. 19,45: Dans plâkları. 20,35: Şarkılar (Brahms) 20,50: Sözler. 21: Eski şarkılar. — Sözler. 22: Senfonik konser. 23: Reklâmlar. 23,15: Orkestra. 24: Sözler. 24,05: Dans.

175 Khz. M O S K O V A, 1724 m.

17,30: Sözler. 18,30: Kızılordu için neşriyat. 19,30: Kolkoz programı. 21: Schumannın eserlerinden konser. 22: Almanca neşriyat. 23,05: İngilizce neşriyat. 24,05: Macar neşriyatı.

832 Khz. M O S K O V A, (Stalin) 361 m.

17: Oda musikisi. 18: Sözler. (Askeri neşriyat. 22,30: Dans musikisi.

686 Khz. B E L G R A D 437 m.

18: Populer orkestra konseri. 19,25: Sözler. 19,30: Almanca ders. 20: Reklâm, plâk. 20,15: Haberler. 20,30: Ulusal neşriyat. 21: Belgrad operasından nakil.

Khz. P R A G, 4 7 0 m.

16,55: Hafif musiki. 17,55: Çocuk neşriyatı. 18,10: Sözler. 18,20: Plâk. — Sözler. — Plâk. 18,45: Şarkılar. 19,10: Ziraat. 19,20: Almanca neşriyat. 19,55: Haberler. 20,10: Plâk. 20,15: Rusça ders. 20,30: Plâk. — Sözler. 20,50 Kuartet. 21: Askeri neşriyat. 22: Keman birliğile orkestra konseri. 23: Haberler. 23,15: Plâk. 23,30: Almanca haberler.

1040 Khz. R E N N E S 288 m.

20,30: Gazete haberleri. 21,45: Karışık konser. 22: Spor haberleri. 22,15: Karışık konser. devamı. 22,45: Orkestra (Operetlerden havalar.) — Dans musikisi.

Khz. L E I P Z I G, 382 m.

18,30: Schumannın Karnaval eserlerinden parçalar. 19: Aktüalite. 19,10: Skeç. 19,40: Okonomi. 20: Hafif musiki. 21: Haberler. 21, 10: Neşeli akşam musikisi. 23: Haberler, spor. 23,30: Dans musikisi.

545 Khz. B U D A P E Ş T E, 550 m.

18: Senfonik orkestra konseri. 19,10: Ders. 20,20: Plâk. konseri. 20,20: "Balkan manastırı,, adlı temsil. 21,05: Buda şarkı heyeti tarafından şarkılar. 22,50: Haberler. 23,20: Bulgar halk şarkıları. (Piyano refakatile.) 23,50: İngilizce aylık bahisler. 1,05: Son haberler.

950 Khz. B R E S L A U, 316 m.

19: Aktüalite. — Sözler. 20: Karnaval musikisi. 21: Günün kısa haberleri. 21,10: "Der Zauberer Tepe,, adlı skeç. 22: "Binbir gece,, adlı musikili skeç. 23: Haberler. 23,30: Sözler. 23,30: Dans.

5 Mart Salı

İSTANBUL :

17,30: Üniversiteden naklen inkilâp dersi, Sinop saylavı Yusuf Kemal. 18,30: Jimnastik, bayan Azade. 18,50: Dans musikisi plâk ile. 19,30: Haberler. 19,40: Bayan Semiha (şehir tiyatrosu artistlerinden) şan piyano refakatile. 20: Maliye bakanlığı namına konferans. 20,30: Demir caz, şan Bayan Roza. 21,15: Son haberler. 21,30: Radyo orkestrası. 22: Radyo caz ve tango orkestrası.

223 Khz. V A R Ş O V A, 1345 m.

17,45: Piyano birliğile şarkılar. 18: Sözler. 18,15: Polonya musikisi. 18,50: Sözler. 19: Salon musikisi. — Sözler. 19,45: Koro konseri. 20,10: Sözler. 20,25: Spor. 20,50: Aktüalite. 21: Orkestra konseri. 21,45: Haberler. 22: Köylü karnavalı. 23: Dans (arada sözler.)

175 Khz. M O S K O V A, 1724 m.

17,30: Parti programı. 18,30: Edebiyat. 19,30: Konser. 22: Almanca neşriyat. (Marks) 23,05: Fransızca neşriyat. 24,05: Felemenkçe.

832 Khz. M O S K O V A, (Stalin) 361 m.

17,25: Şiirler. 18,20: Moskova operasında verilecek temsili nakil. 22,30: Dans musikisi. 24: Ispanyolca neşriyat.

686 Khz. B E L G R A D, 437 m.

20,15: Haberler. 20,30: Ulusal neşriyat. 21: Radyo piyesi. 21,40: Belgard filharmonisi tarafından senfonik konser. Sözler. — Plâk.

Khz. P R A G, 470 m.

17,55: Plâk. 18,15: Sözler. 18,25: Plâk. 18,35 AAlmanca ders. 18,50: Trio piyano — keman konseri. 19,10: Ziraat. 19,20: Almanca neşriyat. — Sözler. 20,30: Prag operasından nakil. 23: Son haberler. 23,15: Plâk. 23,30: İngilizce haberler.

1040 R E N N E S, 288 m.

20: Karışık konser. 20,30: Haberler. 21,45: Karışık konser. 22: Sözler. 22,15: Eski askerin saati. 22,30: Spor karışık neşriyat.

Khz. L E I P Z I G, 382 m.

18,30: Siyasal masal. 18,50: Sözler. 19,45: Hafif romantik musiki. 20,25: Aktüalite. 20,40 Konferans. 21: Haberler. 21,10: Karnaval neşriyatı. 23: Haberler, spor. 23,20: Dans musikisi.

545 Khz. B U D A P E Ş T E, 550 m.

18,30: Dans musikisi. 19,10: Ders. 19,40: Çingene musikisi. 20,30: Hikâyeler. 21: Viyolo — Gamba — piyano konseri. 21,40: Haberler. 22: Karnavl neşriyat. 24: Haberler.

950 Khz. B R E S L A U, 316 m.

17,30: Şen notalar. 19: Muhtelif. Şiirler. 21: Günün kısa haberleri. 22,10: Neşeli musiki. 23: Haberler. 23,25: Sözler. 23,35: Küçük radyo orkestrası.

6 Mart Çarşamba

İSTANBUL :

18: Fransızca ders. 18,30: Jimnastik (baylar için) Bayan Azade. 19: Dans musikisi, plâk ile. 19,30: Haberler. 19,40: Bayan Halide monolog. 20: Konferans maarif bakanlığı namına Heybeliada orta mektep muallimlerinden Hayrettin. 20,30: Balalyak orkestrası, koro. 21,20: Son haberler. 21,30: Radyo orkestrası. 22: Radyo caz ve tango orkestraları.

223 Khz. V A R Ş O V A, 1345 m.

16,45: Konser. 17,30: Konferans. — Plâk. — Sözler. 18,15: Şarkılı popuri. — Sözler. 19: Plâk. 19,15: Şen bir skeç. — Sözler. 19,45: Plâk. — Sözler. 20,35: Piyano — Viola konseri. — Sözler. 21: Operalardan sahneler. 21, 15: Vilnadan musiki nakli. — Haberler. 21,55: Sözler. 22: Chopinin eserlerinden konser. 22,30 Ecnebi dilde konferans. 22: Şarkılar. (piyano birliğile.) 23,15: Salon musikisi. 24: Sözler. — Plâk.

175 Khz. M O S K O V A, 1724 m.

18,30: Büyük konser. 20,30: İhtilâl zamanına aid şarkılar. 22: Çekçe neşriyat. 23,05: İngilizce neşriyat. 24,05: Almanca neşriyat.

832 Khz. M O S K O V A, (Stalin) 361 m.

19,30: Senfonik konser. 22: Dans musikisi.

686 Khz. B E L G R A D, 437 m.

18,: Plâk. 19,25: Sözler. 19,30: Ders. 20: Reklâm ve plâk. 20,15: Haberler. 20,30: Ulusal neşriyat. 21: Jübliyanadan nakil. 22: Sözler. 22,20: Radyo orkestrası. 23: Haberler. 23, 15: Plâk. 23,25: Kahvehane konseri.

Khz. P R A G, 470 m.

16,55: Hafif musiki. 18: Sözler. 18,30: Plâk 18,40: Sözler. 18,50: Plâk. — Sözler. Plâk. 19,10: Amele neşriyatı. 19,20: Almanca neşriyat. — Haberler. 20,10: Plâk. 20,15: Aktüalite. 20,25: Yeni Çek romansları. 21: Çek filharmonisi tarafından konser. 23: Haberler. 23,15: Esperantoca neşriyat.

1040 Khz. R E N N E S, 288 m.

20,30: Haberler ve gazete makaleleri. 21,45: Karışık konser. 22: Ticaret odası haberleri. 22,15: Konser. 22,30: Reportaj.

Khz. L E I P Z I G, 382 m.

19,50: Halk musikisi ve şarkıları. 21: Haberler. 21,15: Genç nesil neşriyatı. 21,45: Spor. 22,15: Beethovenin eserlerinden piyano - keman konseri. 23: Haberler. 23,23: Münihten nakil. 24: Şarkılı gece konseri.

545 Khz. B U D A P E Ş T E, 550 m.

18: Karışık neşriyat. 18,30: Plâk konseri. 19,30: Ders. 19,50: Konferans. 20,30: Operada verilecek "MARTAHA,, operasını nakil. 22,20: Haberler. 23,30: Salon orkestrası. 24,20 Çingene musikisi. 1,05: Haberler.

950 Khz. B R E S L A U, 316 m.

19,20: Mandolin orkestrası. — Sözler. 20: Halk musikisi. 21,45: Akşam musikisi. 23: Haberler. 23,30: Plâk. 24: Dans musikisi.

7 Mart Perşembe

İSTANBUL :

17,30: Inkilâp dersleri: Universiteden nakil, C. H. F. genel yazıcısı. Recep Peker. 18,30: Dans musikisi, plâk. 19,30: Haberler. 19,40: Bayan Rita Mahmut, şan piyano refakatile. 20: Trovator operası, plâk. 20,45: Stütyo Sigan orkestrası. 21,15: Son haberler. 21,30: Radyo orkestrası. 22: Bayan R. T. şan ve radyo caz ve tango orkestrası.

223 Khz. V A R Ş O V A, 1345 m.

16,45: Viyana musikisi. 17,30: Sözler. (fransızca). 17,45: Keman musikisi. 18: Reportaj. 18,15: Beethovenin sonatlarından parçalar. — Spor. 19: Piyano birliğile şarkılar. 19,15: Edebiyat. 19,45: Plâk. — Sözler .21: Hafif orkestra konseri. 21,45: Haberler. 22: Stüdyo tyatrosu. 22,30: Orkestra. 23: Reklâmlar. 23,15: Charles Kurpiskinin eserlerinden konser. 24: Sözler. 24,30: Dans .

175 Khz. M O S K O V A, 1724 m.

18,30: Kızılordu için musikili neşriyat. 19,30: Kolkozlara şiirler. 22: Almanca neşriyat. 23,05: Fransızca neşriyat. 24,05: Ispanyolca neşriyat.

832 Khz. M O S K O V A, (Stalin) 361 m.

17: Senfonik konsere dair bahisler. 18,20: Moskova operasından nakil. 22,30: Dans.

686 Khz. B E L G R AD, 437 m.

18: Koro konseri. 19,40: Sözler. 19,45: Reklâm. 19,55: Sözler. 20,15: Haberler. 20,30: Ulusal neşriyat. 21: Menfaate bir konser. 23: Sözler. 23,15: Plâk.

Khz. P R A G, 470 m.

17: Radyo orkestrası. 17,30: Karışık neşriyat. 17,55: Musikili çocuk neşriyatı. 18,20: Edebiyat) 18,40: Plâk. 18,45: Ziraat. 18,55: Musikili Almanca neşriyat. 20,10: Askeri konser. 20,55: Sözler. 21,30: Gala neşriyat. 23,15: Salon orkestrası.

1040 Khz. R E N N E S, 288 m.

19: Orkestra konseri. 20: Karışık musiki. 20,30: Haberler. 21,45: Karışık konserin devamı. 22: Sözler. 22,30: Oda musikisi.

Khz. L E I P Z I G, 382 m.

19,20: Hafif musiki. 20,20: Sözler. 20,30: "Der Günstling,, adlı opera temsili. 23: Haberler. Spor. 23,20: Sözler. 24: Gece konseri.

545 Khz. B U D A P E Ş T E, 550 m.

18,35: Piyano - keman konseri. 19,15: Sözler. 19,45: Şarkılar. 20,40: Sözler. 21,10: Budapeşte senfonik orkestrası. 22,10: Dış duyumları. 23,30: Plâk. 24: Sözler.

950 Khz. B R E S L A U, 316 m.

17,30: Hafif musiki. — Sözler. 20,20: Alman koşu otomobilleri. 21,05: Haberler. 21,10: Skeç. 22: Asker marşları. 23: Haberler. 23,30: Oda musikisi. 24,10: Plâk.

8 Mart Cuma

223 Khz. V A R Ş O V A, 1345 m.

18,15: Kuartet konseri. 18,40: Sözler. 19,10: Musiki parçaları. 19,30: Reklâmlar. 19,45: Plâk — Sözler. 20,35: Mandolin orkestrası konseri. 20,50: Sözler. 21,15: Senfonik konser. 23,30: Şiirler. 23,45: Konferans. 24: Sözler. 24,05: Dans musikisi

175 Khz. M O S K O V A, 1724 m.

16,15: Çocuk programı. 17,30: Sözler. 18,30: Kızılordu için musikili neşriyat. 19,30: Kolkozlara söz ve musiki. 21: Senfonik konser. 22: Çekçe neşriyat. 23,05: Amele programı. 24,05: Almanca neşriyat.

832 Khz. M O S K O V A, (Stalin) 361 m.

17: Eski Rus musikisi. 18,20: Bir opera temsilini nakil. 22,30: Dans musikisi.

686 Khz. B E L G R A D, 437 m.

18,10: Çocuk neşriyat. 19,25: Sözler. 19,30: Kuartet konseri. 20: Reklâm, plâk.. 20,15: Haberler. 20,30: Ulusal neşriyat. 21: Jübliyanadan naklen senfonik konser. 23: Haberler. 23,20: Radyo orkestrası.

Khz. P R A G, 470 m.

18: Filharmoni tarafından senfonik konser. 19: Sözler. 19,10: Amele neşriyatı. 20,10: Plâk. 20,15: Sözler. 20,30: Karışık musikili program. 21: Sözler. 22: Ostrava radyo orkestrası. 23: Haberler. 23,15: Plâk. 23,30: Rusça haberler.

1040 Khz. R E N N E S, 288 m.

20,30: Gazete haberleri. 21,45: Karışık konser. 22: Konferans. 22,30: Tiyatro. — Dans. .

Khz. L E I P Z I G, 382 m.

19,45: Şarkılı dans musikisi. 21: Haberler. 21,15: Ulusal neşriyat. 22: "Wiprecht von Groitzsch,, adlı piyes. 23: Haberler, spor. 23,20: Koro konseri. 24: Gece musikisi.

545 Khz. B U D A P E Ş T E, 550 m.

18,30: Orkestra konseri. 19,35: Spor haberleri. 19,50: Stenografi dersi. 20,20: Piyano konseri. 21: Tiyatro 22,45: Haberler. 23,05: Dans musikisi. 23,50: Budapeşte konser orkestrası. 1,05: Son haberler.

Khz. B R E S L A U, 316 m.

20: Dans musikisi. 21,15: Ulusal neşriyat. (Turandot operasından parçalar.) 22: Marşlar. 23: Haberler. 23,30: Almanya — Çekoslovakya futbol maçı neticesi. 23,50: Dans musikisi.

9 Mart Cumartesi

223 Khz. V A R Ş O V A, 1345 m.

17,45: Piyano konseri. 18: Konferans. 18,10: Plâk. 18,50: Sözler. 19: Şen neşriyat. 19,30: Sözler. 19,45: Marş plâkları. 20,07, Sözler. 20,15: Sözler. 20,25: Haberler. 20,35: Şarkılar, Hafif havalar. 21: Viyanadan nakil. 21,45: Haberler. 22: Valsler. 23: Reklâmlar. 23,15: Sözler. 23,30: Lembergden neşeli neşriyat. 24,05: Dans musikisi.

175 Khz. M O S K O V A, 1724 m.

17,30: Parti neşriyatı. 18,30: Kızılordu için söz ve musiki. 19,30: Orkestra konseri. 22: Almanca neşriyat. 23,05: Fransızca. 24,05: Isveççe neşriyat.

832 Khz. M O S K O V A, (Stalin) 361 m.

17: Karışık konser. — Şarkılar. 18,25: Bir opera temsilini nakil. 22,30: Dans musikisi. 24: Ispanyolca: Haberler ve spor.

686 Khz. B E L G R A D, 437 m.

19,30: Plâk. 20: Reklâm, plâk. 20,15: Haberler. 20,30: Ulusal neşriyat. 21: Şundan, bundan. 22,10: Sözler. 22,30: Radyo orkestrası. 23: Haberler. 23,15: Orkestra birliğiyle şarkılar. 23,45: Dans.

Khz. P R A G, 470 m.

18,05: Piyano musikisi. 18,25: Sözler. 18,35 Plâk. 18,55: Amele neşriyatı. 19,05: Almanca neşriyat. 20,15: Hafif musiki. 21: "Madam Angot,, adlı Clairvillein eserlerinden opera. 23: Haberler. 23,15: Plâk. 23,30: Dans musikisi.

1040 Khz. R E N N E S, 288 m.

21,45: Plâk. 22: Konferans. 22,15: Karışık konser. 22,45: Şarkılar. — Dans musikisi..

Khz. L E I P Z I G, 382 m.

19,45: Plâk. 20,30: Sözler. 21: Haberler. 21, 10: "Dus der Stadt der Lieder,, adlı Viyana musikili populi. 23: Haberler, spor. 23,20: Dans musikisi.

545 Khz. B U D A P E Ş T E, 550 m.

18,45: Budapeşte konser orkestrası. 20,10: Haberler. 20,45: Piyano numaraları. 21,20: Sözler. 21,50: Macar şarkıları. 23: Haberler. 23, 20: Piyano refakatile viyolonsel konseri. 24: Caz orkestrası. 1,05: Son haberler.

950 Khz. B R E S L A U, 316 m.

19: Aktüalite. — Sözler. 21: Haberler. 21,10: Verdi ve Wagnerin eserlerinden konser. 23: Haberler. 23,30: Dans.

Devlet Şûrası kararını verdi

(Başı 1 inci sahifede)

sız bir surette cari olan işbu kaide, Türkiyede Teşkilâtı Esasiye kanununa müsteniden Şûrayı Devlete vücut vermiş olan 1859 numaralı kanun ile hiç bir şek ve tereddüde mahal vermiyecek surette mütehakkik bulunmaktadır.

İhtilâf çıkınca..

Filhakika bu kanunun 19 uncu maddesinin bir fıkrası, âmme hizmetlerinden birini ifa maksadile akdolunan mukavelelerden dolayı âkitler arasında tekevvün edecek ihtilâfların iptidaen ve intihaen Şûrayı Devletçe hükme bağlanacağını natıktır. 22 inci maddenin ikinci fıkrası da iktisat ve nafıa işleri imtiyazları hakkında ayni hükmü mutazammındır. Şu halde her hangi bir imtiyaz mukavelesinin feshi hususunda hükûmetçe tatbikata girişilmezden evvel hukuku hususiye rejimile işliyen mahkemelerden bir karar almak lâzım geldiği yolunda davacı tarafından ileri sürülen müddeanın kabulüne imkân olmadığı zahirdir.

Diğer taraftan Şûrayı Devlet kazası, hükûmetin ittihaz ettiği idari muamelelerden ve kararlardan dolayı hak larını veya menfaatlarını haleldar olmuş görenler için müessestir. Şûrayı Devlet nezdinde açılacak idari davalarda hükûmetin daima dava olunan taraf mevkiinde bulunması lâzım gelir. Netekim bu nokta, idari davalarda fertlere dava hakkının, idari bir muamele veya kararın tefhim veya tebliği veya icraat yolile alâkadarların ittılaına arzı tarihinden başlayıp aradan altmış gün geçtikten sonra sakıt olacağını gösteren Şûrayı Devlet kanununun 25 inci maddesile de müstedeldir. Kanunun vazıı, hükûmetin de Şûrayı Devlette dava açabileceğini derpiş etmediğindendir ki maddede yalnız fertler mevzuu bahsedilmiştir. Gerçi hükûmetin de Şûrayı devlette dava açtığı vaki ise de bu hal, yalnız Şûrayı Devlet kanununun 20 inci maddesinin (d) fıkrasında yazılı kazaî kararlara temyiz yolile itiraz sadedinde cereyan edebilir, yoksa kanunun 19 uncu ve 22 inci maddelerinde yazılı ve kaza mercilerinin iptidaen ve intihaen Şûrayı devletten ibaret olduğu muharrer mesail ve ihtilâfatta hükûmet davacı mevkiine geçemez.

Âmme hizmeti mukavelesi niçin yapılır?

Bundan başka âmme hizmet imtiyaz mukavelelerinin illeti tesisi, bu hizmetin görülmesinden ibaret olmasına nazaran bu türlü mukaveleler, hususî ve ferdî bir teşebbüsün sureti icraiyesi hakkında tarafların mütekabil taahhütlerini gösteren bir andlaşma mahiyeti arzedemez. Bunlar hakikatte âmme hizmetinin temşiyet şeklini ifade ederler. Binaenaleyh, hükûmetin bunlar karşısındaki vaziyeti alelâde bir taraf teşkil etmetken ibaret kalması zaruridir. Zira: Âmme hizmetlerinin ifası esasen hükûmete mürettip bir vazifedir. Bu hizmet, bir başkasına devir ve tahmil edilmekle hükûmet, aslan vazifedar olduğu bu işin hakikî mesulü olmaktan kurtulamaz. Tabiri diğerle imtiyaza başlanmış olan bir âmme hizmeti hiç bir zaman bu mahiyetten sıyrılmış olmaz. İşte, imtiyaz mukavelelerinde hükûmetin sadece bir fert hak ve iktidarile mücehhez bir taraf teşkil etmeyip kendisinin her yerde işin hakikî sahip ve hâkimi olarak tanınmasında ve bu nevi mukaveleler için onda o kadar hudutsuz bir mürakabe salâhiyetinin kabul edilmesindeki sebep ve illet yukarıda zikredilen esasda mündemiçtir. Hükûmetin vazifesi icabatını takdir ve tatbik hususunda hiç bir makamdan mezuniyet almaması da âmme hukukunun esaslı ve umumî prensiplerinden birisidir. Şu halde vilâyeti âmme hukukunu haiz olan devletin her hangi bir imtiyaz mukavelesinde imtiyaz sahibinin vecibelerini yapmamasından dolayı bizzat harekete gelerek yukarda söylediği üzere aslan ifası kendisine terettüp eden bu hizmetin işlemesini temin için lüzumlu gördüğü her tedbiri resen ittihazda serbestisini kabul etmek zaruridir. Buna binaen müddeinin, imtiyaz mukavelelerinde hükûmetin fertle müsavi vaziyette olduğu ve bunlara müteallik ihtilâflarda müstakilen harekete mezun olmayıp bütün efalinin hukuku hususiye kaidelerile bağlı bulunduğu neticesine varan iddiası kabule lâyık değildir.

Tramvay şirketinin iddiası

Davacı şirketin 21 ve 24 temmuz 1926 tarihinde istihsal etmiş olduğu imtiyaz mukavelelerinin feshinde Bayındırlık Bakanlığının istinat ettiği sebeplerin meşruiyet ve ademi meşruiyetine gelince: Vakıa davacı şirket bu mukavelelerin feshinde kendisinin vecibelerini yapmamış olması illet tutulmakta olduğunu ve halbuki kendisine mukavelelerle tertip edilen vecibeler 1 — Muayyen tramvay hatlarını yapmak, 2 — İstimlâkler için İstanbul belediyesine 200,000 lira vermek, 3 — Karaköy köprüsü kaldırımlarını inşa ve imtiyaz müddetinin sonuna kadar hüsnü halde idame etmek, 4 — Muayyen yerlerde muayyen tarifeli otobüs işletmek, 5 — Belediyeye veregeldiği kontrol aidatını 7200 liraya iblâğ eylemek noktalarından ibaret ve birinci fıkrada bahsedilen tramvay hatlarını yapmak vecibesinde imtiyaz mukavelesi mucibince bu hatların güzergâhlarında belediyece istimlâkler icra ve yolların tesviyesile meşrut bulunduğunu ve 2, 3, 4, ve 5 inci fıkralarda münderiç vecibelerin tarafından tamamen yerine getirildiğini ve birinci fıkrada işaret edilen tramvay hatlarından güzergâhının istimlâki belediyece tamam olan Fatih-Edirnekapı hattını inşa edip işlettiğini ve diğer hatları yapamaması bunlara ait istimlâklerin belediyece ademi ifasından ileri geldiğini bevan ile belediyenin ihmalinden doğan bir gecikmeden dolayı tramvay şirketinin [illegible] den feshine ne ticaret kanunu, ne de medenî kanun bakımlarından doğru olmadığını iddia etmekte ise de, yukarıda zikrütafsil olunduğu üzere her imtiyazlı âmme hizmeti mukavelesinin akdindeki gaye, âmme hizmetinin muntazam ve daimî surette işlemesi olmakla bu gaye, her ne sebeple olursa olsun hasıl olmadığı takdirde mukavele zaten hükümsüz kalır.

Mukavele hizmetin ifası için yapılır

Hizmetin yapılmamış olması için ileri sürülebilecek sebepler mukavelenin bu hükümsüzlüğünü izaleye müessir olmaz. Zira: Mukavele bizzat bu hizmetin ifası için vücude getirilmiş bulunmaktadır. Kaldı ki her mukavele gibi idari mukaveleler dahi tarafların tevzini menafii esasına istinat eder. Fesholunan mukavelede imtiyaz sahibi olan şirkete tarife ve sair noktalarda verilen menafi ise hükûmetin halk hesabına taahhüde bağlattığı menafie tekabül etmek lâzım gelir. Bu menafiin de yeni hatların inşasından ibaret olduğu malûmdur. Halbuki işbu umumî menfaatların makul bir inşa müdeti içinde tahakkuk etmemiş olduğu meydandadır. Bu vaziyete rağmen diğer tarafın kendine taallûk eden menafii almakta devam etmesi elbette ki hakkaniyet kaidelerine münafidir.

Davacı şirketin, tarife tezyidinin yeni mukavelelerle derpiş edilen hatların inşasına mukabil bir ivaz teşkil etmediği idiası, bu tezyidin ancak bu yeni mukavelelerle kabul edilmesi ve bu vakıanın başka hiç bir sebeple meşru gösterilmesinin mümkün bulunmaması itibarile pek açık olarak varit değildir. Kezalik sermayesinin tezyidi ve eski sermaye ile yeni sermayenin para cinsi noktasından bir vahdet hasıl etmek üzere İsviçre frangına tahvili hususunda gösterilen ve tatbikatta aldığı şekil bilhassa tenkidi davet eden müsaadelerin de yeni hatların yapılmasına muktazi nakdî imkânı temin etmekten ibaret olmasına ve bu hatların da aradan sekiz sene kadar bir zaman geçmiş olduğu halde yapılmamış bulunmasına göre artık ademi cereyanı tabiidir.

Belediye icraatından Bayındırlık Bakanlığı mesul olamaz

Belediyenin mukavelede derpiş olunan istimlâkleri yapmamasından dolayı Bayındırlık Bakanlığına mesuliyet atfetmiye de imkân yoktur. Zira: Cumhuriyet mevzuatına göre Türkiye belediyeleri müstakil birer hükmi şahsiyettir. Bunlar üzerindeki idari vilâyet, ancak kanunların tahsis ettiği mevzilere münhasırdır. Kanun ise Bayındırlık Bakanlığının istimlâkler hususunda belediyeler üzerinde bu yolda bir vilâyetine müsait bulunmamaktadır.

Umumî hizmetleri tesis ve teşkilâta raptetmek aslan hükûmete aittir. Belediyelerin bu kabil hukuka doğrudan doğruya sahip edilmesi ancak yeni belediye kanunu ile mahdut bir dairede tecviz olunmuştur. 1926 mukavelelerinin akdi tarihinde ise belediyelerin böyle bir salâhiyeti gayri mevcut olup o zamanda ancak menafii belediyelere ait olmak üzere kanunen verilmesi hükmü mevzu bulunmakta idi. Şu halde, kırk seneden fazla bir imtiyazı tazammun eden işbu mukaveleleri Bayındırlık Bakanlığının belediyeye niyabeten ve vekâleten akdettiğini ve bu noktadan bunlardaki vecibelerin ifa olunmasından dolayı belediyenin mesul tutulması lâzım geldiğini idarei umumiyei vilâyet kanununun 78 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına ve borçlar kanununun 32 ve 415 inci maddelerine istinaden iddia etmek mümkün olamaz.

Şirketin diğer iddiası

Bundan başka, (mevcut mukavele ve şartname ve itilâfnameler hükümlerile bunların ilâvat ve tadilâtı işbu mukavelename ile taaruz etmedikçe mer'i kalacağı) 21 temmuz 1926 mukavelenamesinin sonuncu maddesile muayyen olduğu ve 21 kânunusani 1911 tarihli mukavelenin 10 uncu maddesi ise şirketin icrasına mecbur bulunduğu taahhüdat, şehremanetinin istimlâk kanununa tevfikan yapmasile meşrut olup aksi takdirde hükûmetin şirketi işbu imtiyazdan müteveellit hukukundan iskat edemiyeceği yolunda bir hükmü mutazammın bulunduğu beyanile fesih muamelesinin bu noktadan da doğru olmıyacağı iddiasına gelince: Bu iddianın dahi zikrolunan maddenin yalnız, taallûk ettiği mukavelede muayyen ve mecburî hatların inşa müddetlerine temas etmesi ve 21 temmuz 1926 mukavelesi ise mecburî hatların gerek envaı ve gerek müddeti inşaları hususunda başka hükümleri muhtevi bulunmasına göre varit görülmemiştir.

Karar

Bütün bu sebepler karşısında ihtiva ettiği vecibelerin yerine getirilmemesi itibarile hükümden düşmüş olan 21 ve 24 temuz 1926 tarihli mukavelelerin Bayındırlık Bakanlığınca feshinde ve bu mukavelelerin davacıya tahmil ettiği asli ve fer'i vecibelerin tamamen ve noksansız olarak yapılması karşılığı olan tarife farklarının bu vecibeden ifa edilenlere tekabül eden miktarı çıkarılmak şartile davacıdan geri istenmesinde ne salâhiyet, ne şekil ve ne de esas noktalardan birile kanun ve nizama muhalefet görülmediğinden ikame edilmiş olan davanın reddi ile 400 kuruş ilâm harcının davacıdan alınması 26 şubat 1935 gününde sözbirliğile kestirildi.

Tezler

ANKARA, 26 (A.A.) — İstanbul tramvay şirketi tarafından Bayındırlık Bakanlığı aleyhinde ikame edilen ve şûrayi devlet deavi dairesi heyeti umumiyesinde hakkındaki karar bugün verilmiş olan davada iki tarafın ileri sürmüş oldukları tez şu idi:

Şirketin tezi

Bayındırlık Bakanlığı ile tramvay şirketi arasında aktedilen 21 ve 24 temmuz 1926 günlemeçli iki mukavelenameye kararlaştırılan vecibelerden, yeni hatlar inşasına müteallik olan kısmı şirket tarafından ifa edilmediğinden Bakanlıkça bu mukavelelerin feshedildiği ve bu mukavelelere tevfikan yükseltilmiş tarife mucibince tramvay ücreti olarak halktan fazla alınan iki milyon küsûr liranın iadesi hakkında 30 temmuz 934 günlemecinde ittihaz edilip 1 ağustos 934 günlemecinde kendilerine tebliğ olunan karar salâhiyet, şekil ve esas noktalarından kanuna muhalif olduğu cihetle iptalini istedikleri, usul itibarile evvelâ şûrayi devlet kanununun idarî davalara ait hükûmlerine göre bakanlığın bu mukaveleyi kendi kendine feshe salâhiyetli bulunmadığı, ve mahkemeye müracaatla hâkime feshettirmek teşebbüsünde bulunması lâzım geleceği ve tramvay şirketi kazanç için teşekkül etmiş bir ticaret şirketi olmasile hakkında ticaret kanunu hükümleri dairesinde muamele yapılması muktazi olduğu, velev dava olunanın müdafaaları makbul sayılarak borçlar kanunu hükümlerine gidilse bile evvelemirde şirkete ihtaratta bulunulması ve mühlet verilmesi lâzım geldiği, halbuki ihtar yapılmadığı ve mühlet te verilmediği cihetle şirketin mütemerrit bir borçlu vaziyetinde sayılamıyacağı, esasen 1911 mukavelesinin mer'i bulunan 10 uncu maddesi mucibince feshin kabul edilmemiş olduğu, şirketin 926 mukavelelerile yapmasını taahhüt ettiği yolların yapılmaması, evvelemirde İstanbul belediyesince güzergâhların istimlâk ve tesviyesi işlerinin yapılmasına bağlı olup bu şart yerine getirilmediğinden bakanlığın iddia ettiği gibi şirket zimmetinde muaecceliyet kesbetmiş bir borç tasavvur edilemiyeceği, âkidler arasında müsavat bulunması hukuk esaslarından olup bakanlığın aldığı fesih kararı bu esası da ihlâl eylediği,fesih karariyle 923 mukavelesi hükümleri avdet edince tarife tezyidinden dolayı fazla alınan paraların bir kısmı 926 mukavelelerile taahhüt edilip ve yerine getirilen vecibelerle karşılaşmış olduğundan bunun heyeti umumiyesinin mütalebesi haksız bulunduğu, 21 ve 24 temmuz 1926 mukaveleleri münhasıran yeni hat inşasına matuf olmayıp mukavelelerde bundan başka maksatların da mevcut bulunduğu, şirketçe yapılması taahhüt edilen hatlar için belediyece istimlâk yapılmış olan Fatih - Edirnekapı hattını şirketin de hemen inşa eylediği, 926 mukaveleleri mucibince hükûmetçe sermayesi İsviçre frangı olarak kabul edilmiş olan şirketin hissedarlarının bu mukavelenin feshi yüzünden müktesep haklarının ihlâl edilmesine imkân olmadığı, bu sebeplerle Bakanlıkça yapılan fesih muamelesinin ne usul ve ne de esas itibarile kanunlara mütabakatı bulunmadığından iptali, dileğinden ibarettir.

Bayındırlık Bakanlığının tezi

Usul itibarile, yapılan mukavelenin bir âmme hizmeti mukavelesi olması itibarile buna ademi riayetle vecibelerini ifa etmemek yüzünden bakanlığın bu mukaveleyi fesih etmekteki salâhiyeti muhakkak ve dünyanın her tarafında devlet için bu salâhiyetin kabul edilmiş olduğu, bakanlığın teşkilât kanununun da bu harekete müsait bulunduğu, şirket vecibelerini yerine getirmemiş olduğundan borçlar kanunu karşısında kusurlu sayılacağı, 1926 mukaveleleri ötedenberi her mukavelede zikredilmesine rağmen yapılmamış olan hatların inşalarını istihdaf edip şirketin dava kâğıtlarının da bu hususu gösterdiği, ticaret kanunu hükümlerine gitmeye mahal olmayıp imtiyazlı bir âmme hizmeti gören şirketin tacir vaziyetinde sayılamıyacağı, buna dair ticaret kanunu bir hükümde bulunmadığı, âmme hizmetine müteallik idarî mukavelelerde hükûmetle diğer âkit taraf arasında müsavat tasavvur olunamıyacağı, borçlar kanunu hükümlerine göre bakanlığın şirkete ihtar yapmış ve mühlet te vermiş olduğuna 1934 yılında aylarca süren müzakerelerin delil sayılacağı, şirketin bidayeti teşekkülündenberi kendine az menfaatler temin edecek hatları yapmamakta daimî bir temerrüdü bulunduğu, şartlarından velev birisinde dahi olsa riayet edilmiyen âmme hizmetine müteallik idarî mukavelenin kendi kendine mefsuh olacağı, hukuku âmme icaplarında mücbir sebepler bile kabul edilemiyeceği, bu sebeplerle bakanlıkça alınan fesih kararında bir kanunsuzluk olmadığından davanın reddi lâzım geldiği yolundadır.

Müddei umumînin mütaleası

Hâdiseyi beyan ile tarafların iddia ve müdafaalarını telhis ettikten sonra: Bakanlığın, bir âmme hizmeti ifa ettirmek maksadile davacı şirketle aktettiği mukaveleyi iki fert arasında münakit hukuku hususiye mukaveleleri mahiyetinde telâkkiye hukukan imkân olmadığı, esasen vazıı kanunda bu gibi âmme işlerine müteallik imtiyaz mukavelelerini âdi mukavelelerden farklı görmüş ve bunlara mütedair ihtilâfların hallini şûra heyetine vermiş bulunduğu, meseleyi ferdî ve âmme hukukları cephelerinden tetkik ettiğimizde böyle bir âmme hizmetini üstüne alan şirketin hüsnü niyetle yapacağı şey, her ne bahasına olursa olsun işbu taahhüdünü yerine getirmeğe çalışmak olup, halbuki tarihçesi tetkik edilen davacı şirketin ise 21 temmuz 926 mukavelesini değil daha evvellkilerini de yerine getirmediğinin anlaşılmış bulunduğu, üzerine aldığı işleri yapmadığı ve yapamıyacağı meydanda olan şirketin aktettiği 1926 mukaveleleri âmme hukukunu siyaneten bakanlıkça bozulduğu, âmme hukukunu siyanete borçlu olan bakanlığın bu mukaveleleri bozmak için hiç bir mercie müracaatma lüzum olmadığı gibi selâmeti âmmeyi muhafaza için alınan tedbirler merasime mühtaç olmayıp hükûmetin bu hususta muhtariyetinin kabulü zarurî bulunduğu, bu esaslar karşısında hâdise için ticaret kanunu hükümleri mevzuu bahsolamıyacağı, belediyeler birer hükmî şahıs olduklarına göre Bakanlığın bunların işine müdahale ve kendilerine emir vermesi de kabul olunamıyacağı, belediyelere bazı gûna imtiyazlar verilmek hususunu derpiş eden idarei umumiyei vilâyat kanununun 78 inci maddesinin ve diğer mevzuatın dahi hâdise ile bir alâkası olmadığı gibi davacı şirketin Bayındırlık Bakanlığının İstanbul belediyesini temsil ettiği iddiasının da gayri varit bulunduğu, 1926 mukavelelerinin feshinden sonra 923 mukaveleleri hükümlerinin avdeti tabiî olup umumi harbi müteakip taraflarca kabul edilmiş olan bu mukavele hükümlerinin tatbikinde isabetsizlik bulunmadığı, şirketin ivazsız olarak halktan aldığı paraların karşılığı hatları yapmak hizmeti olup bu hizmet te yapılmamış bulunmasına göre, ücret farkının geri istenmesinde de kanuna mugayeret görülmediği gibi bakanlıkça hüsnü niyet gösterilerek bu miktar üzerinden şirketçe gösterilen masrafların tenziline muvafakat dahi edilmiş olmasına rağmen yeni hatlar yapılmamış olduğu halde şirketin vaktile elde ettiği müsaadeyi âmmenin zararına temadi ettirmek hususundaki endişe ve ısrarının hüsnü niyete hamledilmesine imkân olmadığı, binnetice izahatı vakıaya ve Bakanlığın kanunî defilerine göre davacı şirketin hiç bir suretle varit görülmiyen iddiasının reddi icap edeceği merkezindedir.

İnkilâb kürsüsünde

Galibler mütareke şartlarını nasıl tatbik ettiler

(Başı 1 inci sahifede)

Düşmanlarımıza gelince; onların istediği şey gizli muahedelerle kararlaştırılmış olduğu gibi Türklüğü yok etmek idi. Buna iki yoldan varabilmek imkânı vardı:

1 — Baştaki adamları tutarak.

2 — Türklerle zahiren mütareke yapıp silâhlarını bıraktırarak ve hükûmeti, teşkilâtı bozarak.

Bu daha kolay bir şekil oldu. Zira Türkler silâhsız, onlar silâhlı olarak harbe devam etmek mecburiyeti hasıl oldu.

30 teşrinievvel 1918 Mondoros mütarekesinin maddeleri şu idi:

1 — Boğazların açılması ve torpillerden temizlenmesi, düşmanların sevkulceyişi işgal etmeleri.

2 — 3 üncü maddelere göre boğaz ve denizdeki torpil tarlalarının haritalarının düşmanlara verilmesi.

4 — 5 inci maddelere göre Türk ordusunun terhisi.

7 — Düşman tarafından emniyeti bozacak vaziyette olursa düşmanın istediği yeri işgal edebilmesi.

10 — Toros tünel manzumesinin düşman tarafından işgali. Toros Anadolu için bir duvar gibidir.

11 — İran ve Kafkasyanın Türklerce tahliyesi.

12 — Hükûmet muhaberatı müstesna diğer telgrafların kontrolu.

13 — Şimendiferlerin kontrolu.

16 — Hicaz, Asir, Yemendeki garnizonların müttefik ordulara teslimi.

17 — Türk ordusuna verilecek techizatın düşmanlarca vaz'iyeti.

18 — Ermenistanda kargaşalık çıkarsa oranın işgali.

Bu tam bir teslimiyetti.

Her şey düşman kontrolu altında bulunacak.

Osmanlı ordusunda 19 bin kişi kalmıştı. Cephaneler, silâhlar düşmanlar tarafından alınmıştı.

7 inci madde ise düşmanların her istedikleri yeri işgali meselesi idi.

Mütarekeyi nasıl tatbik ettiler?

Bu mütareke düşmanlar ne emir ederse yapacaktır manasını gösteriyordu. O vakitki hükûmetin aczi ve zaafı her şeyi kaybettirmiştir.

Mütareke olur olmaz düşmanlar her şeyden istifadeye başlamışlardır. Onlar için en mühim olan şey İstanbul ve boğazlara hâkim olmaktı. Torpillerin toplanmasına ehemmiyet verdiler.

Bu 12 günlük bir işti. Bilhassa Çanakkele baştan başa torpil tarlası idi.

Bu 12 gün içinde düşmanlar emri vaki yapmak istediler, fakat belki Babıâlinin gözü açılır diye yapmadılar. Sonra dolu dizgin gittiler.

İlk hamleye mütarekeden bir gün sonra başladılar.

1 — Musul şehrini işgal etmek istiyoruz, dediler. Ne için diyince 7 inci maddeye göredir. Dediler. Zira bu vaziyetimizi tehdit ediyor diye ilâve ettiler.

Biraz çekişme oldu. 15 teşrinisanide Musulu işgal ettiler.

İskenderon için ayni şeyi istediler. Irak ve Suriyedeki ordularımızın teslimini istediler.

Garnizon bir kalede bulunan askere derler. Bunlar mütarekedeki tabirden istifade ederek Irak ve Suriyedeki orduların teslimini istediler. Kabul edilmedi, ordular geriye çekildiler.

Boğazlardaki torpil temizleme işi bitsin diye ısrar etmediler. Silâhların başka yerlere taşınmaması için teşebbüste bulundular. Mustafa Kemal silâhları Torosun öbür tarafına çoktan taşımıştı.

Boğazlar temizlendikten sonra işlere başladılar. Fakat Kafkas cephesinde bu işi yapamadılar. Zira Osmanlı ordusu vaziyete hâkimdi. Kars, Ardıhan mıntakasında mahallî Türk hükûmetleri bırakmışlardı.

Bu Türk hükûmetler oranın ahalisini Ermeni mezalimine karşı koymuşlardır. Buraya Ingilizler, Ingiliz kısvesi ile Ermeniler de gelmişlerdir.

Bu suretle Osmanlı hükûmetinde inhilâl alâmetleri görülmeğe başladı. Yalnız bir kişinin:

— Nereye gidiyoruz. Bunun sonu vahimdir, diyen sesi yükseliyordu.

Fakat o zaman bunun sesi duyulmamıştı. O da Mustafa Kemalin sesi idi.

Bir adam, bir ordu, bir ulus yenildiğini içinden kabul etmezse, o, yenilmemiş demektir. Nitekim Türkler yenilmediğini içine koyduktan sonra muzafferlere galebe çalmışlardır.

Mustafa Kemalin muhaberelerinden anlıyoruz ki bir tek adam yenilmeği kabul etmemiştir. O telkin sayesinde bütün milleti canlandırmış ve bütün galipleri bizimle birlikte maglûp vaziyette sulh yapmağa mecbur etmiştir.

Kapitülâsyonlara göre, yeni Türkiye Osmanlı devletinden daha büyük fırsatlar elde etmiştir. 30 teşrinievvelde mütareke imza ediliyor. Bir gün sonra tebliğ vuku bulunca Yıldırım orduları kumandanı Mustafa Kemal Paşa maiyetine bir tebliğ yapıyor ve:

— Temas edeceğiniz itilâf kuvvetlerine kafa tutunuz, diyor.

İstanbul ile olan muhaberelerde de bunu görüyoruz.

Mütarekenin 10 uncu maddesi Toros tünellerinin işgalini gösteriyordu. Bu Anadoluya serbestçe girilmek demektir. O zaman Mustafa Kemal Paşa İstanbula soruyor:

— Ingilizler, ne kadar kuvvetle işgal edecektir?

İstanbuldan şu cevap geliyor:

— Ingiliz kumandanı biliyor.

Mustafa Kemal Paşa buna derhal cevap veriyor:

— Ya bu kuvvet bütün Anadoluyu istilâ edecek kuvvette ise ne yapacağız?

Suriyede ve diğer yerlerdeki garnizonların teslimine karşı diyor ki:

— Bu maddenin Ingilizler tarafından iğfal için konmuş olduğuna şüphe yoktur. Ingilizlerin her dediğini kabul edersek Ingilizlerin ihtirasının önüne geçemeyiz.

Ingilizlerin İskenderona çıkmasına da:

— Ingilizlerden İskenderona çıkacak olana ateşle mukabele edileceğine emrettim, diyor ve istifa ediyor.

Mustafa Kemal Paşa 12 ikinciteşrinde gene telgraf çekiyor ve diyor ki:

— Ingilizlerle aktolunan mütarekenin şekli Devleti Osmaniyenin hayatını kâmil değildir.

Bir atraftan çıkan bir adam boyun eğmiyelim diyor. Bugün burasını, yarın orasını, nihayet şurasını istiyecekler.

Bunlar hakikaten yavaş yavaş hep olmuştur. Bu hiç bir zaman unutulmamalıdır.

— Yenilmek demek, yenildiğini kabul etmek demektir.

Mütarekeden sonraki devir

13 teşrinisanide boğazlar temizlenir. Sonra Makedonyadaki Fransız kumandanı İstanbula büyük bir muzaffer ordu kumandanı vaziyetinde gelir.

O zaman Türklere karşı hakaret başlar. Yavaş yavaş Ingilizler Urfa, Ayıntap, Adana, Mersini işgal ederek Torosa dayanırlar.

Orada halk tarafından cepheler tutulur. Bu pek zaif şeylerdir. Memleketimizi bırakıp öteki tarafta ne olduğunu görelim.

Düşmanlar ne yapıyor?

Sulh konferansı Pariste toplanmıştır. İlk içtima 18 ikincikânun 1918 dir. Amerikadan gelecek Vilson beklenmiştir. Mühim kararlar Amerika reisicumhuru ile Fransız ve Ingiliz, İtalyan başkumandanları arasında olmuştur.

Konferans toplanmadan muhtelif taraflardan, Amerikan, Avrupadan bazı temayüller gösterilmiştir.

— Yenilmiş devletlerden alınacak yerler fethedilmesin. Bunlar Cemiyeti Akvama verilsin. Onun mandası altına konulsun .Burada bir de Manda karışıyor. Manda nedir?

İnsanlığın bir çok zamandanberi görmemiş olduğu bir felâkettir. 4 sene sürmüştür. 10 milyona yakın adam ölmüş ve hesapsız servet heder olmuştur işitilmemiş sefalet olmuştur.

Büyük harbin, felâketin bir daha olmamasını herkes istiyordu. Bu işte en ziyade ileriye giden sosyalistlerdi. Bunlar Rusyada hükûmeti ele almışlardı. Bu gibi fikirleri ileriye sürenler Lenin ve Amerika cumhur başkanı Vilson idi.

Artık insanlar arasında muharebe olmasın deniliyordu. Savaşın önüne geçmek demek buna âmil olan vaziyetleri ortadan kaldırmalıdır.

Savaşın sebebi müstemleke paylaşmasıdır. Avrupada artık iş bitmişti. Avrupalı halk ile meskûn vilâyeti almak başına belâ almak gibi bir şeydi.

Asıl paylaşılacak yer müstemlekelerdi. Bunun aleyhinde bulunmak esas olmuştu.

Amerika başkanı Vilson demişti ki:

— Bundan sonra milletlerin dama taşı gibi becayişi usulü durmalıdır. Milletler kendi mukadderatına hâkim olmalıdırlar.

Sulh konferansına oturulunca bu propagandaları atmak imkânı yoktu. Vilson, sosyalistler hep bunu söylüyorlardı.

Amma hakikatte büyük devletler ne için harp etmişlerdir?

— Adalet yerleşsin, haksızlık kalksın diye mi?

Muharebe esnasında küçük milletlerin hasrolunması, doğruluk için harp ettiklerini söylüyorlardı amma gizli muahedeler her şeyi gösteriyordu.

Bu kadar kan döktükten sonra bu paylarından vazgeçemezlerdi. Oyle bir şey bulmak lâzım idi ki adalet, doğruluk propagandaları yapanların susturulması ve gözlerinin boyanması, büyük devletlerin istediklerini alması lâzımdı.

(Manda) bundan çıkmıştır.

Bu yerler Cemiyeti Akvamın olacaktır demiştir. Fakat Cemiyeti Akvamın istediği devlete bu yerlerin idaresini verir.

Bu vesile ile Türklük aleyhine yapılan propaganda vardır.

Türkler barbardır. İdarelerindeki adamları yetiştirmezler, ezerler.

Eskiden açıktan olan bu propagandalar şimdi gene hafif hafif gazetelerde görülür.

Tarihe bakarsak görürüz.

Türklerle Fransızları alalım:

1— Cezayir Türklerin idaresinde 1830 a kadar kaldı. Tunus 1882 de Türk idaresinden çıktı. Suriye 1918 de Türk idaresinden çıktı.

Fransız idaresine geçti. Madem ki Cezayir Türk idaresinden çıkarak Fransaya geçmiştir. Binaenaleyh Cezayir halkı ile Suriye halkı arasında bir mukayese yapmalıdır.

Yani Cezair halkı daha münevver daha okumuş olması lâzımdır.

Halbuki iş öyle değildir. Suriye hepsinden daha uyanıktır. Sarih surette görülür ki okumuşu, yazmışı, münevveri Suriyede Tunusten ve Cezairden daha fazladır. Bu sarih surette görürür ki Suriye daha ileridir.

Zira bir Suriyeli nazır olur, sadrazam olur, her şey olur. Fakat Cezairli bir şey olmaz.

Bir mukayese daha

Ayni mukayeseyi Türk ingiliz arasından alalım:

Hindistanı alalım. Timurlenk hanedanı ile Ingilizleri düşünelim. Resmen 1857 de Hindistan Türklerin elinden çıkmıştır. Mısır 1882 de Türk idaresinden Ingiliz idaresine geçmiştir. Bunda maksat Mehmet Ali Paşa ve hanedanın idaresidir.

Irak 1918 de ayrılmıştır.

Hindistan müstemlekedir. Mısır onlardan daha münevver ve canlı olarak halsiz olduğu halde ferahtır, zengindir, dahili işlerinde kendini daha ziyade idare eder. Irak ise bu ikisinden daha ileridir. Irak Mısırdan, Mısır Hindistandan daha ileriye geçmiştir. Zira Irak Türk idaresinde daha çok kalmıştır. Bu sırf bizim aleyhimizde propagandadır.

Bunu muahedelerle de isbat etmişlerdir.

Cemiyeti Akvam muahedesinin 22 inci maddesinde denir ki:

— Osmanlı imparatorluğundan ayrılan yerler Cemiyeti Akvama verilecek olsa bir mandacıya verilecektir.

Ancak Osmanlı imparatorluğundan ayrılmış olan yerler uyanıktır. Bunlar müstakil olarak yetişebilirler. Bunlar kısa bir zaman bir manda altına konulmak gerektir.

Halbuki diğer memleketler için böyle bir şey düşünmüyorlar. Bunlar bizim aleyhimizde bu kadar propaganda yaparken bir taraftan da bunu kabul etmektedir.

Paris sulh konferansı

Burada üç büyük kuvvet çarpışmıştır:

1 — Amerika.

2 — Ingiltere.

3 — Fransa.

İtalya bu kadar kuvvetli olmadığından, Japonya uzak olduğundan işe çok karışmamıştır. Amerikanın en kuvvetli devlet olmasına rağmen tesiri az olmuştur. Bunun sebebi Amerika reisicumhuru Vilsonun haleti ruhiyesidir.

Vilson Avrupaya gelince, bir şey düşünüyordu.

Cemiyeti Akvamı kurmak. En yakın arkadaşı olan miralay Havz evrakında diyor ki:

— Cemiyeti Akvam işi başkan Vilsonun akılı idi, bütün kabiliyetini ala[illegible]du. Orada onu tatmin şartile Ingiliz ve Fransızlar onu tatmin suretile o[illegible]dan her şey kopardılar.

Vilsonun 14 maddesini yapmıştılar.

Bu 14 madde harp esnasında söylenmişti. Adilâne şartlara riayet edilecekti.

Cemiyeti Akvam merakı sayesinde Ingiliz ve Fransızlar 14 maddeden bir çok fedakârlık yaptırttılar. Bilhassa Osmanlı imparatorluğu mevzuu bahsolunca iki kuvvet çarpıştı.

1 — Ingiliz.

2 — Fransız.

Ingiliz mütareke anında her dileğini yaptırmıştı. Musul, Suriye Ingilizlerin elinde idi.

Konferansta bir çok talepler oldu. Yunanlılar pek çok şey istediler. Onlara yardım eden Ingiltere idi. Fransa istemiyerek Venizelosu tutmuştu. İtalyanlar şiddetle muhalefet etmişti. Vilson.

Amerikalılar da itiraz etmişti. Vilson Venizelosa itiraz ediyor. Anadolu[illegible] da yer almağa hakkınız yoktur, diyor. Akvam

Ancak Venizelos Cemiyeti Akvam komitesine aza oluyor. Biraz sonra başkan Vilsonun gözüne giriyor.

Bir ay sonra 9 kişilik bir komiteye Venizelos ta giriyor. Vilsona kuvvetli zahir olduğu için Vilson İzmirin Yunanlılara verilmesine razı oluyor.

Venizelos memleketini müstakil idare edecek bir adam değildi. Memleketini idare ederken ecnebilere yaranmak istiyordu. Bu maksatla çalışıyordu. Netekim Yunanistanın Venizelosun siyasası neticesinde bu kadar harp olmasının sebebi de budur. Harp esnasında Venizelos Giride çekilmişti.

Atinada bıraktığı mümessiline yazdığı bir mektup vardır.

O esnada Yunanistan harbe girecektir. Yeni bir bakanlar heyeti kurulacaktır.

O zaman Venizelos yazdığı mektupta Ingiliz Fransız ricalinin muvafakatini alınmadan kabine teşkil edilmesin diyor.

Ingiliz Entellicent servis teşkilâtı bir çok vesikalar neşretmiştir. Bunlara göre de bu vaziyet kuvvetlendirilir.

Fransız bakanlar heyetinde de Venizelosun yaptığı işten bahsediliyor.

İdam kararı

Muğlada iki kişi ölüm cezasına çarpıldı

MUGLA : 26 .A.A. — geçen ağustos ayında üzerinde bulunan çok miktarda tahsilat parasını almak için tahsildarı ayarlayıp yanında korucu Hüseyini öldüren Musa oğlu Ali ve Ramazan oğlu Alinin yapılan duruşmalarında Hüseyini taamüden öldürdükleri anlaşıldığından her ikisi de ölüm cezasına mahkûm olmuştur. Bunlardan Musa oğlu Alinin yaşı küçük olduğundan sekiz sene dört ay ağır hapise mahkûm edilmiştir.

İranlı afyon murahhaslarına ziyafet

Iranın Türk - Yugoslav müşterek afyon anlaşmasına iştirâki için Türk - Yugoslav afyon bürosile müzakereye girişmiş olan murahhasları Bay Alikan Nazu ve Bay Narman Mahmut şereflerine dün Türk - Yugoslav müşterek afyon bürosu tarafından Perapalas otelinde bir ziyafet verilmiştir.

Iran murahhasları, bu hususta cereyan eden müzakereler geriye kaldığı için, bir kaç güne kadar memleketlerine döneceklerdir.

Şehir meclisi bugün toplanıyor

Istanbul umumî meclisi bugün toplanacaktır. Bugünkü toplantıda meclise birinci reis vekili seçilecektir.

Bugün meclise iştirâk edecek yeni azalar da takdim edilecektir.

Trabzonda havalar ve ziraat

TRABZON, 26 (A.A.) — Bir kaç gündür havalar ılık, güneşli ve yaz havası gibi geçiyor. Ziraat ve meyvacılık faaliyeti bu yıl pek geniştir. Ziraat dairesi külliyetli portakal, mandarina fidanı dağıtmıştır. Fındık bahçelerinde imar işi hararetlidir.

Manisa fırka kongresi

MANISA, 26. A.A. — C. H. F. vilâyet kongresi çalışmasını bitirdi. Yeni idare heyeti ile umumi kongreye gidecek murahhaslarını seçerek dağıldı.

Dünyanın en büyük vapurunun ilk seferi

SAINT - NAZIRE, 26 (A.A.) — Muazzam (Normandi) vapuru, Havre'dan Nevyork'a ilk seyahatini gelecek 20 nisanda yapacaktır. Dünyanın en büyük vapurunun bu ilk seyahati münasebetile şenlikler yapılacaktır.

Aydın Halkevinde kıymetli bir armagan

AYDIN, (Milliyet) — Saylavımız B. Adnan Ertekinin karısı Bayan Berin Ertekin çok kıymetli ve yüksek markalı piyanosunu Aydın Halkevine armağan etti. Bayanın kültür yuvası ve soysal kalkınma ocağı olan Halkevimize karşı bu yardım ve alâkasından ötürü sayın bayana bütün Halkevliler teşekkürlerini sundular.

Aydın genel meclisinin ikinci toplantısı

AYDIN, (Milliyet) — Vilâyet genel meclisi ikinci toplantısını valimiz Tokerin başlığında yaptı. Bu toplantıda, Büyüklerimizden gelen tel yazı karşılıkları okundu. Bayındırlık bakanlığı hissesi olarak bütçeye yüzde 15 eklenmesi, Vilâyet telefon hatlarına yardım edilmesi, sıtma mücadelesine 5000 lira verilmesi, orta mekteb binasının yapı arsası için belediyeye olan 4421 lira borcun bütçeye alınması hakkındaki kâatlar bütçe encümenine, bazı köylerin bağlantılarının değiştirilmesi ve Nazilliye bağlı klavuzlar ve Sultanhisar nahiyelerinin ayrı idare edilmesi, Tireye bağlı Selâtin köyünün Aydına alınması hakkındaki teklifler de mülkiye encümenine verildi. Dalama nahiyesinin adının değiştirilmesi hakkındaki kâat üzerine söz alan üyeler ve bu arada Bozdoğan üyesi Bayan Behice Özkanın Dalama adının asılda türkçe olduğu hakkındaki sözleri üzerine bu teklif abamlandı. Meclis salı günü toplanacaktır.

Aydın Halkevinde konferans ve konserler

AYDIN (Milliyet) — Dün akşam Halkevimizde haftalık konferasların üçüncüsü belediye yazı işleri çevireni ve Halkevi idare heyetinden Asaf Gökbel tarafından verildi. Konferansın mevzuu uluslar arası ve Cümurluk çağına kadar belediyecilik tarihi idi. Asaf Gökbel konferansında çok muvaffak oldu ve çok alkışlandı. Konferanstan önce piyano ve kemanla Hüseyn ve Orhan bir konser verdiler. Halkevimizde her hafta verilen bu konserler, ulusal musikinin yayılması bakımından çok eyi tesirler yapmaktadır.

Askerî tebliğler

Bir kaç sene müracaat etmiyen ihtiyat zabitlerine

Beyoğlu askerlik şubesinden :

Beyoğlu askerlik şubesinde kayıtları mevcut olduğu halde son bir kaç sene zarfında müracaat etmemeleri yüzünden ahvali ve vaziyetleri meçhul kalmış bulunan ihtiyat zabitan ve askeri memurlarının behemehal 935 senesi Mart nihayetine kadar nufus hüviyet cüzdanı ve askeri vesikaları ve 4 adet vesika fotoğraflarile birlikte şubeye müracaatları 1076 No. lu kanunun tatbikatına ait talimatın 54 üncü maddesine tevfikan ilân olunur.

Avrupa barut Fıçısı gibi

(Başı 1 inci sayfada)

lunmaktadır.

Moskova davet etmiş

LONDRA, 26 (A.A.) — Sovyet hükûmetinin, 3 şubat tarihli Fransız - Ingiliz beyannamesinden doğan meseleleri müzakere etmek üzere, Ingiliz nazırlarından bir veya bir kaçını resmen Moskovaya davet ettiği zannediliyor.

Con Simon perşembeye Pariste

PARIS, 26 (A.A.) — Laval bugün kabineye Avusturya nazırlarile geçen mülâkatlar hakkında izahat verecektir.

Ayni zamanda, mumaileyh Londra uzlaşmaları münasebetile Paris, Londra ve Berlin arasında diplomasi yolu ile devam eden konuşmaların da neticesini arkadaşlarına bildirecektir.

Kabine ,perşembe günü ihtimaldir ki tayyare ile Parise gelmesi beklenilen Sir Con Simon'un bu ziyareti ile de meşgul olacaktır.

Ingiltere sefarethanesinde verilecek hususî bir öğle yemeği esnasında, Bay Laval ile Sir Con Simon'un buluşup, devam eden müzakereler hakkında doğrudan doğruya görüşmeleri mümkün olacaktır. Akşam üzeri, Sir Con Simon, seyahatinin sebepleri hakkında bir konferans verecek ve sonra müttefikler kulübünün kabul resminde hazır bulunacaktır.

Ingiliz gazeteleri seyahati yerinde buluyorlar

LONDRA, 26 (A.A.) — Times gazetesi yazıyor: «Sir Con Simon'un Berlinden Moskovaya ve belki de Varşovaya ve Prag'a vaki olacak seyahati, 3 şubat tarihli Fransız - Ingiliz beyannamesinin tebarüz ettirdiği plân etrafında bütün devletleri birleştirmek hususunda Ingiliz nüfuzunun kati bir rol oynıyacak mevkide bulunduğu, Avrupa tarihinin bu istisnaî saatinde tamamile yerindedir.,,

Sağ cephe muhafazakâr partisine mensup (Morning Post) Sir Con Simon'un Moskovaya azimeti fikrine yatıyor gibi görünerek: «Hakikati gören hiç bir adam yoktur ki, şarkta zuhuru muhtemel bir harbin netayicinden garbî Avrupayı korumak imkânını tasavvur edebilsin. Ingiltere, Berlin ile Moskova arasında tavassut etmek maksadile, oralara devlet adamları göndermeğe salâhiyettar yegâne memlekettir.,, diyor.

Diğer taraftan, münferit muhafazakâr Daily Ekspres de Berlin ve Moskova seyahatlerine muarızdır.

LONDRA, 26.A.A. — Sir John Simon'un gelecek hafta sonunda Berlin'e hareket etmesi çok muhtemeldir.

Habeşistanda Vaziyet

(Başı 1 inci sahifede)

hiç bir malûmat yoktur.

Adisababa'da bu mesele üzerinde cereyan eden müzakerelerden bir netice alındığı meçhuldür.

Yine ecnebî memleketlerden gelen haberlerden anlaşıldığına göre, Italya hükûmeti, meselenin hakeme havalesi hakkında Habeşistan tarafından gönderilen notaya cevap vermemiştir.

Habeşistanın notası Romaya 23 şubat tarihinde gelmiştir. Şimdi buna cevap yazılmaktadır.

Habeşistanın teklifleri, evvelâ doğrudan doğruya müzakereyi, itilâfı ve nihayet hakeme havaleyi ihtiva etmektedir. Italyan cevabı, daha yazılmamıştır.

Adisababa'da doğrudan doğruya müzakereye başlanmıştır.

Yurda çok seyyah Getirmek için

(Başı 1 inci sahifede)

re böyle bir komisyonun toplanacağını turuzmin devlet kontrolu altına alınıp mustakil bir ofis vasıtasıyle idare edileceğini haber alan yabancı seyyah acenteleri ve büyük seyahat kurumları Türkofise başvurarak anlaşmak isteğinde bulunmuşlardır.

Ayrıca Balkan andlaşması Atina konseyinde turizm için verilmiş bir karar vardır. Protokolun dördüncü maddesinde Balkan andlaşmasına dahil ülkeler uluslarının birbirilerile daha yakın temas etmeleri ve turizmin ekonomik alanda temin edeceği faydalar tebaruz ettirilmektedir .Bunun için de güzel yerlerin propagandası, gümrük veya pasaport muamelelerinin sadeleştirilmesi bazı propaganda eşyasının gümrükten muafiyeti, nakil tarifelerinde, otellerde karşılıklı tenzilât, turist buroları kurulması ileri sürülmüştür.

Nisan ayında toplanacak Balkan andlaşması ekonomik konseyinde bu meseleler uzun boylu görüşülecek ve bir karara bağlanacaktır. Simdiden devletler arasında görüşmelere ve fikir teatisine başlanmıştır. Komisyonda okunacak olan raporda bütün bu meseleler etraflıca anlatılmaktadır, komisyon mesaisine devam etmektedir.

Memlekette Sağlık işleri

(Başı 1 inci sahifede)

bir çerçeve altına alınmamış olduğundan umumî sihhati muhafaza için böyle bir lâyıha hazırlanmasına lüzum görülmüştür.

Bundan başka hava harbinden korunmada sihhat işleri hakkında bir talimatname lâyihası konuşulacaktır. Tababet ve şubeleri sanatlarının icrasına dair kanunun 75 inci maddesi mucibince tababet ve şubelerine aid sanatların yapılmasından doğan suçlarda mahkemeler tarafından yüksek sihhat şurasının reyine müracaat olunmak mecburildir. Bu defaki içtimada da böyle üç hadiseye aid evrâk tetkik olunacaktır. Bunlar dışında bazı şehirlerimizde görülen difteri, grip salgınları ve bunlar hakkında ittihaz edilen ve edilmesi lâzım gelen tedbirler konuşulacaktır.

MEMUR ARANIYOR

Elektrik cihazlarını müşterilerin evine giderek satacak memurlara ihtiyaç vardır.

Bu işi isteyenlerin ahlâkı temiz, ticarette ehliyetli olması ve hakkında şehadet edenlerin iyi kimselerden bulunması lâzımdır.

Bu meziyette olmıyanların müracaatına lüzum yoktur.

Bu memurlar komisyonla istihdam edilecek ve ehil olurlarsa kendilerine iyi bir gelir temin edebileceklerdir.

İcabeden bütün izahatı yazı ile vererek üzerinde " Propaganda dairesi,, yazılı bir mektupla 1061 numaralı posta kutusuna gönderilmesi.

Istanbul asliye beşinci hukuk mahkemesinden :

Istanbul belediyesinin tahte kalede cedit hanında kömür mütehatliğile meşgul Valesemaki aleyhine ikame eylediği alacak davasından dolayi mümaileyh Valesemakinin ikametgâhı meçhul olduğundan ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş ve emri muhakeme 30-3-935 tarihine müsadif cumartesi günü saat on dörde tayin kılınmış olduğundan yevmi ve vakit mezkûrde mahkemede hazır bulunması ve yahut tarafından musaddak senetle bir vekil göndermesi lüzumu beyan ve aksi halde hakkında giyaben muamele icra olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (8577)

Is. asliye mahkemesi 1 ci hukuk dairesinden :

Müddei Lagopolo Fettel ve şürekâsı vekili avukat K. Laskaridis ef. tarafından Pangaltıda Bilezikçi sokağında 34 No. da mukim Karnik Melkonyan efendi aleyhine ikame olunan iflâs davasından dolayı tastir kılınan davetiyenin ikametgâhı hazırı meçhul bulunan mümaileyh Karnik Melkonyan ef. ye H. U. M. K. n 141 ci maddesi mucibince ilânen tebliğine ve emri tahkikatın 26-3-935 salı günü saat 13 buçukta icrasına karar verilmiş olduğundan mümaileyh yevm ve vakti mezkûrda mahkemeye gelmediği veya bir vekil göndermediği takdirde hakkında gıyaben tahkikata devam olunacağı mahkeme divanhanesine talik edilen davetiyenin tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur .(8573)

Istanbul 4 üncü icra memurluğundan :

2280 numerolu kanun mucibince yeminli üç ehli vukuf tarafından heyeti umumiyesinin temamına (4655) dört bin altı yüz elli beş lira kıymet taktir olunan Beyoğlunda Kâtip Mustafa çelebi mahallesinde kayden kuyu sokağında eski ve yeni 10 numerolu ve mahallen Abdullah sokağında 15 No. ve arka cihet Kuyu sokağında 10 numeroyu taşıyan ve iki sokağa cebhesi bulunan kârgir evin Kalyopiye ait yarı hissesi ikinci açık artırmaya konmuş olup 26-2-935 gününden itibaren şartnamesinin dairemizde herkes tarafından görülebileceği ve 21-3-935 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde ikinci açık artırma ile satılacaktır. Birinci açık artırmasında (1000) liraya talip çıkmış olup yapılacak olan bu ikinci açık artırmasından en çok artıran üzerindel bırakılacak ve ancak muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmadığı taktirde 2280 No, lu kanun ahkâmı tatbikan satış geri bırakılacaktır. Artırmaya iştirak için satılan hisseye musip muhammen kıymetin yüzde 7,5 ğu nispetinde pey akçası ve ya bu miktar üzerinden millî bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Müterakim vergilerle belediye resimleri,vakıf icaresi müşterisine aittir. 1424 No. lu icra ve iflâs kanunun 119 cu maddesine tevfikan hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususiyle faiz ve masarifa dair olan iddealarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müspiteleriyle bildirmeleri aksi taktirde satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları cihetle alâkadaranın bu maddei kanuniyeye göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin satış gününden evvel 934-61 dosya No. suyle dairemize müracaatla istedikleri tafsilâtı almış bulunmaları ilân olunur. (8554)

Istanbul 6 ıncı icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayi mahcuz muhtelif cins ev eşyası 20-3-935 tarihinde Fındıklıda, Dere içinde, Yağhane sokağında, 1 No. lı hanede ilk açık artırma suretiyle satılacağından taliplerin saat 9 buçuktan, 10 buçuğa kadar mahallinde bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (8869)

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925.

KARABİGA YOLU
BARTİN vapuru 27 Şubat ÇARŞAMBA saat 20 de KARABİGA'ya kadar.

Sancılarınızla Mücadele etmelisiniz

Romatizmadan mustarib misiniz ? Vücûdünüzde kırıklık mı hissediyorsunuz ? Kımıldanamıyacak bir halde misiniz ? Hemen gayet basit ve pratik bir tedavi metodu olan delikli *Allcock* yakısını kullanınız.

Allcock yakısı, tevlid ettiği hararet sayesinde hemen kanı tehacüm ettirir. Bir *Allcock* yakısı tebahhur eden ve çamaşırı kirleten mayilerin mazarratından ari olarak ağrıyan mahallin etrafına kanı tehcüm ettirmekte müteharriş âsabı teskin, adelâtı yumuşatır. Bel'eder. *Allcock*'un tesiri mütemadi, nüfuz ve teskin eder. Eczanelerde 40 kuruşa satılır.

Mühim : Taklitlerinden sakınmak için Kartal markalı ve kırmızı daireli *Allcock* yakılarını musırran isteyiniz.

Beykoz sulh hâkimliğinden :

1— Açık arttırma suretile satılarak ortalığın kaldırılmasına karar verilmiş olan Anadolu Hisarında Otaktepe caddesinde 20 No. lu ahşap bir kattan ibaret bir ufak sofa ile iki büyük ve bir küçük odayı ve bir helâ ile matbahı ve yine bahçe içerisinde bir ufak odayı ve iki yüz elli arşın bahçeyi müştemil ev kıymeti muhammineşi 800 liradır. Ve yine o caddede 22 kapı No. lu ve 400 lira kıymeti muhammineli tahtani ufak oda ve bir matbahı ve bir helâyı ve ikinci katta iki oda ve bir ufak sofa ve bir de tavan arasını şamil ve bahçesi ve suyu bulunmayan ev ile yine 20 No. lu ev içinde ve 22 No. lu evin arka tarafına tesadüf eden mahalde mevcut ve yüz lira kıymeti muhammineli ve 175 zira arsa açık artırma suretile paraya çevrilmesine karar verilmiştir.2— Arttırma şartnamesi 25 şubat 1935 gününden itibaren 6 dosya No. silâ mahkememizde açılmıştır. Fazla bilgi isteyenlerin daireden öğrenmeleri lâzımdır.3 — Birinci arttırma 25 mart 1935 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. O gün taktir edilen kıymetin yüzde 75 ni bulmazsa satış ikinci arttırmaya bırakılacaktır. Ikinci arttırma 8 Nisan 1935 pazartesi günü saat 11 dedir. 4— Arttırmaya iştirak etmek isteyenler taktir olunan kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini veya millî bir bankanın teminat mektubunu arttırma dan evvel vermeleri lâzımdır. 5— Diğer alacaklarla irtifak hakkı sahipleri ilân tarihinden itibaren yirmi gün içerisinde evrakı müsbitelerile müracaat etmelidirler Hakları Tapu sicillile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaştırılmasından hariç kalırlar. Tellâliye vesair resimler alıcıya ait olduğu ilân olunur. (8557)

Istanbul asliye mahkemeleri birinci yenileme bürosu : 4 birinci kânun 1934 tarihinden evel ikame olunup İstanbul asliye ikinci ticaret mahkemesinde derdesti ruyet ve Kosti Lala ve şeriki ile Yorgi madam Matildi ve Mustafa arasında mütekevvin dava dosyasinin yenilenmesi için verilen beyanname ve gönderilen davetiyenin Mustafa ikametgâhının meçhul olduğu beyanilâ mubaşirî tarafından bilâ tebliğ iade edilmiş ve bir ay müddetle ilânen tebliğat ifasına ve 8-4-935 tarihine musaddif pazartesi günü saat 14 de yenileme muamelesine başlanılmasına karar verilmiş olduğundan mezkûr günde yeni Postahane binasında kâin birinci yenileme bürosuna gelmediği taktirde 2367 numaralı kanun ahkâmına tevfikan yenilemenin giyabında yapılacağı ilân olunur. (8567)

Dr. İHSAN SAMİ

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189.

1108

MAADIN VE CEVAHIR ve Mevaddı Madeniye Türk Anonim Şirketinden :

Ticaret kanununun 361 inci maddesile nizamnamei dahilinin olbaptaki ahkâmı mucibince şirketimiz hissedaran heyeti umumiyesi mevaddı atiyenin müzakeresi zımnında 30 Mart 1935 cumartesi günü saat 10 da Şirketin merkezi idaresi olan Galata Merkez Rıhtım Hanında Ikinci katta 25 numarada adiyen içtimaa davet olunur.

Müzakerat ruznamesi

1 — Meclisi Idare ve Murakıp raporları kıraati,

2 — 1933 senesi hesabatının kabul ve tasdiki Meclisi Idare heyetinin tebriyei zimmeti ve 1934 senesi hesabatı neticesi hakkında Meclisi Idare tarafından vaki olan teklif için karar ittihazı.

3— 1935 senesi için bir murakıp tayinile kendisine verilecek ücretin tesbiti.

4 — Kiralama mukavelesinde tadilât icrası.

5— Meclisi idareye aza intihabı ve ahvali iktisadiye sebebile 1935 senesi içinde Meclisi Idare azalarının hak huzurlarının kat'ı.

6 — Ticaret kanununun 323 ve 324 üncü maddeleri mucibince meclisi idare azalarına selâhiyet ve mezuniyet itası,

Akalli 5 hisseye sahip olub da içtimada hazır bulunmak isteyen hissedaran malik oldukları senedatı yevmi içtimadan akalli bir hafta evel şirket merkez Idaresine veya herhangi bir muteber Bankaya veya müesseseye teslim eylemeleri lâzımdır.

TÜRKIYE MILLI Sigorta Şirketi

Nizamnamenin 25 inci maddesine göre, TURKIYE MILLI SIGORTA ŞIRKETI hissedarları, 1935 senesi Martının 27 inci çarşamba günü saat 15 de Şirketin merkezi olan Galata'da Voyvoda cad desinde Türkiye Milli hanında alelâde umumî heyet toplantısına çağırılırlar.

Müzakerat ruznamesi

1 — Idare Meclisi raporunun okunması

2 — Murakıp raporunun okunması,

3 — 1934 senesi bilânçosu ile kâr ve zarar hesaplarının kabul ve tasdiki, idare meclisinin ibrası ve hesaplar üzerinde idare meclisinin teklifleri,

4 — Idare meclisi üyelerinin aidat ve huzur haklarile Müdürlük tahsisatının tayini için idare meclisine izin verilmesi

5 — Idare Meclisi üyelerinin seçilmesi,

6 — Murakıp seçilmesi ve tahsisatının tayini

7 — Ticaret kanunun 323 üncü maddesine göre ister kendi adlarına ister başka şirketin müdür veya idare meclisi üyeleri sıfatile şirketle ticarî muamelede bulunmak için idare meclisi üyelerine selâhiyet verilmesi.

Bundan başka teklifler, şirket sermayesinin en az yüzde yirmisine malik hissedarların imzalarile, toplantıdan ancak on gün evvel şirketin merkezine bildirilmiş olmalıdır.

Ister kendi adına ister vekil olarak en az on hissesi olupda bu toplantıda bulunmak isteyen hissedarların ticaret kanununun 371 inci maddesine göre toplantı gününden yedi gün evveline kadar senetlerini şirketin idare merkezine emanet olarak bırakması gerektir.

Idare Meclisi

Kadıköy ikinci sulh hukuk hakimliğinden :

Gazetenizin 26-2-935 tarihli nüshasının 7 inci sahifesi 6 ıncı sütununda (Uç Pınar mevkiindeki evin 27-3-35 çarşamba günü satılacağına dair) yazılı ilânda günü (Cumartesi) yazılmış ise de çarşamba olduğu tashihen ilân olunur.

Usküdar Tapu idaresinden : Ihsaniye mahallesi ve caddesinde eski 33 kapı No. lu karakol arsasının senetsiz tasarruf edilmiş olmak hasebile bu kerre hazine namına tesçili Istanbul millî emlâk müdürlüğünden 2-1-935 tarih ve 891 No. lu teskere ile istenilmekte olduğundan senetsiz tasarrufata tevfikan tahkikat icrası için 12 Mart 935 inci salı günü saat 10 da mahalline tapu memuru gönderileceğinden bu yerde tasarruf iddiası olanların bu baptaki vesaiki mutebere lerile birlikte Usküdarda Doğancılarda tapu idaresine veya o gün ve saatte mahallinde tapu memuruna müracaat eylemeleri bildirilir. (8563)

Istanbul 4 cü icra memurluğundan :

Satılmasına karar verilen altın gümüş ve pilâtin kadın saatleri 28-2-935 perşembe günü saat 14 den itibaren Istanbul şandal bedesteninde ikinci açık arttırma ile satılacağı 34-4102 sayılı dosya ile ilân olunur. (8576)

BALYA-KARAYDIN Madenleri Türk Anonim Şirketi Ortaklarına Ilân

Ticaret yasasının 361 nci maddesi ve Iç Nizamnamenin 24 ncü maddesile sonraki maddeleri hükümlerine uyarak BALYA - KARAYDIN MADENLERI Türk Anonim Şirketinin Ortaklar Genel Kurumu aşağıda yazılı işlerin görüşülmesi için Martın 27 nci çarşamba günü saat 15,30 da Şirketin Galatada Merkez Rıhtım hanındaki merkezi idaresine adî surette toplantıya çağırılır.

1 — Idare Meclisi raporu ile murakıp raporunun dinlenmesi,

2 — 1934 senesi hesaplarının gerçeklendirilmesi, mezkûr sene netayicine dair Idare meclisinin teklifi hakkında karar verilmesi ve idare meclisi üyelerinin aklandırılması,

3 — Idare Meclisinden çıkan üyelerin yerine diğerlerinin seçimi yahud tekrar kendilerinin seçilmesi,

4 — Idare meclisine verilecek ön hakkı mikdarının kestirilmesi,

5 — 1935 senesi için bir murakıp seçimi ve verilecek ücretin biçilmesi,

6 — Şirketin genel idaresini çevirmekle mükellef idare meclisi üyelerile çevirgene verilecek ücretin kestirilmesi için idare meclisine selâhiyet verilmesi,

7 — Gerek şahsen kendi namlarile ve gerek sair şirketlerin idare Meclisi üyesi yahud çevirgeni sıfatile şirketle akdi muamele hususunda idare meclisi üyelerine müsaade verilmesi.

Işbu toplantıda bizzat ve bilvekâle hazır bulunmağı isteyen ortaklar Ticaret yasasının 371 inci maddesi mucibince sahip oldukları senetleri toplantı gününden en aşağı bir hafta evvel Istanbul'da şirketin merkezi idaresine ve Paris'te d'Antin sokağında 3 numarada (Banque de Paris et des Pays-Bas) bankasına yatırmaları lâzımdır.

Balya - Karaydın şirketi genel kurum için ortaklara girme vesikaları verecek ve toplantıda hazır bulunamıyacaklara dahi icabeden vekâletname nümünelerini istediklerinde emirlerine hazır bulunduracaktır.

Ortaklardan her biri genel kuruma giren diğer bir zatı teykil edebilir. Ortaklık senetlerinin yatırılmış olduğuna dair müessesatı maliye tarafından verilmiş vesikalar genel kurumda hazır bulunmak üzre yatırılmış ortaklık senetleri gibi kabul olunacaktır.

Istanbul, 25 Şubat 1935

ANADOLU ANONIM Türk Sigorta Şirketinden:

Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi hissedarları umumî toplantısı alelâde olarak 30 Mart 1935 tarihine müsadif cumartesi günü saat 4 de Ankarada Türkiye Iş Bankasında içtima edeceğinden işbu içtimaa iştirak etmek için en aşağı 10 hisse senedine sahip olan hissedarların mezkûr hisse senetlerini toplantı gününden bir hafta evvel Şirket idare merkezine tevdi ederek dühuliye varakaa almaları ticaret kanununun 370 inci maddesi mucibince ilân olunur.

Müzakerat ruznamesi

1 — Idare meclisi ve murakıp raporlarının okunması.

2 — Bilânçonun ve kâr ve zarar hesaplarının kabul ve tasvibi ile temettülerin dağıtılmasına karar verilmesi ve idare meclisinin tebriesi,

3 — Müddetleri hitam bulan Idare Meclisi azalarının yerine yenilerinin seçilmesi,

4 — Murakıplerin intihabı ve tahsisatlarının tayini,

5 — Idare meclisine aid hususatın tesbiti.

6 — Şirketle muamele yapmak için Idare Meclisi azasına mezuniyet verilmesi.

...are Meclisi

Hali tasfiyede bulunan

BAZAR DU LEVAN ANONIM ŞIRKETINDEN ILAN

Ticaret kanununun 361 inci maddesile şirket mukavelenamesi ahkâmına tevfikan, Hali tasfiyede bulunan Bazar du Levan Anonim Şirketi hissedaranı 31 Mart 1935 tarihine müsadif pazar günü saat 14 de Galata'da Unyon hanında beşinci katta 57 numaralı odada sureti adiyede inikat edecek olan heyeti umumiye içtimaına davet olunurlar.

Müzakerat ruznamesi

1 — Tasfiye memurlarile murakıp raporunun kıraati.

2 — 31 Kânunevvel 1934 tarihile tanzim olunan bilânçonun kıraat ve kabulü,

Lâakal 20 hisse senedine malik olup da içtimai mezkûrda hazır bulunmak isteyen hissedaran Ticaret kanununun 371 inci maddesine tevfikan yevmi içtimadan bir hafta evel hisse senetlerini Galata'da Unyon hanında beşinci katta 57 numaralı odaya tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek hisse senedatı makpuzları mezkûr 57 numaralı odaya tevdiat mahiyetinde olarak kabul olunacaktır.

Istanbul, 26 Şubat 1935

Imza

Tasfiye memurları

Hasan Öksürük Pastilleri

öksürük, nezle, bronşit, boğaz ve göğüs

Hastalıklarile sesi kısılanlara şifaî tesirleri çoktur. 30 kuruştur. Hasan Ecza Deposu

Deniz yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740

MERSİN YOLU
İNEBOLU vapuru 28 Şubat PERŞEMBE saat 11 de Payas'a kadar. (1015) 1506

AYVALIK YOLU
BANDIRMA vapuru 27 Şubat ÇARŞAMBA saat 19 da Ayvalığa kadar. (1016) 15507

TRABZON YOLU
CÜMHURİYET vapuru 28 Şubat PERŞEMBE saat 20 Hopaya kadar. (1014) 1505

AŞİPİN KENAN

Grip, nezle, soğuk algınlığı ve bütün ağrılara karşı.

1252

Doktor
MORHORUNİ
Eminönü Valde kıraathanesi yanında
Tel: 24131
923

ISTANBUL TELEFON Türk Anonim Şirketi

Istanbul Telefon Türk Anonim Şirketi hissedarları aşağıda yazılı ruznameyi müzakere etmek üzre 31 Mart, 1935 pazar günü saat 10,30 da Tahtakalede kâin şirket idare merkezinde inikat edecek 18 inci heyeti umumiyeye davet olunurlar :

1 — 1934 senesine müteallik Meclisi Idare raporu ile murakıplerin raporu,

2 — 31 Birinci Kânun, 1934 günlemecinde hitama eren seneye müteallik hesapların tasdiki ve işbu sene netayicine mütedair Idare Meclisinin teklifleri.

3 — Idare Meclisi azalarının intihabı

4 — Idare Meclisi azalarının 1934 ve 1935 seneleri için ücretlerinin tesbiti.

5 — Şirketin idarei umumiyesile mükellef idare Meclisi azalarile Müdürlerinin ücretlerinin tayini zımnında Meclisi Idareye selâhiyet itası,

6 — Murakıplerin intihabı ve tazminatların tayini.

7 — Ticaret kanununun 323 üncü madesi mucibince, icabı takdirinde, bilvasıta veya bilâ vasıta menfaatler temin edilebilecek şirket ve müessesatla, şirket namına muamelâta girişmek üzre idare meclisine selâhiyet verilmesi.

Heyeti umumiyeye dahil olmak için nizamnameyi Dahilinin 25 inci maddesile ticaret kanununun 371 inci maddesi mucibince hissedarların hisse senetlerini veya bunlara mutasarrıf olduğunu müsbit vesikaları aşağıda gösterilen mahallere tevdi etmeleri ve keyfiyeti içtima günlemecinden en aşağı 7 gün evel Şirkete isbat etmeleri lâzımdır.

Istanbul'da, Şirket idarei merkeziyesine.

Londra'da Throgmorton Street, 26, E. C. 2. Osmanlı Bankası, 204, Dashwood House, 69, Old Broad Street, E. C. 2.

Paris'de: Boulevard Haussmann, 173, Thomson - Houston Fransız şirketine.

Elli hisse senedinden az hisseye malik olan hissedar aralarında içtima ederek mezkûr adedi teşkil ettikden sonra içlerinden birini veya heyeti umumiye azasından bir zatı mümessil tayin edebilirler.

Meclisi Idare emri
Kâtibi umumi
P. MAHONY

İsanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonundan:

Bakırköy Akliye ve Asabiye Hastanesi için lâzım olan 20,000 Yirmi Bin kâse Yoğurt açık eksiltmeye konmuştur.

1 — Ihalesi 19-3-935 salı günü saat 15 de Cağolğlunda Sıhhat Müdürlüğü Binasındaki Komisyonda yapılacaktır.

2 — Tahmini fiatı: beher kâsesi 5 kuruştur.

3 — Muvakkat teminatı 75 liradır.

4 — Şartnameler Akliye hastahanesinden bedelsiz verilir. Isteklilerin belli gün ve saatten evvel teminat makbuzlariyle komisyona gelmeleri. (1045)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

	Muhammen bedeli Lira
GEDIKPAŞA : Divanıâli mahallesinin Neviye sokağında eski 15 mükerrer ve yeni 16 No. lu evin tamamı.	3000 mübadil bonosile
GEDIKPAŞA: Divanıâli mahallesinin Neviye sokağında 14 No. lu dükkân müştemil yeni Yeni sokakta eski 15 mükerrer ve yeni 28 No. lu evin tamamı.	3500 „ „ „
GEDIKPAŞA: Divanıâli mahallesinin Gedikpaşa caddesi yeni Yeni sokakta eski 15 mükerrer ve yeni 26 No. lu evin tamamı	2500 „ „ „
GEDIKPAŞA: Divanıâli mahallesinin Gedikpaşa caddesi yeni Yeni sokakta eski 15 mükerrer ve yeni 24 No. lu evin tamamı.	2500 „ „ „
GEDIKPAŞA: Divanıâli mahallesinin Gedikpaşa caddesi yeni Yeni sokakta eski 15 mükerrer ve yeni 22 No. lu evin tamamı.	2500 „ „ „

Yukardaki mallar 10-3-935 tarihinde pazar günü saat 12,30 da açık arttırma suretile satılacaktır. Isteklilerin muhammen bedelin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçelerile müracaatları. (B) (898)

ISTANBUL BELEDIYESI ILANLARI

Karaağaç mümessesesi müştemilâtından 115 No. lu Bağırsak Fabrikası iki sene müddetle kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Senelik kirası 3 Bin liradır. Şartnamesi parasız Levazım Müdürlüğünden alınır. Teminat akçesi 455 liradır. Artırma 4-3-935 pazartesi günü olup 2490 No. lı kanunda yazılı vesikalarla beraber saat 15 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (807)

Alât ve kitap satın alınacak

İktisat Vekâleti Tahlilâtı Ticariye Lâboratuvarı Müdürlüğünden:

Cinsi	Tahmin bedeli	Ihale günü	Saat
Yabancı dillerde kitap ve ve mecmua	827	20-3-935 çarşamba	14
Lâboratuvar âleti	404	20 „ „	14
Pulfrih fotometresi	1081	20 „ „	14

Ticaret lâboratuvarı için yukarıda yazılı kitab, âlet ve fotometre açık eksiltme ile belli gün ve saatte ihale olunacaktır. Isteklilerin şartnamesini görmek için her gün Sultanahmette lâboratuvara ve ihale günü yaktinde yüzde yedi buçuk teminat makbuzile birlikte Fındıklıda kâin Yüksek Mektepler Muhasebeciliğinde Komisyona müracaat etmeleri. (1028)

İstanbul Levazım Amirliği satınalma komisyonu ilânları

Tophane fırını için 300 ton Un 3 Mart 935 pazar günü saat 15 de kapalı zarfla alınacaktır. Tahmin bedeli 30 bin liradır. Şartnamesi parasız olarak Tophanede satınalma komisyonundan alınır. İlk teminatı 2250 liradır. İsteklilerin belli saatten bir saat evvel tekliflerini komisyona vermeleri. (804) (700) 1167

* * *

Kumaşı Ciheti Askeriyeden verilip diğer malzemesi müteahhide ait olmak üzere maa şapka 1350 takım harici elbise diktirilecektir. Kapalı zarfı 3 Mart 935 pazar günü saat 15,30 da yapılacaktır. Tahmin bedeli 16200 liradır. Isteklilerin şartname ve nümunesini görmek üzere her gün öğleden evvel ve eksiltmeye gireceklerin 1215 lira ilk teminatlariyle teklif mektuplarını belli saatten bir saat evvel Tophanede satınalma komisyonuna vermeleri. (806) (701) 1168

Devredilecek ihtira beratı

Eslahai nariye için mayili geri baskı tertibatı,, hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 16 Şubat 1933 tarih ve 1587 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahut icara verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Perşembe pazarında Aslan hanında 5 inci kat 1-4 numaralarla mürakkam idarehaneye müracaat eylemeleri ilân olunur. 1476

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü Etem Izzet BENICE

ÖKSÜRENLERE

KANZUK
Öksürük Şurubu

Göğüs nezlelerile had ve müzmin kasabat iltihaplarında, Zatürree, Zatülcenp ve boğmaca öksürüklerinde çok faydalı bir ilâçtır. Göğüşleri zayıf olanlara ayrıca tavsiye olunur. Bir çok profesörlerin takdirlerine mazhar olmuştur. Kanzuk öksürük şurubu maruf eczanelerde bulunr. 1175

Istanbul Harici Askeri Kıtaat ilânları.

1 — Bir tanesinin tahmin edilen fiatı 125 kuruş olan ikiyüz bin tane yerli veya Avrupa mamûlâtından olmak üzere çıplak aleminyom matra kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — İhalesi 30-3-935 cumartesi günü saat 15 dedir.

3 — Muvakkat teminat on üç bin yediyüz elli liradır.

4 — Şartnamesini 12 lira 50 kuruşa almak ve örneğini görmek için isteyenler her gün öğleden sonra Komisyona uğrayabilirler.

5 — İstekliler eksiltmeye girebilmek için kanunun tarifatı dairesinde muvakkat teminat ve arttırma eksiltme kanununun 3 cü maddesindeki vesikalarla birlikte teklif mektuplarını en az ihale saatinden bir saat evvel Ankara M. M. Vekâleti Satmalma Komisyonuna vermiş bulunmaları. (791) (715) 1142

* * *

Kırıkkalede San'atlar Mektebi binası yeni tediye şartlarına göre kapalı zarfla ihalesi yapılmak üzere eksiltmeye konmuşdur. Keşif bedeli : 67589 lira 35 kuruşdur. Şartname ve keşif evrakı 338 kuruşluk Maliye vezne makbuzu mukabilinde Vekâlet İnşaat Şubesinden verilecekdir. İhalesi : 6-3-935 çarşamba günü saat on birde Komisyonumuzda yapılacakdır. Muvakkat teminatı : 4629 lira 47 kuruş luk banka mektubu veya maliye vezne makbuzudur. Eksiltmeye girecekler 2490 numaralı kanunla şartnamede istenen bedelleri teminat ve teklif mektublarile birlikde ihale günü en son saat 10 a kadar Komisyonumuz Reisliğine verilmiş bulunacakdır. (793) (810) 1256

* * *

Alpulludaki Kıtaat için 135 ton unun 3-3-935 tarihinde alınmasından sarfı nazar edilerek 13-3-935 çarşamba günü saat 16 da kapalı zarfla alınacakdır. Tahmin bedeli 16200 liradır. Şartnamesi her gün Komisyonda görülebilir. Ilk teminatı 1215 lira olup isteklilerin belli saattan bir saat evvel teminatları ile teklif mektublarının Lüleburgazda Askerî Satınalma Komisyonuna vermeleri. (799) (1041)

Türkiye Ziraat Bankasından:

Türkiye Ziraat Bankasınca Bursa'da eksiltme ile bir şube binası yaptırılacaktır.

Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi Ankara'da Banka Levazım Müdürlüğünden ve İstanbul'da Ziraat Bankası Şubesinden alınabilir.

Teklif mektupları ve teminat, eksiltme şartnamesindeki izahat dairesinde 28 Şubat 935 akşamına kadar Ankarada Ziraat Bankası Umum Müdürlüğüne verilmiş olmalıdır.

Tekliflerden her hangi birini tercih etmekte Banka temamen serbesttir. (754) 1212

BÜYÜK
Tayyare Piyangosu
18 inci Tertip 5 inci Çekiş
11 Mart 1935 de dir.
Büyük ikramiye: 30,000 Liradır
Ayrıca 10.000, 4.000, 3.000 liralık ikramiyeler ve 20.000 liralık mükâfat vardır.
1241

Sıhhî müesseseler satın alma komisyonundan:

Haydarpaşa Nümune has tahanesi için alınacak 32 kalem madenî eşya ve levazım kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

1 — İhale günü 5 mart 935 salı günü saat 14 dür.

2 — Muhammen bedel 9804 liradır.

3 — Muvakkat teminat 735 lira 30 kuruştur.

4 — Şartnameler hastahaneden bedelsiz olarak alınabilir.

5 — Eksiltmeye girecekler in bu gibi madenî eşya imalile meşgul olduklarına ve carî sene ye ait Ticaret odası vesikalarını ve eşya verdikleri müessese lerden taahhütlerini mükemmelen yaptıklarına dair şehadetnamelerin asıl veya noterlikten tastikli örneklerini teklif mektuplarile vereceklerdir.

6 — İhale muamelesi Cağaloğlu Sıhhat müdürlüğü binasındaki komisyonda yapılacaktır.

7 — İsteklilerin belli vaktinden evvel gelmeleri. 831 1290

Ankara Emniyet İşleri umum Müdürlüğünden:

1 — Zabıta memurlarına yaptırılacak 4500-6000 takım resmî elbise ve 4550-6000 kasket ve 1500-1550 aded kaput ile 291-400 takım sivil elbise şartnamede bazı tadilât yapılmak suretile tekrar 22-2-935 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulu ile münakasaya konmuşdur. İhale 13 Mart 935 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 de Ankarada Emniyet Işleri Umum Müdürlüğünde yapılacakdır. Taliblerin bu müddet hitamından evvel teklifnamelerini ve kapalı zarflarını Umum Müdürlüğe tevdi etmeleri ve isteyenlerin şartnameyi merkezde Emniyet Işleri U. Müdürlüğünde ve İstanbulda Istanbul Emniyet Müdürlüğünde görübbirer nüshasının da alabilecekleri ilân olunur. (966) 1455

Devlet Matbaası Müdürlüğünden:

Açık eksiltmesi yapılacak 4,000 metre sırt bezi için 24-2-1935 günü müracaat eden olmadığından evvelki ilânımızdaki şerait dairesinde eksiltmenin icrası 6-3-1935 çarşamba günü saat on beşe tâlik edildiği ilân olunur. (1032)

Istanbul icra Hâkimliğinden :

Mahmutpaşada Mahmutpaşa mahallesi Kemerli sokağında eski 3 yeni 16, 18 numaralı hanede mukim ve halen ikametgâhı meçhul bulunan Mehmet Hulûsi Beye.

Emniyet Sandığına (3200) liraya birinci derecede ipotek olan Mahmutpaşada Mahmutpaşa mahallesinde Kemerli sokağında eski 3 yeni 16, 18 numaralı bir evin tamamı 21 Teşrinisani 933 tarihine kadar borç baliği olan (4267) lira (29) kuruşun ödenmemesi dolayisile İstanbul 3 üncü icra dairesinde 934-192 numarasile yapılan takibatı icraiye esnasında vaki itiraz üzerine yapılan 4-12-934 ve 18-2-935 tarihli mürafaaları için gönderilen davetiyeler bilâ tebliğ iade edilmiş olduğu görüldüğünden ve yine 18-2-935 tarihli mürafaa celsesinde bir ay müddetle ilân ve tebligat ifasına karar verilmiştir .Tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında yeni ikametgâhınızı bildirmediğiniz veyahut 11-4-935 saat 10,30 tarihindeki mürafaa celsesine bizzat veya bilvekâle icabet etmediğiniz takdirde gıyaben karar verileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur. (1034)